

VYSOKÁ ŠKOLA OBCHODNÍ A HOTELOVÁ

Studijní obor: MHCR – Management hotelnictví a cestovního ruchu

Lenka RUSOVÁ

VLIV LYŽAŘSKÉHO AREÁLU NA UDRŽITELNOST
ROZVOJE OBCE: PŘÍPADOVÁ STUDIE

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Vedoucí bakalářské práce: RNDr. Jan Trávníček

Brno, 2015

Jméno a příjmení autora: Lenka Rusová

Název bakalářské práce: Vliv lyžařského areálu na udržitelnost rozvoje obce:
případová studie

Název bakalářské práce v AJ: Impact of ski resort on municipality sustainable development:
case study

Studijní obor: MHCR – Management hotelnictví a cestovního ruchu

Vedoucí bakalářské práce: RNDr. Jan Trávníček

Rok obhajoby: 2015

VYSOKÁ ŠKOLA OBCHODNÍ A HOTELOVÁ

Ústav gastronomie, hotelnictví a cestovního ruchu

Akademický rok: 2014/2015

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Lenka Rusová

Osobní číslo: 7490022

Studijní program: GHT - Gastronomie, hotelnictví a turismus

Studijní obor: MHCR - Management hotelnictví a cestovního ruchu

TÉMA PRÁCE: VLIV LYŽAŘSKÉHO AREÁLU NA UDRŽITELNOST ROZVOJE
OBCE: PŘÍPADOVÁ STUDIE

TÉMA PRÁCE V AJ: IMPACT OF SKI RESORT ON MUNICIPALITY SUSTAINABLE
DEVELOPMENT: CASE STUDY

Cíl stanovený pro vypracování BP

1. Teoretická část BP: obecným cílem je vytvořit teoretický přehled tématu a tím i východisko pro analytickou a návrhovou část. Skládá se z úvodu (vymezení problému, zdůvodnění tématu, vymezení hlavního cíle a dílčích cílů, zamýšlený přínos BP), rešerše a teoretických kapitol.
2. Praktická část BP: obecným cílem je realizace vlastního výzkumu dle zvolených metod k tématu vlivu lyžařského areálu na udržitelnost obce a návrh řešení identifikovaného problému v návrhové části. Mezi doporučené metody patří např.: komparace, dotazníkové šetření, rozhovor, statistické metody vyhodnocení, testování hypotéz.
 - Analytická část: využití analytických metod k zhodnocení tématu, popis metodologie výzkumu, výzkum, interpretace výsledků.
 - Návrhová část: návrh řešení identifikovaného problému s využitím poznatků z teoretické a analýz z praktické části.

Při zpracování BP vycházejte z pomůcky vydané VŠOH Brno.

Rozsah bakalářské práce bez příloh: 2 AA

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná i elektronická

Seznam doporučené literatury:

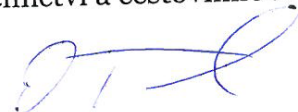
[[1] PÁSKOVÁ, Martina. Udržitelnost rozvoje cestovního ruchu. Vyd. 1. Hradec Králové: Gaudeamus, 2008, 298 s. ISBN 978-807-0416-587.

[2] RITCHIE, Brent a GEOFFREY Ian Crouch. The Competitive Destination: A Sustainable Tourism Perspective. Cabi Publishing. 2005. 272 s. ISBN: 184593010

[3] TRÁVNÍČEK, Jan a Jakub TROJAN. Cestovní ruch a udržitelný rozvoj. Brno: Vysoká škola obchodní a hotelová, 2012. 122 s. ISBN 978-80-87300-21-3.

Další literatura dle doporučení vedoucí/ho bakalářské práce.

Vedoucí bakalářské práce: RNDr. Jan Trávníček
Ústav gastronomie, hotelnictví a cestovního ruchu
podpis vedoucího BP

Datum zadání bakalářské práce: 1. května 2014

Termín odevzdání bakalářské práce: 17. dubna 2015

V Brně dne: 24. dubna 2014

VYSOKÁ ŠKOLA
OBCHODNÍ A HOTELOVÁ s.r.o.
E.S.
Božská 9, 625 00 Brno

doc. Ing. Jan Hrabě, Ph.D.
Vedoucí ústavu

Ing. Zdeněk Málek, Ph.D.
prorektor pro vzdělávací činnost

Anotace: Diplomová práce se zabývá vlivem vybudování lyžařského areálu na rozvoj městyse Černý Důl. Teoretická část práce vymezuje základní pojmy jako trvale udržitelný rozvoj, regionální rozvoj a regionální rozvoj na úrovni obcí, definice obce, její působnost a občanskou vybavenost. Vzhledem k zaměření tématu práce je stručně vysvětlen i pojem lyžařské středisko. Na začátku praktické části práce je ve stručnosti představen Krkonošský národní park, především pak jeho působnost při ochraně zdejší přírody. Dále práce představuje současný stav městyse Černý Důl. Poté následuje vyhodnocení dotazníkového šetření, které bylo uskutečněno mezi obyvateli městyse, rozhovor se starostou a SWOT analýza zaměřená na rozvoj obce. Z provedených analýz a šetření vyplynulo, že vybudování lyžařského střediska má příznivý vliv na rozvoj městyse. Zastupitelstvo Černého Dolu by se mělo vyvarovat příliš jednostranně zaměřené spolupráci jen s největšími podnikatelskými subjekty z oblasti cestovního ruchu.

Annotation: This thesis examines the influence of building a ski area for the development of township Černý Důl. The theoretical part first defines the basic concepts such as sustainable development, regional development and regional development at the municipal level, the definition of community, its scope and amenities. Given the focus of the work is briefly explained the concept of ski resort. At the beginning of the practical part of the work is briefly introduced the Krkonoše national park, in particular its scope in the protection of the nature. Furthermore, the work represents the current state of the township village Černý Důl. This is followed by the evaluation of the questionnaire investigation, which was carried out between residents of the township, the conversation with the Mayor and SWOT analysis focused on the development of the village. The analyses carried out and investigation revealed that the construction of the ski resort has a positive influence on the development of the township. The city of black mine should be avoided too unilaterally focused cooperation only with the largest business entities in the area of tourism.

Klíčová slova: Trvale udržitelný rozvoj, regionální rozvoj, obec, občanská vybavenost, lyžařské středisko, městys, ochranné pásmo.

Key words: Sustainable development, regional development, community, amenities, ski resort, township village, protection zone.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci: Vliv lyžařského areálu na udržitelnost rozvoje obce: případová studie, vypracovala samostatně pod vedením RNDr. Jana Trávníčka a uvedla v ní všechny použité literární a jiné odborné zdroje v souladu s aktuálně platnými právními předpisy a vnitřními předpisy Vysoké školy obchodní a hotelové.

V Brně dne: 4. 4. 2015

vlastnoruční podpis autora

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucímu bakalářské práce panu RNDr. Janu Trávníčkovi za cenné informace, které mi dopomohly ke vzniku bakalářské práce. Dále bych ráda poděkovala své rodině za podporu.

OBSAH

Úvod	11
I. Teoretická část.....	13
1 udržitelný rozvoj	14
1.1 Definice trvale udržitelného rozvoje	14
2 Regionální rozvoj	15
2.1 Legislativní úprava regionální politiky v ČR.....	15
3 Regionální rozvoj na úrovni obcí	18
3.1 Obec	18
3.1.1 Orgány obce	18
3.1.2 Působnost obce	20
3.1.2.1 Samostatná působnost obcí	20
3.1.2.2 Přenesená působnost	20
3.1.3 Občanská vybavenost	21
3.1.4 Strategické plánování	22
3.2 Rozvoj a jeho definice.....	24
3.2.1 Program rozvoje obce.....	24
3.2.2 Zákon o obcích	26
4 Lyžařské středisko	27
II. Praktická část.....	30
5 Krkonošský národní park	31
5.1 Právní vymezení KRNAP	31
5.1.1 Zákon o posuzování vlivů na životní prostředí	32

5.2	Regionální rozvoj – Krkonoše.....	33
5.2.1	Integrovaná strategie rozvoje regionu Krkonoše.....	33
5.2.2	Krajinný integrovaný plán rozvoje (KIPR).....	34
5.2.3	Vize Krkonoše 2050.....	34
5.2.4	Krkonošský apel.....	34
5.2.5	Podpora meziobecní spolupráce.....	35
5.3	Strategické cíle.....	35
5.3.1	Cíle pro celé území KRNAP.....	35
5.3.2	Cíle pro ochranné pásmo.....	36
6	SkiResort Černá Hora – Pec.....	37
7	Socioekonomická analýza městyse Černý důl.....	40
7.1	Základní charakteristika obce a její poloha.....	40
7.2	SWOT analýza.....	46
7.2.1	Silné stránky.....	47
7.2.2	Slabé stránky.....	48
7.2.3	Příležitosti.....	48
7.2.4	Hrozby.....	49
7.3	Dotazníkové šetření.....	49
7.3.1	Vyhodnocení dotazníkového šetření.....	50
7.4	Vyhodnocení řízeného rozhovoru se starostou městyse.....	59
7.5	Rozpočet obce na rok 2015.....	60
8	Návrhová část.....	61
8.1	Vybudování kanalizace a ČOV.....	61
8.2	Operační programy a dotační tituly vhodné k financování plánovaných	

rozvojových projektů městyse Černý Důl	62
8.3 Shrnutí návrhů	66
Závěr	69
Použité zdroje	70
Monografie	70
Internetové zdroje.....	71
Seznam obrázků, grafů a tabulek.....	73
Seznam obrázků	73
Seznam grafů.....	73
Seznam tabulek	74
Seznam zkratk.....	75
Přílohy	76

ÚVOD

Jako důsledek globalizace především v ekonomických a sociálních procesech, dochází ke zvyšování vzájemné závislosti mezi jednotlivými zeměmi a jejich regiony a především k významným změnám rámcových podmínek v lokálním a regionálním rozvoji. Regionální politika je významnou součástí hospodářské politiky všech členských zemí Evropské unie. Hlavním důvodem pro vznik regionální politiky je snaha o vyrovnání rozdílů mezi jednotlivými regiony.

Na obecní úrovni jsou hlavními aktéry regionální politiky hlavně obec jako taková, dále obcí zřizované organizace v podobě škol, kulturních a sportovních zařízení aj. Dalším důležitým aktérem se mohou stát podnikatelé nebo různá zájmová sdružení, přičemž při jejich výběru je rozhodující jejich ochota zapojit se do rozvoje obce.

Do regionálního rozvoje zasahují také místní akční skupiny nebo svazky obcí, do kterých se jednotlivé obce na základě společných preferencí sdružují. Velké množství regionů a obcí je závislé na rozvoji cestovního ruchu. Cestovní ruch vytváří v mnoha zemích významnou část národního hospodářství.

Cílem první části je vytvořit teoretický přehled k tématu: Vliv lyžařského areálu na udržitelnost rozvoje obce a tím i východisko pro analytickou a návrhovou část. V teoretické části autorka podrobně rozebere pojmy jako trvale udržitelný rozvoj, regionální rozvoj a regionální rozvoj z pohledu obce, definici obce, její působnost a občanskou vybavenost. Vzhledem k zaměření tématu práce bude stručně vysvětlen i pojem lyžařské středisko. Ke zpracování teoretické části bude využita především obsahová analýza odborných textů.

Hlavním cílem bakalářské práce je zjistit pomocí kvantitativních i kvalitativních metod, jakým způsobem a do jaké míry ovlivňuje vybudování a provoz rozsáhlého lyžařského areálu běžný provoz a především rozvoj městyse Černý Důl. Zjištěné skutečnosti budou v závěru práce shrnuty a na jejich základě budou vysloveny připomínky a návrhy dalšího možného postupu racionálního rozvoje městyse s důrazem na jeho trvalou udržitelnost.

Na začátku praktické části práce bude ve stručnosti představen Krkonošský národní park, především pak jeho působnost při ochraně zdejší přírody. Hlavní pozornost praktické části bakalářské práce bude věnována představení městyse Černý Důl z hlediska jeho přizpůsobení

se fungování na trhu cestovního ruchu a následnému dotazníkovému šetření mezi obyvateli městyse. Pro lepší pochopení současné situace v rozvoji cestovního ruchu ve zkoumané lokalitě bude proveden řízený rozhovor se starostou městyse, ekonomická kalkulace a také SWOT analýza zaměřená na potenciál rozvoje obce.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 UDRŽITELNÝ ROZVOJ

Podmínkou rozvoje je zachování možností rozvoje. Přičemž základní možností je zachování přírodních podmínek v místním měřítku i v celé biosféře.

Udržitelný rozvoj znamená především rovnováhu mezi třemi základními oblastmi našeho života, tj. ekonomikou, sociálními aspekty a životním prostředím, ale také rovnováhu mezi zeměmi, různými společenskými skupinami, dneškem a budoucností apod.

Trvale udržitelný rozvoj (TUR) je cílený proces změn v chování lidské společnosti k sobě samé i ke svému okolí, směřující ke zvyšování současného i budoucího potenciálu uspokojování aspirací a potřeb lidí (i dalších druhů či bytostí – při více ekocentrické variantě definice) s ohledem na možnosti (limity) krajiny a jejich zdrojů.¹

1.1 Definice trvale udržitelného rozvoje

Základní definici vyslovila předsedkyně Světové komise OSN pro životní prostředí a rozvoj (WCED) ve Zprávě nazvané „Naše společná budoucnost“ v roce 1987 Gro Harlem Brundtlandová. Tato definice říká: „*Trvale udržitelný rozvoj je takový způsob rozvoje, který uspokojuje potřeby přítomnosti, aniž by oslaboval možnosti budoucích generací naplňovat jejich vlastní potřeby.*“

„Trvale udržitelný rozvoj je komplexní soubor strategií, které umožňují pomocí ekonomických prostředků a technologií uspokojovat lidské potřeby, materiální, kulturní i duchovní, při plném respektování environmentálních limitů; aby to bylo v globálním měřítku současného světa možné, je nutné redefinovat na lokální, regionální i globální úrovni jejich sociálně-politické instituce a procesy.“²

Jinými slovy řečeno, trvale udržitelný rozvoj znamená provádět jakoukoliv činnost sice efektivně ku prospěchu věci, ale se zřetelem na zachování zdrojů a stejně příznivých podmínek i pro budoucí generace.

1 KOLEKTIV AUTORŮ – EDITOŘI: Kadeřábková Jaroslav; Mates Pavel; Wokoun, René. Úvod do regionálních věd a veřejné správy. 4. vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2004. 447 stran. ISBN 80-86473-80-5. Str. 232.

2 RYNDÁ, Ivan. Trvale udržitelný rozvoj a certifikace. Časopis EKO: ekologie a společnost. Praha: ČNTL, 1990-2011. ISSN 1210-4728. ROČNÍK XX, 5-6/2009. Str. 4.

2 REGIONÁLNÍ ROZVOJ

Definice regionálního rozvoje není zcela dána, přesto lze říci, že regionální rozvoj je možné chápat ve dvou základních přístupech – praktickém a akademickém.

Dle praktického chápání je regionálním rozvojem míněno vyšší využívání a zvyšování potenciálu daného systematicky vymezeného prostoru (území) vznikající v důsledku prostorové optimalizace socioekonomických aktivit a využití přírodních zdrojů. Toto zvýšení a vyšší využití se projevuje v lepší konkurenceschopnosti soukromého sektoru, životní úrovni obyvatel a stavu životního prostředí apod. Potenciál regionu lze hodnotit pomocí ukazatelů hrubého domácího produktu na obyvatele, míry nezaměstnanosti, průměrné mzdy, vzdělanostní struktury, kvality a dostupnosti infrastruktury apod. Přírodně-geografický potenciál lze hodnotit např. množstvím a kvalitou nerostných surovin, znečištěním ovzduší, vod a půdy.³

Akademický přístup chápe regionální rozvoj jako aplikaci nauk, zejména ekonomie, geografie a sociologie, řešících jevy, procesy, vztahy systematicky vymezeného prostoru (území), které jsou ovlivněny přírodně-geografickými, ekonomickými a sociálními podmínkami v daném regionu. Primární je hledání příčinných zákonitostí, rozmíst'ování ekonomických činností, nerovnoměrného osídlování území a navazující hledání nástrojů pro ovlivnění těchto procesů, ovlivnitelných a neovlivnitelných faktorů rozvoje apod.⁴

Základní úrovně regionálního rozvoje České republiky tvoří:

- Česká republika (NUTS 1)
- regiony soudržnosti (NUTS 2)
- kraj (NUTS 3)
- okres (LAU 1, dříve NUTS 4)
- obec (LAU 2, dříve NUTS 5)

2.1 Legislativní úprava regionální politiky v ČR

Základním východiskem pro regionální politiku je článek 99 Ústavy ČR, který vytváří ústavněprávní základ pro existenci obcí a vyšších územních samosprávných celků. Ústavní

³ WOKOUN, René; MALINOVSKÝ, Jan; DAMBORSKÝ, Milan; BLAŽEK, Jiří a kolektiv autorů. *Regionální rozvoj – východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování*. Praha: LINDE PRAHA, a.s., 2008. 475 stran. ISBN 978-80-7201-699-0. S. 11.

⁴ WOKOUN, ref. 3, s. 11

zákon č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků, potom zakotvuje existenci 14 těchto celků s účinností od 1. 1. 2000. Klíčovými obecnými normami jsou pak zákony č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), a č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení).

Nosnou normou regionální politiky je zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje. Tento zákon přesně vymezuje oblasti podpory regionálního rozvoje, vybrané nástroje a působnosti hlavních subjektů. V § 11, odst. 1 jsou upřesněny kompetence Ministerstva pro místní rozvoj. Mnohá opatření jsou upravena také zákonem č. 47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání.

Pro vlastní realizaci regionální politiky jsou velmi důležitá usnesení vlády. K těm nejdůležitějším patří Zásady regionální politiky ČR (usnesení č. 235/1998), Strategie regionálního rozvoje ČR 2000–2006 (usnesení vlády č. 682/2000) a Strategie regionálního rozvoje ČR pro léta 2007–2013 (usnesení vlády č. 560/2006) a konečně Strategie regionálního rozvoje ČR pro léta 2014–2020 (usnesení vlády č. 344/2013). Z hlediska usměrňování rozvojových procesů je důležitá i Politika územního rozvoje ČR (usnesení vlády č. 596/2013). Politika územního rozvoje ČR je celostátní nástroj územního plánování, který slouží zejména pro koordinaci územního rozvoje na celostátní úrovni a pro koordinaci územně plánovací činnosti krajů a současně jako zdroj důležitých argumentů při prosazování zájmů ČR v rámci územního rozvoje Evropské unie. Dokument Politika územního rozvoje ČR (PÚR ČR) určuje požadavky na konkretizaci úkolů územního plánování v republikových, mezinárodních, nadregionálních a přeshraničních souvislostech, určuje strategii a základní podmínky pro naplňování těchto úkolů a stanovuje republikové priority územního plánování pro zajištění udržitelného rozvoje území. V Politice územního rozvoje se rovněž vymezují oblasti se zvýšenými požadavky na změny v území, které svým významem přesahují území jednoho kraje, a dále stejně významné oblasti se specifickými hodnotami a se specifickými problémy a koridory a plochy dopravní a technické infrastruktury. Pro vymezené oblasti, koridory a plochy se stanovují kritéria a podmínky pro rozhodování o možnostech změn v jejich využití.

Terminologické i metodologické nedostatky regionální politiky řeší rozsáhlé Zásady regionální politiky ČR přijaté usnesením vlády č. 235/1998. Na Zásady navazuje zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, který jako jediný normativní dokument v ČR definuje pojem „region“ (§ 2 písm. a), uvádí demonstrativní výčet oblastí, ve kterých je regionální rozvoj podporován (§ 3), stanoví zaměření státní podpory regionálního rozvoje

(§ 4), definuje programové dokumenty vypracováváné na celostátní (§ 2) a krajské úrovni (§ 9).⁵

⁵ Metodická podpora regionálního rozvoje. *Základní legislativa regionální politiky v ČR*. [on-line]. Citováno: 19. 01. 2015. Dostupné z: <http://www.regionalirozvoj.cz/index.php/zakladni-legislativa-regionalni-politiky-v-cr.html>

3 REGIONÁLNÍ ROZVOJ NA ÚROVNI OBCÍ

Úlohou obecní úrovně organizačního a institucionálního zabezpečení regionálního rozvoje je koncepční a výkonná činnost samosprávných orgánů obcí v oblasti místního rozvoje, jejich iniciační činnost v oblasti řešení nadmístních problémů a definování nadmístních programů a jejich participace na realizaci regionálních programů.

Dle Macháčka (2004; str. 213-225) je regionální rozvoj chápán jako „*proces změn pozitivně vnímaných obyvatelstvem, soukromým sektorem a dalšími subjekty*“, k nimž dochází v určeném časovém horizontu, přičemž tyto změny přinášejí nárůst efektivnosti a účelnosti pokud jde o využívání zdrojů a rozvojových možností území. Územní ekonomický rozvoj se mimo jiné zaměřuje především na množství a skladbu pracovních příležitostí.⁶

3.1 Obec

Pojem obec zastřešuje základní územní samosprávné společenství občanů a místo výkonu veřejné moci. Tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce. Obec je veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek a vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících. Obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů. Při plnění svých úkolů obec chrání též veřejný zájem vyjádřený v zákonech a jiných právních předpisech. Obec je samostatně spravována zastupitelstvem. Dalšími orgány jsou rada obce, starosta, obecní úřad a zvláštní orgány obce.⁷

3.1.1 Orgány obce

Zastupitelstvo obce je složeno z členů zastupitelstva obce, jejichž počet na každé volební období stanoví v souladu s tímto zákonem zastupitelstvo obce nejpozději do 85 dnů předem dnem voleb do zastupitelstev v obcích. Zastupitelstvo obce při stanovení počtu členů zastupitelstva obce přihlédne zejména k počtu obyvatel a velikosti územního obvodu. Počet členů stanoví tak, aby zastupitelstvo obce mělo v obci, městysu, městě, městském obvodu,

⁶ KOLEKTIV AUTORŮ – EDITOŘI: Kadeřábková Jaroslav; Mates Pavel; Wokoun, René. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. 4. vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2004. 447 stran. ISBN 80-86473-80-5. Str. 213-225.

⁷ Zákon č. 128/2000Sb., o obcích. [on-line]. Ze dne: 12. 04. 2000. Citováno: 01. 12. 2014. Dostupné z: <http://zakony.centrum.cz/zakon-o-obcich>.

městské části počet zastupitelů dle doporučení zákona č. 128/2000 Sb., o obcích.⁸ Přehled doporučených počtů zastupitelů dle počtu obyvatel uvádí Tabulka 1.

Tab. 1 – Počet členů zastupitelstva podle počtu obyvatel ve správním obvodu

Velikost správního obvodu podle počtu obyvatel	Doporučený počet členů zastupitelstva
do 500 obyvatel	5 až 15 členů
nad 500 do 3 000 obyvatel	7 až 15 členů
nad 3 000 do 10 000 obyvatel	11 až 25 členů
nad 10 000 do 50 000 obyvatel	15 až 35 členů
nad 50 000 do 150 000 obyvatel	25 až 45 členů
nad 150 000 obyvatel	35 až 55 členů.

Zdroj: Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, HLAVA IV, Díl 1, § 68

Rozhodující pro stanovení počtu členů zastupitelstva obce je počet obyvatel obce k 1. lednu roku, v němž se konají volby. Mandát člena zastupitelstva obce vzniká zvolením; ke zvolení dojde ukončením hlasování. Člen zastupitelstva obce vykonává svůj mandát osobně a v souladu se svým slibem a není přitom vázán žádnými příkazy. Funkce člena zastupitelstva obce je veřejnou funkcí. Člen zastupitelstva obce nesmí být pro výkon své funkce zkrácen na právech vyplývajících z jeho pracovního nebo jiného obdobného poměru. Členům zastupitelstva obce, kteří jsou pro výkon funkce dlouhodobě uvolněni, a členům zastupitelstva obce, kteří před zvolením do funkce člena zastupitelstva obce nebyli v pracovním poměru, ale vykonávají funkci ve stejném rozsahu jako dlouhodobě uvolnění členové zastupitelstva obce, (dále jen "uvolněný člen zastupitelstva obce") poskytuje obec za výkon funkce uvolněného člena zastupitelstva obce odměnu podle tohoto zákona. Odměna se vyplácí z rozpočtových prostředků obce. Neuvolněným členům zastupitelstva obce může být za výkon funkce poskytnuta měsíční odměna. Její maximální výši stanoví prováděcí právní předpis.⁹

⁸ Zákon č. 128/2000Sb., o obcích. [on-line]. Ze dne: 12. 04. 2000. Citováno: 01. 12. 2014. Dostupné z: <http://zakony.centrum.cz/zakon-o-obcich>.

⁹ Zákon č. 128/2000Sb., o obcích. [on-line]. Ze dne: 12. 04. 2000. Citováno: 01. 12. 2014. Dostupné z: <http://zakony.centrum.cz/zakon-o-obcich>.

3.1.2 Působnost obce

Obce i kraje jsou veřejnoprávní korporace a jejich hlavním znakem, který je odlišuje od klasických státních orgánů, je širší míra samosprávy. To znamená, že obce i kraje mají vlastní majetek a vlastní příjmy a hospodaří s rozpočtem (samozřejmě musí splňovat všechny požadavky zákona). Kraj i obec vystupují v právních vztazích svým jménem a nesou odpovědnost z těchto vztahů vyplývající. Tyto samosprávy mají pečovat o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem.

Přesto kraje i obce nevykonávají jenom tuto samosprávu, ale v některých situacích plní i funkci státních orgánů Proto se u nich rozlišuje tzv. samostatná a přenesená působnost. Toto rozlišení je velice důležité, ať už jde kupř. o právní předpisy, které obce a kraje vydávají, o systém kontroly nebo v celku o možnosti občanů zapojit se do jejich fungování a správy.¹⁰

3.1.2.1 Samostatná působnost obcí

Podle § 7 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích obec spravuje své záležitosti samostatně.¹¹ Státní orgány a orgány krajů mohou do samostatné působnosti zasahovat, jen vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem, který zákon stanoví. Rozsah samostatné působnosti může být omezen jen zákonem. Pravomoc ve věcech samostatné působnosti připadá zastupitelstvu obce. Do samostatné působnosti obce patří všechny záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce. Výjimkou je situace, kdy by šlo o věci zákonem svěřené krajům nebo pokud by šlo právě o přenesenou působnost. Obcím může konkrétní věci svěřit také některý zákon. Při výkonu samostatné působnosti se obec řídí:

- při vydávání obecně závazných vyhlášek zákonem,
- v ostatních záležitostech též jinými právními předpisy vydanými na základě zákona.

3.1.2.2 Přenesená působnost

S přenesenou působností se občan nejčastěji setká při územním nebo stavebním řízení nebo při jiných správních řízeních v ochraně přírody a krajiny.

¹⁰ Zákon č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků. [on-line]. Ze dne: 03. 12. 1997. Citováno 19. 01. 2015. Dostupné z: [http://www.usoud.cz/dalsi-ustavni-zakony/?tx_ttnews\[tt_news\]=379&cHash=5cbe0056f7375fe333f07a418dbbcf88](http://www.usoud.cz/dalsi-ustavni-zakony/?tx_ttnews[tt_news]=379&cHash=5cbe0056f7375fe333f07a418dbbcf88)

¹¹ Zákon č. 128/2000Sb., o obcích. [on-line]. Ze dne: 12. 04. 2000. Citováno: 01. 12. 2014. Dostupné z: <http://zakony.centrum.cz/zakon-o-obcich>.

V přenesené působnosti obce vykonávají státní správu, která byla jejich orgánům svěřena státem. Znamená to, že obce vykonávají tuto činnost jménem státu a plní jeho úkoly. Přenesenou působnost většinou vykonává obecní úřad (a jeho odbory jako je stavební úřad nebo matrika). Pro výkon přenesené působnosti získávají obce příspěvky ze státního rozpočtu. Podle rozsahu státní správy, kterou vykonávají, a rozsahu působnosti, kterou mají, se obce dělí na:

- obce (obce I. stupně),
- obce s pověřeným osobním úřadem (obce II. stupně),
- obce s rozšířenou působností (obce III. stupně, bývají to větší města s velkým správním obvodem).¹²

3.1.3 Občanská vybavenost

Občanské vybavení jsou stavby, zařízení a pozemky sloužící například pro vzdělávání a výchovu, sociální služby a péči o rodiny, zdravotní služby, kulturu, veřejnou správu, ochranu obyvatelstva [§ 2 odst. 1 písm. k) bod 3 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)]. Stavební zákon řadí uvedené příklady občanského vybavení k veřejné infrastruktuře.

Občanské vybavení je jednou ze základních funkčních složek sídel (vedle bydlení, výroby, rekreace dopravy a technického vybavení).

Občanská vybavenost je pojem hovořící o existenci, počtu, kapacitě a rozmístění jednotlivých zařízení občanského vybavení v území. Popisuje standard životní úrovně obyvatel v hodnoceném území.

Podle druhů činností jsou občanská zařízení členěna na obory zařízení, tj. zařízení:

- školství a výchovy,
- kultury,
- tělovýchovy a sportu,
- zdravotnictví,
- sociální péče,
- maloobchodu,
- ubytování,
- veřejného stravování,

¹² PAVLORKOVÁ, Eva. *Samostatná a přenesená působnost*. Aktualizováno k 01. 01. 2014. [on-line]. Dostupné z: <http://frankbold.org/poradna/kategorie/obce-kraje/rada/samostatna-prenesena-pusobnost>.

- nevýrobních služeb,
- výrobních a opravárenských služeb,
- správy a administrativy,
- církví,
- vědy a výzkumu,
- specifická,
- pro ochranu obyvatelstva.¹³

3.1.4 Strategické plánování

Strategické plánování je systematický způsob, jak organizovat změny a vytvářet v celé místní společnosti široký konsensus na společné vizi pro lepší, a nejen ekonomickou budoucnost. Jde o soubor postupných a zcela konkrétních kroků, které povedou ke zlepšení sociálně ekonomického prostředí v řešeném území a zároveň o koordinaci rozvoje obce jako společensko-politického organismu. Každé město nebo obec je jedinečný organismus, jehož život a potřeby je nutné analyzovat, vyhodnotit a následně přijmout strategii jeho rozvoje.

„Charakter strategického řízení na úrovni obcí i krajů je ovlivněn vnějším sociopolitickým a ekonomickým prostředím, který vytváří základní předpoklady pro aktivity jednotlivých samospráv. Územní samospráva je v tomto kontextu považována za pod-systém politického a sociálního systému, s nímž je ve vzájemných otevřených vazbách a s nímž rovněž přímo nebo nepřímo komunikuje. Instituce, se kterými vstupuje při vytváření strategických dokumentů veřejná správa na úrovni obcí a krajů přímo nebo nepřímo do vzájemných vazeb, mohou být administrativní jednotky (např. jednotlivá ministerstva), ale mohou to být rovněž různé organizace, občanská sdružení, neziskové organizace, profesní sdružení a další subjekty.“¹⁴

Strategické plánování kombinuje územní limity, politickou vůli, finanční a nefinanční zdroje a především lidské zdroje.

Přípravné práce a realizace strategického plánování jsou:

- Zhodnocení sociálních a ekonomicky silných a slabých stránek obce/regionu (SWOT analýza);

¹³ Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). [on-line]. Ze dne: 14. 03. 2006. Citováno: 15. 02. 2015. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-183>

¹⁴ KADEŘÁBKOVÁ, Jaroslava; KHENDRICHE TRHLÍNOVÁ, Zuzana. **Region a regionální vědy. Vybrané sociální, kulturní a environmentální aspekty.** 1. vydání. Praha: Vysoká škola finanční a správní, o.p.s., 2008. 78 stran. ISBN 978-80-7408-009-8. Str. 69.

- Hodnocení demografického a sociálního vývoje území a jakým způsobem tento vývoj zasáhne rozvojové možnosti obce/regionu;
- Sdílená vize – tj. integrace pohledů a priorit všech sociálních a ekonomických aktérů ne budoucí podobu regionu;
- Strategický plán, který zohlední jednotlivé kroky a opatření, která vedou k plánované vizi;
- Definice jednotlivých projektů a opatření k dosažení plánovaného rozvoje, včetně předpokládaných zdrojů;
- Kritéria a indikátory hodnocení úspěšnosti dosažení společných cílů.¹⁵

Výstupem strategického plánování je rozvojová strategie, strategický plán, plán rozvoje regionu, programy rozvoje apod. Strategický plán rozvoje je ucelený koncepční plán rozvoje města nebo obce propojený na rozvoj celého regionu či větších územních celků. Strategický plán rozvoje musí být v souladu s územním plánem města nebo obce a jsou v něm zahrnuty všechny strategické dokumenty rozvoje daného města nebo obce. Měl by být koncipován jako dokument střednědobé až dlouhodobé koordinace veřejných a soukromých aktivit ekonomického, sociálního, kulturního a ekologického charakteru na území municipality (regionu).

Úkolem strategického plánu jako základního rozvojového dokumentu je:

- Definovat společné zájmy města nebo obce, jejich obyvatel a podnikatelských subjektů;
- Definovat místní předpoklady realizace těchto společných zájmů;
- Optimalizovat územně-technické a sociálně-psychologické podmínky pro rozvoj bydlení a podnikání ve městě či obci;
- Koordinovat vynakládání veřejných investic z hlediska územního a funkčního, a to vzhledem k záměrům a potřebám rozvoje privátního sektoru;
- Koordinovat účelnou alokaci běžných veřejných výdajů v zájmu vytváření stabilních podmínek pro bydlení a podnikání;
- Definovat dlouhodobé záměry hospodářské a sociální politiky ve městě nebo obci;
- Posilovat vědomí sounáležitosti k obci nebo městu a regionu a odpovědnost za jejich rozvoj u místních obyvatel a podnikatelů.¹⁶

¹⁵ KADEŘÁBKOVÁ, Jaroslava; KHENDRICHE TRHLÍNOVÁ, Zuzana. *Region a regionální vědy. Vybrané sociální, kulturní a environmentální aspekty*. 1. vydání. Praha: Vysoká škola finanční a správní, o.p.s., 2008. 78 stran. ISBN 978-80-7408-009-8. Str. 70.

¹⁶ JANOUSHKOVÁ, Světlana. *Strategický plán rozvoje města*. 08. 02. 2008. [on-line]. Dostupné z:

„Význam strategického řízení spočívá především ve vytváření stabilního prostředí čitelného pro aktivity všech aktérů. Dlouhodobě nastavené cíle rozvoje území, definované v příslušné strategii, usnadňují možnost předvídat orientaci a kroky v rozhodování místních a regionálních představitelů a svoje aktivity tomuto rozhodování přizpůsobit. Území se stává čitelným pro občany, místní ekonomické aktéry i investory, kteří tento faktor hodnotí jako jednu z důležitých charakteristik daného území. Při realizaci rozvojových projektů se do značné míry snižuje riziko redefinice rozvojových záměrů při politických změnách v důsledku přeměny politického zastoupení na základě výsledků místních voleb.“¹⁷

3.2 Rozvoj a jeho definice

Podstatou rozvoje obce je kvalitativní změna života obyvatel, a to pokud možno k lepšímu. Jde o neustále pokračující proces, protože se mění podmínky, které život obce ovlivňují. Jako členská země Evropské unie je Česká republika otevřena novým investorům, doléhají tak na nás změny mezinárodní ekonomické situace. Vedle vnějších podmínek, jimž se obec musí přizpůsobit, se mění i názory místních představitelů na to, jaký je veřejný zájem, mění se i potřeby soukromých subjektů a různých zájmových skupin, především se mění vztahy mezi nimi. Rozvoj obce často nejvíce závisí na ochotě lidí a zejména představitelů samosprávy aktivně prosazovat změny, které mnohdy přesahují rámec bezprostředních povinností obce, na ochotě převzít za uskutečnění takových změn zodpovědnost.¹⁸

3.2.1 Program rozvoje obce

Program rozvoje obce či města je pořizován v souladu se zákonem č. 128/2000 Sb., zákon o obcích, jako dokument střednědobé i dlouhodobé koordinace veřejných a soukromých aktivit demografického, ekonomického, sociálního, kulturního a ekologického charakteru na území obce. Hlavním smyslem programu je organizace všeobecného rozvoje obce na bázi sladování jednotlivých zájmů tak, aby obec jako celek prosperovala.

Z právního hlediska je program rozvoje obce dokumentem koordinačním a indikativním, který nemá charakter obecně závazného předpisu. Záměry vyjádřené v programu rozvoje

<http://sprm.nmm.cz/?p=6>.

¹⁷ KADEŘÁBKOVÁ, Jaroslava; KHENDRICHE TRHLÍNOVÁ, Zuzana. *Region a regionální vědy. Vybrané sociální, kulturní a environmentální aspekty*. 1. vydání. Praha: Vysoká škola finanční a správní, o.p.s., 2008. 78 stran. ISBN 978-80-7408-009-8. Str. 70.

¹⁸ KOVÁČIKOVÁ, Sylva a kolektiv. *Rozvoj obce*. [on-line]. Dostupné z: <http://www.vzdelanyzastupitel.cz/data/fileBank/c16a12ce-f48d-48a4-9b10-a7a11909528a.pdf>.

a navržené postupy jejich realizace jsou závazné jen pro samotného pořizovatele, pro ostatní fyzické a právnické osoby činné v obci je program závazný jen v míře, s níž sami vysloví dobrovolný souhlas.¹⁹

Každá obec by měla mít schválený program rozvoje obce jako svůj dokument. Druhým dokumentem, na program rozvoje navazujícím, z něho čerpajícím a závazně vycházejícím, by měl být schválený územní plán obce (snad s výjimkou nejmenších obcí, čítajících několik desítek obyvatel). Na základě těchto dokumentů by měl být sestavován rozpočet obce, zejména v jeho „investiční“ části.

Úkolem programu rozvoje obce je:

- definovat společné zájmy obce, jejich obyvatel a podnikatelských subjektů,
- definovat místní předpoklady realizace těchto společných zájmů,
- optimalizovat územně-technické a sociálně-psychologické podmínky pro rozvoj bydlení a podnikání v obci,
- koordinovat vynakládání veřejných investic v obci z hlediska územního a funkčního vzhladem k záměrům a potřebám rozvoje privátního sektoru,
- koordinovat účelnou alokaci běžných veřejných výdajů v zájmu vytváření stabilních podmínek pro bydlení podnikání,
- definovat dlouhodobé záměry hospodářské, ekologické a sociální politiky obce,
- posilovat vědomí sounáležitosti k obci a odpovědnosti za její rozvoj u místních obyvatel a podnikatelů.²⁰

Program rozvoje obce by měl sloužit především jako podklad pro:

- zpracování konkrétních podnikatelských a dalších investičních záměrů realizovaných v obci,
- sestavování obecního rozpočtu,
- práce na novelizaci územního plánu obce nebo případné vypracování územního plánu obce,
- posuzování regionálních plánů a programů z pohledu obce,
- podklad pro zodpovědný vstup obce na kapitálový trh.

¹⁹ *Zákon č. 128/2000Sb., o obcích.* [on-line]. Ze dne: 12. 04. 2000. Citováno: 01. 12. 2014. Dostupné z: <http://zakony.centrum.cz/zakon-o-obcich>.

²⁰ KOLEKTIV AUTORŮ – EDITOŘI: Kadeřábková Jaroslav; Mates Pavel; Wokoun, René. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. 4. vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2004. 447 stran. ISBN 80-86473-80-5. Str. 199-201.

Struktura programu musí vycházet z jeho účelu, úkolů a využití. V první řadě jde o analýzu vnějších a vnitřních podmínek dosavadního vývoje obce, za druhé o definování rozvojových šancí obce a jejích slabých stránek. Za další by měly na základě výsledků analytických hodnocení být definovány strategické směry, cíle a priority rozvoje obce a formulován návrh opatření k jejich dosažení. A konečně na závěr by měl být navržen katalog projektů nezbytných pro naplnění strategie a odpovídajících definovaným cílům rozvoje. Navržené projekty a opatření se pak teprve mohou stát hlavním nástrojem realizace programu rozvoje obce.²¹

3.2.2 Zákon o obcích

Zákon o obcích spadá do práva veřejného a zabývá se postavením, právy a povinnostmi obcí a jejich občanů. Skládá se pouze ze dvou částí, z toho ta první (§1 až §146) s názvem Obecní zřízení se zabývá například samostatnou působností obcí (hospodaření a spolupráce mezi obcemi), přenesenou působností (pověřený obecní úřad), orgány obce (zastupitelstvo obce, rada obce, starosta a obecní úřad), orgány zastupitelstva obce a rady obce, dozorem, kontrolou výkonu samostatné a přenesené působnosti a statutárními městy. Druhá část (§147 až §152) se zabývá ustanoveními přechodnými a společnými.²²

²¹ KOLEKTIV AUTORŮ – EDITOŘI: Kadeřábková Jaroslav; Mates Pavel; Wokoun, René. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. 4. vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2004. 447 stran. ISBN 80-86473-80-5. Str. 199-201.

²² *Zákon č. 128/2000Sb., o obcích*. [on-line]. Ze dne: 12. 04. 2000. Citováno: 01. 12. 2014. Dostupné z: <http://zakony.centrum.cz/zakon-o-obcich>.

4 LYŽAŘSKÉ STŘEDISKO

Horským střediskem se rozumí geografický celek (většinou území obce) v horské oblasti, v rámci kterého je nabízena kompletní infrastruktura pro provozování lyžování a horské turistiky. Touto infrastrukturou se rozumí především lanovky a vleky, sjezdařské a běžkařské tratě, nabídka pohostinských a ubytovacích služeb, provozovny služeb a obchodní sítě ve vazbě na uspokojování primárních a sekundárních potřeb návštěvníka horského střediska.

Ski areálem se rozumí území funkčně vyčleněné k provozování zimních sportů (především lyžování), vybavené dopravními zařízeními, sjezdovými a běžeckými tratěmi, lyžařskými cestami a ostatními specifickými tratěmi.

Lyžařská střediska bývají kritizována především z řad místních obyvatel, kterým vadí zejména kvůli ruchu, estetice a případnému ohrožení životního prostředí.²³

Mezi nejznámější česká lyžařská střediska patří v Krkonoších: Pec pod Sněžkou, Špindlerův Mlýn, Harrachov a Janské Lázně; na Šumavě pak: Lipno, Zadov, Železná Ruda-Špičák a Kašperské Hory.

Krkonoše patří ke kolébkám lyžování v České republice. I proto patří dodnes k nejatraktivnějším terénům pro sjezdové i běžecké lyžování. Správa Krkonošského národního parku (KRNAP) spolu se Svazkem měst a obcí Krkonoše, skiareály a krkonošskými boudaři udržují bezmála 600 km běžeckých tras pod názvem Krkonoše – lyžařský běžecký ráj. Jejich přehled, včetně aktuálního stavu, najdete na těchto stránkách. Krkonoše nabízejí také několik desítek sjezdových tratí, jejichž přehled najdete zde. Správa KRNAP vyhradila také osm doporučených tras pro skialpinismus.²⁴

Cestovní ruch se v Krkonoších rozvíjí již od 18. století, jejich turistická „kolonizace“ byla zahájena přestavbou mnoha horských bud (původně určených pro tzv. budní hospodářství), později chalup (z původně trvalého bydlení) a dále pokračovala výstavbou penzionů, hotelů a v posledních letech zejména apartmánových domů. Hotel horizont v Peci pod Sněžkou se stal učebnicovým příkladem zničení krajinného rázu. Neustává tlak podnikatelů na výstavbu dalších sjezdovek, vleků, lanovek, ubytovacích kapacit v území, které je již cestovním ruchem přetíženo a současně je významným národním parkem. Krkonoše

²³ *Lyžařské středisko*. [on-line]. Poslední editace: 27. 01. 2015. Citováno: 20. 03. 2015. Wikipedie. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Ly%C5%BEa%C5%99sk%C3%A9_st%C5%99edisko

²⁴ Tamtéž.

tak aspirují na destinaci, jejíž krajina se může stát pouhým pozadím aktivit turismu neúměrně přetvářeným pro jeho potřeby.

Zimní sporty je označení pro disciplíny, které se konají v období zimy. Pro jejich provozování jsou potřebné sníh či led. Mezi zimní sporty se řadí: alpské lyžování, běh na lyžích, snowboarding, skoky na lyžích, jízda na monoski, saně, boby, skeleton, lední hokej, krasobruslení, short track, rychlobruslení, biatlon, curling a mnoho dalších. V současnosti lze díky rozvoji techniky provozovat většinu z těchto disciplín i v létě.

Sjezdovka (sjezdová trať) je svah pokrytý sněhem používaný k rekreačnímu nebo soutěžnímu sjezdovému lyžování nebo lyžařskému slalomu, snowboardingu či dalším zimním sportům. K této činnosti je využívána buď přirozená sněhová pokrývka nebo pokrytí umělým sněhem, vytvářené sněhovými děly. Některé sjezdovky a areály zimních sportů jsou využívány i mimo zimní sezónu, například pro sjezd na horských kolech. Umělá sjezdovka je obvykle označení takové sjezdovky, která je místo sněhu pokryta speciálními „kartáči“ umožňujícími sjezd i při letních teplotách a tedy celoroční provoz.

U sjezdovek bývá často k dispozici doprovodná infrastruktura v podobě vleků, sedačkových, kabinových či jiných lanovek, které mají za cíl vyvézt uživatele na vrchol a umožňovat tak opakované sjíždění. Pro úpravy povrchu lyžařských tratí se používá sněžná rolba vybavená radlicí a speciálním přívěsem na srovnávání povrchu sněhu. Sjezdovky lze zasněžovat také umělým sněhem pomocí sněhových děl (stacionárních nebo pohyblivých), v takovém případě však musí podél sjezdovky existovat dostatečně dimenzovaný rozvod vody a v blízkosti sjezdovky se pak obvykle vyskytuje vodní nádrž s dostatečnou zásobou vody.

K dopravě do horských středisek slouží také skibusy – autobusové linky s vozy speciálně upravenými pro přepravu lyžařů s lyžemi. Obvykle bývá u sjezdovek i možnost občerstvení. Horská střediska často uvádějí množství kilometrů sjezdovek v blízkém okolí střediska jako ukazatel rozlehlosti a významnosti střediska.

V České republice platí česká technická norma ČSN 01 8027 Značení a zabezpečení v zimním středisku. Je účinná od ledna 2009 a nahradila předchozí československou ČSN stejného čísla z roku 1989. ČSN 01 8027 popisuje doporučené způsoby zabezpečení zdrojů „atypického nebezpečí“. Jsou to varovné signální značky, bezpečnostní matrace a sítě, vymežovací sítě, odstranění zdrojů nebezpečí a v krajním případě uzavření tratě.

ČSN 01 8027 obsahuje Pravidla chování pro lyžaře, vydaná Mezinárodní lyžařskou federací FIS. Technické normy samy o sobě nemají obecnou právní závaznost a žádný právní předpis závaznost těchto pravidel přímo nevyhlašuje. Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 23. 2. 2005, sp. zn. 25 Cdo 1506/2004 však obsahuje právní větu: „*Pravidla chování pro lyžaře, vydaná Mezinárodní lyžařskou federací FIS, nejsou obecně závazným právním předpisem, avšak pro lyžaře na sjezdové trati jsou závazná a jejich porušení představuje porušení právní povinnosti předcházet vzniku škod.*“

Pro ucelený náhled na problematiku zimního sportovního turismu je zde uveden výtah z článku Unberhauna, Pröbstla a Haidera.²⁵ Ve svém článku Trendy v zimním sportovním cestovním ruchu: výzvy pro budoucnost popsal Unberhaun a kolektiv v časopise Tourism review výsledky svého dotazníkového šetření mezi lyžařskými turisty v Rakousku. Z šetření vyplývá, že největší důraz při výběru destinace pro zimní dovolenou je středisko zajišťující dostatečné přírodní sněhové podmínky i v době, kdy zimy ovlivňuje globální změna klimatu. Z tohoto důvodu jsou preferována zimní lyžařská střediska položená v nadmořské výšce 1 200 metrů a výše.

V takovém případě jsou turisté ochotni i dojíždět delší vzdálenost a zaplatit i vyšší cenu. Rozhodující je velikost ski – areálu s dostatkem přírodního sněhu, kvalita ubytování, jak daleko je nutné jet, cena pobytu atd. Výhodou horského střediska samozřejmě je, když nabízí špičkové ubytovací a stravovací služby a také nějaké doprovodné služby, jako je wellness, spa-aktivity, kulturní akce apod. Umělé zasněžování už není pro lyžaře z Rakouska tak atraktivní.

²⁵ UNBEHAUN, Wiebke; PRÖBSTL, Ulrike; HAIDER, Wolfgang. *Trends in winter sport tourism: challenges for the future*. [on-line]. Emerald Group Publishing Limited, 2008. Tourism review – vol. 63 no. 1, 2008. ISSN 1660-5373. Str. 36-47.

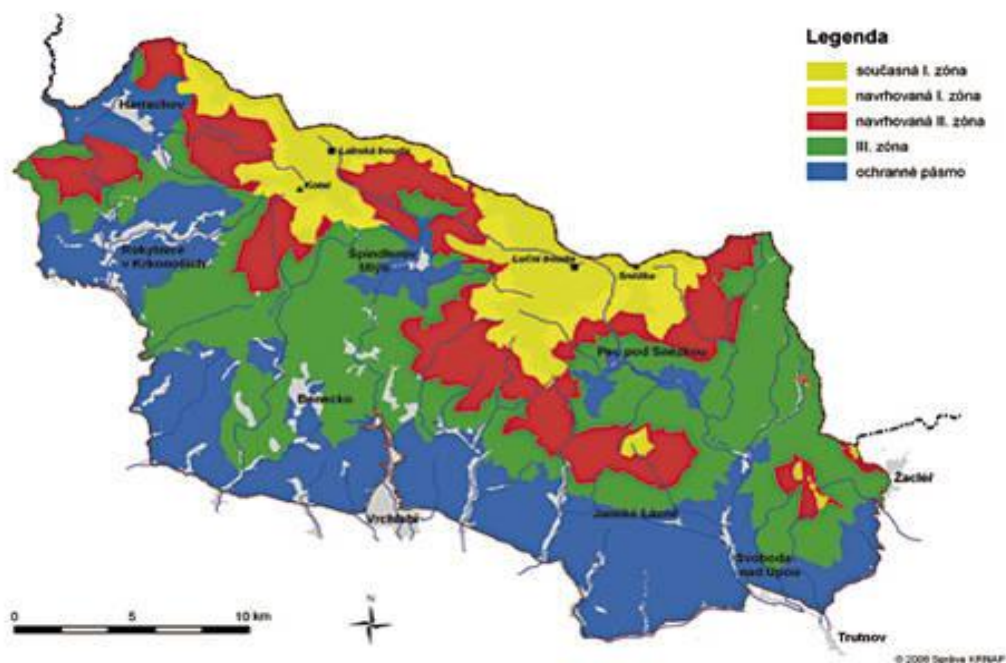
II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 KRKONOŠSKÝ NÁRODNÍ PARK

Krkonoše – ostrov tundry uprostřed Evropy – jsou unikátní mozaikou horských ekosystémů. Svahy hor osídlují horské lesy a louky, horní partie plochých hřebenů porůstá borovice kleč, alpínské trávníky a rašelinná společenstva. Druhově bohaté jsou také karové oblasti, vzniklé působením ledovců v minulosti. Pro tuto výjimečnost a krajinnou hodnotu byly v roce 1963 vyhlášeny národním parkem. Správou území je pověřena Správa Krkonošského národního parku se sídlem ve Vrchlabí.

5.1 Právní vymezení KRNAP

Původně byl Krkonošský národní park (KRNAP) vyhlášen vládním nařízením č. 41/1963 Sb., o zřízení Krkonošského národního parku, ze dne 17. 05. 1963. Po politických změnách v roce 1989 byl KRNAP nově zřízen nařízením vlády České republiky č. 165/1991 Sb., kterým se zřizuje Krkonošský národní park a stanoví podmínky jeho ochrany, ze dne 20. 03. 1991.

Obr. 1 – Mapa KRNAP s vymezením ochranných zón

Zdroj: Údaje GIS Správy KRNAP

Členění národního parku do zón ochrany přírody – nařízení č. 165/1991 Sb. §4 odst. 2 - 4

Do 1. zóny (přísná přírodní) se zařazuje území s nejvýznamnějšími přírodními hodnotami v národním parku, zejména přirozené nebo málo pozměněné ekosystémy vhodné pro rychlou

obnovu samořídících funkcí. Cílem je uchování či obnova samořídících funkcí ekosystémů a omezení lidských zásahů do přírodního prostředí k udržení tohoto stavu.

Do 2. zóny (řízená přírodní) se zařazuje území s významnými přírodními hodnotami, člověkem převážně pozmeněné lesní a zemědělské ekosystémy vhodné pro omezené, přírodě blízké a šetrné lesní či zemědělské využívání. Cílem je udržení přírodní rovnováhy, co nejširší druhová rozmanitost a postupné přiblížení ekosystémů přirozeným společenstvům.

Do 3. zóny (okrajová) se zařazuje území člověkem značně pozmeněných ekosystémů a střediska soustředěné zástavby. Cílem je v souladu s posláním národního parku udržet a přiměřeně podporovat využívání této zóny pro trvalé bydlení, služby, zemědělství, lesní hospodářství, turistiku a rekreaci.²⁶

Tab. 2 – Výměry zón KRNAP a jeho ochranného pásma zaokrouhlené na ha

Území	Výměra (ha)
1. zóna KRNAP	4 503
2. zóna KRNAP	3 416
3. zóna KRNAP	28 408
Celková plocha KRNAP	36 327
Ochranné pásmo	18 642
KRNAP + ochranné pásmo	54 969

Zdroj: Údaje GIS Správy KRNAP, vlastní úprava

5.1.1 Zákon o posuzování vlivů na životní prostředí

Předpis č. 100/2001 Sb., zákon o posuzování vlivů na životní prostředí, v souladu s právem Evropských společenství upravuje posuzování vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví a postup fyzických osob, právnických osob, správních úřadů a územních samosprávných celků (obcí a krajů) při tomto posuzování.

Posuzování vlivů na životní prostředí podléhají v tomto zákoně vymezené záměry a koncepce, jejichž provedení by mohlo závažně ovlivnit životní prostředí.

Účelem posuzování vlivů na životní prostředí je získat objektivní odborný podklad pro vydání rozhodnutí, popřípadě opatření podle zvláštních právních předpisů, a přispět

²⁶ *Nářízení vlády ČR č. 165/1991 Sb., kterým se zřizuje KRNAP a stanoví podmínky jeho ochrany.* [online]. Ze dne: 20. 03. 1991. Citováno: 19. 12. 2014. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-165>

tak k udržitelnému rozvoji společnosti. Tento podklad je jedním z podkladů v řízeních podle zvláštních právních předpisů.

Posuzují se vlivy na veřejné zdraví a vlivy na životní prostředí, zahrnující vlivy na živočichy a rostliny, ekosystémy, půdu, horninové prostředí, vodu, ovzduší, klima a krajinu, přírodní zdroje, hmotný majetek a kulturní památky, vymezené zvláštními právními předpisy a na jejich vzájemné působení a souvislosti.²⁷

5.2 Regionální rozvoj – Krkonoše

Podpora regionálního rozvoje specifického území oblasti Krkonoše. K tomuto účelu byla založena v říjnu 2011 „Pracovní skupina pro integrovanou strategii rozvoje regionu Krkonoše.eu“, která je hybnou silou v regionálním rozvoji regionu Krkonoše, a připravuje možnosti pro toto území, k získání nemalých finančních prostředků z plánovacího období EU 2014 – 2020. Tato pracovní skupina čítá kolem 15 odborníků z různých kategorií úzce spjatých s rozvojovými cíly regionu.

Území, které je řešeno, je určeno rozlohou 41 měst a obcí, které jsou sdruženy ve Svazku Krkonoše www.svazek.krkonoše.eu. Dále do řešeného území spadá oblast podél komunikačních os směrem k Polské republice (hraniční přechod Královec/Lubawka a Harrachov/Jakuszyce) a směrem z podhůří k Nové Pace.

Patronát pracovní skupiny drží ve svých rukou vedoucí pracovníci regionálního rozvoje Královéhradeckého a Libereckého kraje.

Podporované projekty v rámci regionálního rozvoje Krkonoš jsou:

5.2.1 Integrovaná strategie rozvoje regionu Krkonoše

Integrovaná strategie rozvoje regionu Krkonoše (dále jen Strategie) by se měla stát významným koncepčním dokumentem, který bude formulovat směřování rozvoje této oblasti v dlouhodobém horizontu (20 – 30 let). Jeho hlavním cílem je na základě konsenzu představitelů, podnikatelských a neziskových subjektů a dalších místních aktérů stanovit vizi rozvoje, tj. jak by měl v budoucnu region Krkonoše vypadat, a cestu směřující k dosažení této vize. Důležitým aspektem Strategie je sladění a vyvážení ekonomických, sociálních

²⁷ *Předpis č. 100/2001 Sb., zákon o posuzování vlivů na životní prostředí.* [on-line]. Ze dne: 20. 02. 2001. Citováno: 19. 12. 2014. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-100>. § 1 a § 2.

a ekologických procesů a koordinace veřejných a soukromých aktivit. Strategie bude klíčovým podkladem pro stanovení územních dispozic rozvoje regionu.

5.2.2 Krajinový integrovaný plán rozvoje (KIPR)

Členové pracovního týmu, který Krkonoše - svazek měst a obcí, ustavil se zástupců obcí centrálních východních i západních Krkonoš, Správy Krkonošského národního parku, Libereckého a Královéhradeckého kraje a dalších, jehož úkolem je připravovat na základě analýzy Integrovanou strategii krkonošského regionu na léta 2014 – 2020. Jedním z možných přístupů je využít záměrů Ministerstva životního prostředí, a také pro krkonošský region připravit Krajinový integrovaný plán rozvoje (KIPR).

KIPR může být jedním z nástrojů podpory udržitelného rozvoje i našeho regionu. Zároveň se může stát důležitým nástrojem pro efektivní čerpání finančních prostředků z evropských strukturálních fondů. KIPR má i podle našeho názoru předpoklady aby se stal koordinačním nástrojem pro společnou přípravu celého komplexu navazujících regionálně významných, vzájemně souvisejících projektů. Projekty, které by byly zahrnuté v KIPR, podle představ Ministerstva životního prostředí, by mohly být podpořeny z aktuálních operačních programů, i dalších rezortů, v případě řešení problematiky komplexního rozvoje měst a obcí v regionu, z ROP, případně dalších, budou-li, národních programů. Projekty, které na jeho základě vzniknou, zahrnují např. resort vodohospodářství, rozvoje cestovního ruchu, infrastruktury, dopravy, občanské vybavenosti. Nebudou ale například řešit nárůst lůžkové kapacity, ale spíše rozvoj služeb spojených s pobyty návštěvníků daných lokalit.²⁸

5.2.3 Vize Krkonoše 2050

„Přátelství lidí a hor“ = vize Krkonoše 2050 je formou morálního závazku o vyrovnaném, stabilním a koordinovaném podnikání i harmonickém soužití člověka v souladu s přírodou Krkonošského národního parku.

5.2.4 Krkonošský apel

Podpora dokumentu s názvem „Krkonošská výzva k dostavbě silniční komunikace D11/S3“. Jen brzká dostavba této komunikace může zamezit rostoucí ztrátě perspektivy a prosperity

²⁸ Regionální rozvoj Krkonoše. [on-line]. Citováno: 19. 01. 2015. Dostupné z: <http://rozvoj.krkonoše.eu/cz/projekty/krajinny-integrovaný-plan-rozvoje-kipr-6.html>

celého regionu Krkonoše, umožnit tak dostatek pracovních příležitostí pro místní občany a tím zabránit úbytku trvale žijících obyvatel.

5.2.5 Podpora meziobecní spolupráce

Cílem projektu není nahrazovat jiné fungující aktivity a projekty, ale poskytnout organizační, právní i finanční pomoc dobrovolně vytvářeným svazkům obcí a měst. Proto mu také ve zkratce říkáme Obce sobě.

Měl by vést ke zkvalitnění veřejné správy a jejímu udržení co nejlíže občanům. Namísto administrativního či násilného slučování obcí, podporuje vznik svazků obcí "zezdola", podle jejich místních potřeb a přání.

5.3 Strategické cíle

Od předmětů ochrany KRNAP, Evropsky významné lokality (EVL) a Ptačí oblasti (PO) Krkonoše a existence přeshraniční biosférické rezervace Krkonoše/Karkonosze se odvíjejí dlouhodobé cíle národního parku a jeho ochranného pásma.

5.3.1 Cíle pro celé území KRNAP

- Zachování příznivého stavu, příp. zlepšení současného stavu předmětů ochrany v KRNAP, EVL a PO Krkonoše, udržení celistvosti a zabránění další fragmentaci ekosystémů.
- Zachování a podpora druhové diverzity a přírodních procesů ve všech přirozených a vybraných druhotných ekosystémech (např. na horských loukách).
- Rekonstrukce lesních ekosystémů směrem k přírodě blízkému stavu, ponechání části lesů samořídícím procesům.
- Udržování vybraných druhotných nelesních ekosystémů (především horských luk) ve stavu optimálním z hlediska předmětu ochrany.
- Trvale udržitelný rozvoj krkonošských obcí a podpora/diverzifikace alternativních (měkkých) forem využívání území, nepoškozujících přírodní prostředí
- Zachování, příp. obnova specifického krajinného rázu horské krajiny Krkonoš.
- Využití přírodovědného a historického potenciálu území pro výchovné a vzdělávací aktivity.

- Využití Krkonoš jako modelového území pro dlouhodobé sledování eko-systémů, ovlivněných intenzivními rekreačními aktivitami, globální změnou klimatu a působením imisí, a pro mezinárodní spolupráci při ochraně a managementu horských ekosystémů.
- Zachování současné managementové kategorie IUCN, tj. kategorie V (chráněná krajina).
- Podpora tvorby finančních zdrojů pro naplňování cílů uvedených v plánu péče.

5.3.2 Cíle pro ochranné pásmo

- Zachování, příp. zlepšení funkce OP jako nárazníkového pásma pro aktivity, které by mohly negativně ovlivnit předmět ochrany v KRNAP, EVL a PO Krkonoše.
- Zachování, příp. zlepšení stavu ekosystémů v OP, který zajistí omezení negativních vlivů na strukturu a funkci ekosystémů v NP.
- Směrování rozvoje sídel k souladu s jejich charakterem a okolní krajinou; preference kvality prostředí uvnitř zastavěného území před extenzivním kvantitativním růstem zastavěných ploch do okolní přírody a krajiny.
- Podpora obslužné a rekreační funkce OP s cílem zmírnění tlaku na intenzivní sportovní a rekreační využití vlastního NP. Vytvoření takového prostoru pro rozvoj sportovních a rekreačních aktivit, ve kterém nebudou v rozporu s předměty ochrany NP, EVL a PO.
- Preference takových aktivit v cestovním ruchu, které svou povahou a plošnými nároky vůči přírodnímu prostředí neohrožují ekologickou stabilitu území a respektují charakter krkonošské krajiny.
- Podpora řemeslných, průmyslových a zemědělských výrobních provozů a služeb, odpovídajících svým měřítkem okolní zástavbě, lidským i přírodním podmínkám a zdrojům v místě a regenerační schopnosti okolní přírody.
- Přednostní využívání obnovitelných zdrojů (lesy, půda, voda, krajinný prostor apod.) při rozvojových aktivitách (s rychlostí a způsoby, které nenarušují schopnost těchto zdrojů se obnovovat a umožňují tak dlouhodobý udržitelný rozvoj těchto činností).
- Podpora tradičního hospodaření spojeného s chovem dobytka v kombinaci s lokálním využitím produktů a poskytováním služeb turistickému ruchu (agroturismus).
- Obnova lesních porostů směrem k druhové a věkové skladbě odpovídající stanovištním podmínkám a ke zvyšování stability porostů.
- Podpora tvorby finančních zdrojů pro naplňování cílů uvedených v plánu péče.²⁹

²⁹ Správa KRNAP. *Plán péče*. [on-line]. Citováno: 19. 01. 2015. Dostupné z: <http://www.krnep.cz/plan-pece/>

6 SKIRESORT ČERNÁ HORA – PEC

Vlastníkem a provozovatelem skiareálu v Černém Dole je společnost MEGA PLUS Janské Lázně s.r.o. Při popisu SkiResortu byly použity propagační materiály a internetové stránky areálu. SKIRESORT ČERNÁ HORA - PEC tvoří 5 areálů – Černá hora (Janské Lázně), Pec pod Sněžkou, Černý Důl, Velká Úpa a Svoboda nad Úpou. Největší lyžařský resort v Česku nabízí 37,6 km sjezdovek, 6 lanovek, 31 vleků a 3 pojezdové pásy. K dispozici jsou rozmanité lyžařské terény, zábavné tratě obřího slalomu s časomírou, radary pro měření sjezdové rychlosti, či sjezdovka Funline s překážkami, klopenými zatáčkami a tunelem.

Obr. 2 – Skiareál Černý důl

Zdroj: www.skiresort.cz

V areálu se nachází největší dětský park SkiResortu s pojezdovým pásem, kotvičkovým vlekem, překážkami a denně postaveným dětským slalomem. Se skipasem SkiResortu lze dětský park využít zdarma pro vlastní výuku dětí. Do dětského parku se dá koupit i samostatný vstup. Areál je svým vybavením a profilem vhodný pro začátečníky a rodiny s dětmi. Z celkové délky 6,5 km sjezdovek v Černém dole, je 69% z nich vybaveno umělým zasněžováním. V Černém Dole je areál SkiResortu v nadmořské výšce 1001 m.

V rámci SkiResortu funguje integrovaný systém dopravy zahrnující 3 varianty přepravy návštěvníků SkiResortu. Páteřní linky, CITY busy a SkiTour. Návštěvníci se mohou zdarma přesouvat mezi areály a využít všech 37,6 km sjezdovek. Unikátním dopravním spojem je SkiTour - speciální rolba mezi areály, díky které se lyžaři z areálu na Černé hoře dostanou během pár minut do areálu Pec pod Sněžkou.

Páteřní linky Resort bus zajišťují přepravu mezi pěti areály SkiResortu. Červená linka na trase Pec pod Sněžkou - Velká Úpa - Janské Lázně (Černá hora) a zpět. Modrá linka na trase Černý Důl - Janské Lázně (Černá hora) a zpět. Žlutá linka na trase Svoboda nad Úpou - Janské Lázně (Černá hora) a zpět.

Střediskové skibusy CITY bus zajišťují přesun lyžařů od parkovišť a hotelů k nejbližším sjezdovkám. V Peci pod Sněžkou jezdí CITY busy zdarma, v Černém Dole a Janských Lázních je nutné prokázat se při vstupu do skibusu kartou hotelu, či penzionu, který si tuto službu hradí. (tzv. skibusenky)

Speciální rolba SkiTour je unikátní propojení, jediné svého druhu v Česku. Z areálu Černá hora (Janské Lázně), potažmo vrcholu Černé hory Vás doopraví do areálu Pec pod Sněžkou. SkiTour je s platným časovým skipasem zdarma. Při použití bodové jízdenky se odečítá 10 bodů. Jednotlivá jízda - 50 Kč.

Ve SkiResortu platí pravidla pro bezpečnost, která je povinen znát každý návštěvník a lyžař nebo snowboardista.

Pravidla a bezpečnost

Zákaz vstupu na sjezdové tratě po 16.30, kdy se koná pravidelná strojová úprava sjezdových tratí rolbami s lanovým navijákem a hrozí nebezpečí smrtelného úrazu! Je nezbytné dávat pozor, protože sjezdové tratě křížují komunikace s provozem sněžných pásových vozidel!

Dále v lyžařských střediscích SkiResortu platí pravidla, která schválila v roce 1967 Mezinárodní lyžařská federace – FIS. Jedná se o pravidla chování při lyžování, která byla naposledy upravena v roce 2002:

Ohled na ostatní lyžaře - každý lyžař nebo snowboardista se musí neustále chovat tak, aby neohrožoval nebo nepoškozoval někoho jiného.

Zvládnutí rychlosti a způsobu jízdy - každý lyžař nebo snowboardista musí jezdit na dohled. Svou rychlost a svůj způsob jízdy musí přizpůsobit svým schopnostem, terénním, sněhovým a povětrnostním poměrům, jakož i hustotě provozu.

Volba jízdni stopy - lyžař nebo snowboardista přijíždějící zezadu musí svou jízdni stopu zvolit tak, aby neohrožoval lyžaře jedoucího před ním.

Předjíždění - předjíždět se může shora nebo zespodu, zprava nebo zleva, ale vždy jen s odstupem, který poskytne předjížděnému lyžaři či snowboardistovi pro všechny jeho pohyby dostatek prostoru.

Vjíždění a rozjíždění - každý lyžař nebo snowboardista, který chce vjet do sjezdové tratě nebo se chce po zastavení opět rozjet, se musí rozhlédnutím nahoru a dolů přesvědčit, že to může učinit bez nebezpečí pro sebe a pro ostatní.

Zastavení - každý lyžař nebo snowboardista se musí vyvarovat zbytečného zdržování se na úzkých nebo nepřehledných místech sjezdové tratě. Lyžař nebo snowboardista, který upadl, musí takové místo uvolnit co nejrychleji.

Stoupání a sestup - lyžař nebo snowboardista, který stoupá nebo sestupuje pěšky, musí používat okraj sjezdové tratě.

Respektování značek - každý lyžař nebo snowboardista musí respektovat značení a signalizaci.

Chování při úrazech - při úrazech je každý lyžař nebo snowboardista povinen poskytnout první pomoc.

Povinnost prokázání se - každý lyžař nebo snowboardista, ať svědek nebo účastník, ať odpovědný nebo ne, je povinen v případě úrazu prokázat své osobní údaje.

7 SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA MĚSTYSE ČERNÝ DŮL

Černý Důl leží v údolí potoka Čisté na úpatí Krkonoš 6,5 km východně od Vrchlabí ve výšce 684 m. n. m. Název vznikl patrně díky poloze uprostřed hlubokých černých lesů. Vznik Černého Dolu souvisí s počátky těžby rud v Krkonoších. Původně osada vznikla v okolí kaple v 16. století.

K architektonickým památkám patří - zaniklý hrádek Purkhybl nad soutokem potoka Čisté a Smrčiny na jižním okraji obce Černý Důl. Kaplička sv. Kříže a sv. Michala. V dnešní době je Černý Důl především rekreačním střediskem. Nabízí návštěvníkům široké možnosti ve sportovním vyžití v kteroukoli roční dobu. Umožňuje uspokojení zájmů a potřeb turistů, cykloturistů, vyznavačů zimních sportů i milovníků odpočinku v létě u vody. Tělocvična v Černém Dole je k dispozici pro volejbal, nohejbal, basketbal, líný tenis a jiné hry.

Obr. 3 – Znak městyse Černý Důl

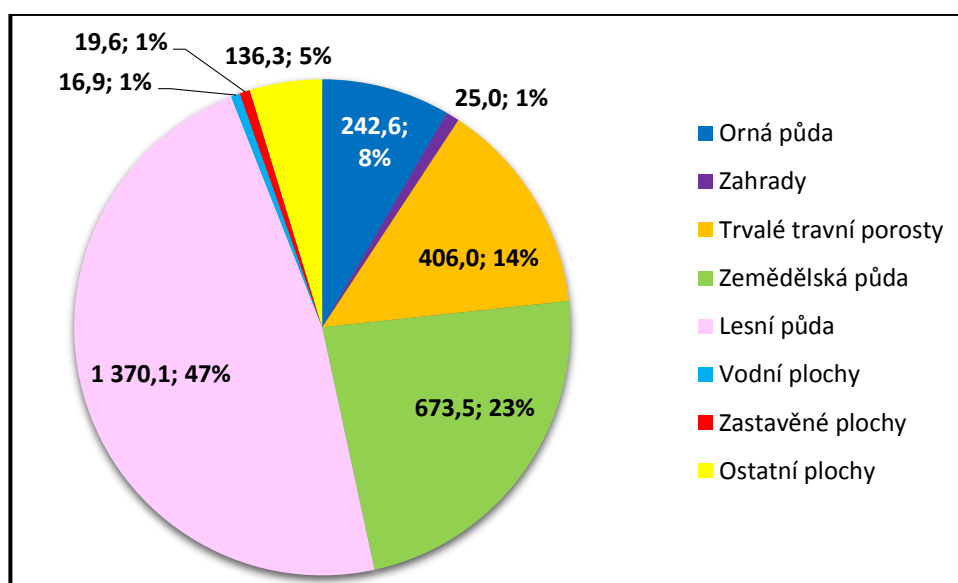
Zdroj: Oficiální stránky městyse Černý Důl, dostupné z: <http://www.cernydul.cz/obcan/o-cernem-dole/>

7.1 Základní charakteristika obce a její poloha

Černý Důl se rozrůstá okolo obdélníkového náměstí, odkud vybíhá rozvolněná zástavba, táhnoucí se celým údolím. Ve svém celku tvoří typické středisko vesnického charakteru s podélným uspořádáním, odpovídajícím terénu i historickému vývoji jednotlivých částí

území v rozdílných výškových pásmech od 420 m n. m. ve Fořtu do 1245 m n. m. v horské části Černého Dolu, ale s rozdílným uspořádáním i zaměřením ve své horní třetině (Černý Důl) a zbývajících dvou místních částech (Čistá v Krkonoších a Fořt). Osmdesát procent rozlohy správního území leží na území Krkonošského národního parku a jeho ochranného pásma.

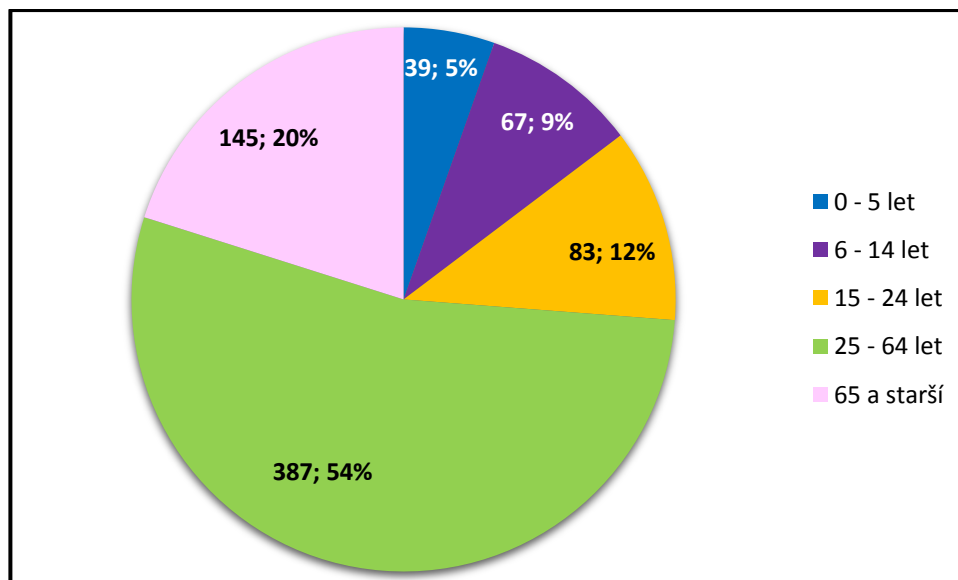
Městys Černý Důl patří mezi původní horské obce Krkonoš. Rozkládá se v hlubokém údolí potoka Čistá (německy Lauterwasser), při úpatí nejnižšího pásma Krkonoš, ve výšce 684 m n. m. Skládá se celkem ze tří katastrálních území: Černý Důl, Čistá v Krkonoších a Fořt. Rozloha městyse činí 2 216 hektarů. Podle šetření Českého statistického úřadu v roce 2011 pokrývají největší plochu katastru lesy, tj. 47 % a zemědělská půda 23 %, třetí největší plochu zabírají trvalé travní porosty o celkové výměře 406 ha, tj. 14 %. Grafické vyjádření rozdělení půdy podle jejího využití ukazuje Graf 1, příslušná Tabulka 6 je umístěna v Příloze 2.

Graf 1 – Rozdělení půdy podle využití

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011, vlastní úprava

Žije zde k 01. 01. 2014 podle evidence úřadu městyse 721 obyvatel včetně 32 trvale přihlášených cizinců, z toho 373 mužů a 348 žen. Průměrný věk obyvatel je 41,91 let. Z níže uvedeného Grafu 2, který zobrazuje rozdělení obyvatel městyse podle věku, jasně vyplývá, že v současnosti zde v produktivním věku žije 66 % obyvatel. Zastoupení obyvatel v důchodovém věku činí 20 %, dětí školního věku žije v městyse 9 % a konečně dětí od narození do předškolního věku je v Černém Dole 5 %. Tabulka 7 s konkrétními hodnotami je zařazena v Příloze 2 práce.

Graf 2 - Rozdělení obyvatel městyse podle věku

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011, vlastní úprava

Základní komunikační systém celého širšího území je vázán na vedení silnice I. třídy I/14 – Vrchlabí – Rudník – Trutnov, která prochází po jižním okraji místní části Čistá v Krkonoších v západovýchodním směru. Na ni se připojují ostatní silnice silniční sítě, a to silnice II/297, vedoucí od ní severním směrem napříč zástavbou místní části Čistá v Krkonoších a Černý Důl a pokračující dále do prostoru Janských Lázní a Dolního Maršova, a silnice III/32554, vedoucí jižním směrem do místní části Fořt. Silnice II/297 je základní obslužnou osou území. Železnice se na území městyse nenachází.

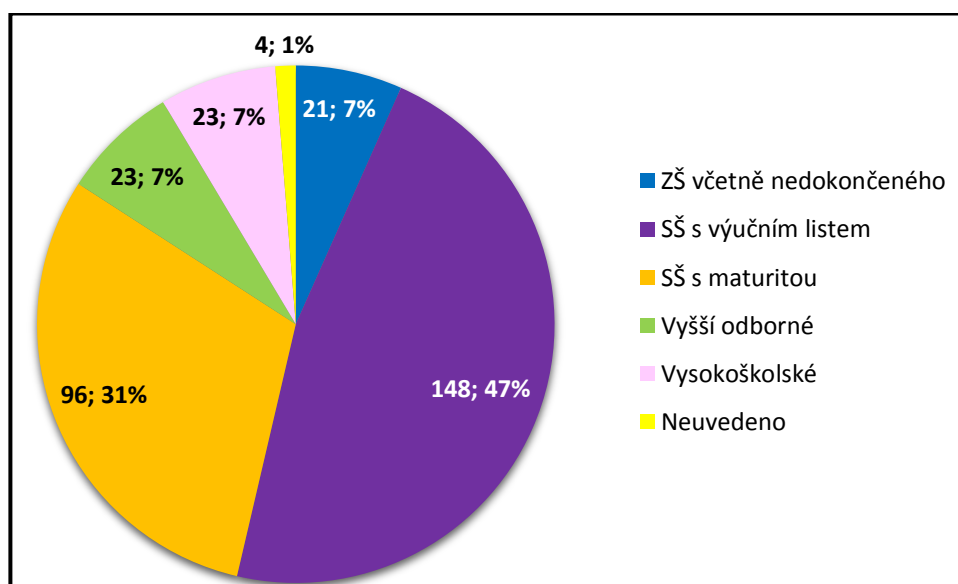
Městys Černý Důl vlastní celkem 27 objektů různého využití, zejména pak občanské vybavenosti, jako je např. budova úřadu městyse, zdravotního střediska, hasičské zbrojnice, školy, školky, hřiště, tělocvičny a obchodu nebo také kostel, kaple a kapličky, objekty inženýrských sítí (kanalizace, vodárenské objekty) a objekt technických služeb. Městys vlastní v těchto objektech sedm bytů, z toho dva služební byty pro hasiče, jeden pro správce tělocvičny. Ve všech objektech se topí plynem a výjimečně elektřinou. V městyse je základní a mateřská škola, pošta a zdravotní středisko s praktickým lékařem pro dospělé.

Objekty občanské vybavenosti jsou průběžně udržovány, u tří objektů je nutná rozsáhlá obnova (obchod ve Fořtu, zdravotní středisko a čp. 49 v Čisté v Krkonoších). Připravují se obnovy tří autobusových zastávek a výstavba nového sběrného dvoru odpadů. Poslední větší akcí bylo zateplení tělocvičny provedené v roce 2013. Vedení městyse velmi aktivně

pracuje na rozvoji, o čemž svědčí suma investovaných peněz od roku 2004 do roku 2014. Na dotacích získal a proinvestoval městys celkem 66 550 000,- Kč a z vlastních zdrojů použil celkem 101 873 000,- Kč.

Pracovní příležitosti jsou zejména v oblasti turistického ruchu, jako je ubytování nebo stravování. Významnými zaměstnavateli v katastru městyse jsou závod Mileta s cca 80 zaměstnanci, Lomové hospodářství KVK Kunčice s 12 zaměstnanci nebo hotely Skipark a Hotel Aurum.

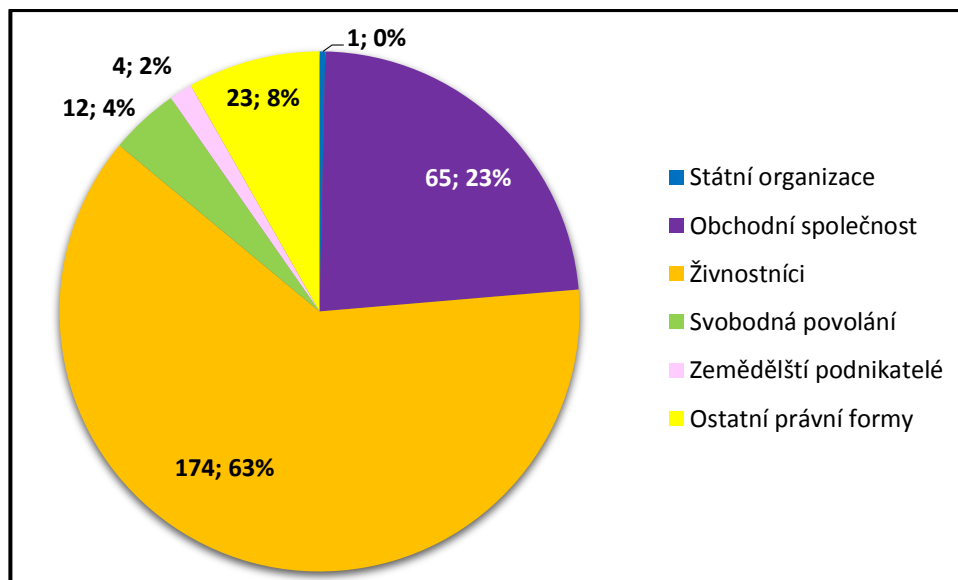
K 31. 12. 2013 dle šetření ČSÚ mělo v Černém Dole zaměstnání celkem 315 lidí, z tohoto počtu bylo 178 mužů a 137 žen. Z tohoto počtu dojíždí do zaměstnání téměř 100 obyvatel, ale 1/3 z nich dojíždí v rámci městyse. Graf 3 zobrazuje rozdělení aktuálně pracujících obyvatel podle výše dosaženého vzdělání, Tabulka 8 s konkrétními údaji je vložena do Přílohy 2.

Graf 3 – Rozdělení pracujícího obyvatelstva podle výše dosaženého vzdělání

Zdroj: ČSÚ, Data k 31. 12. 2013, vlastní úprava

Podle statistického šetření z roku 2011 (SLDB) existuje v katastru městyse Černý důl celkem 279 podnikatelských subjektů. Rozdělení podle právní formy podnikatelského subjektu zobrazuje Graf 4, Tabulka 9 s absolutními a relativními počty je uvedena v Příloze 2.

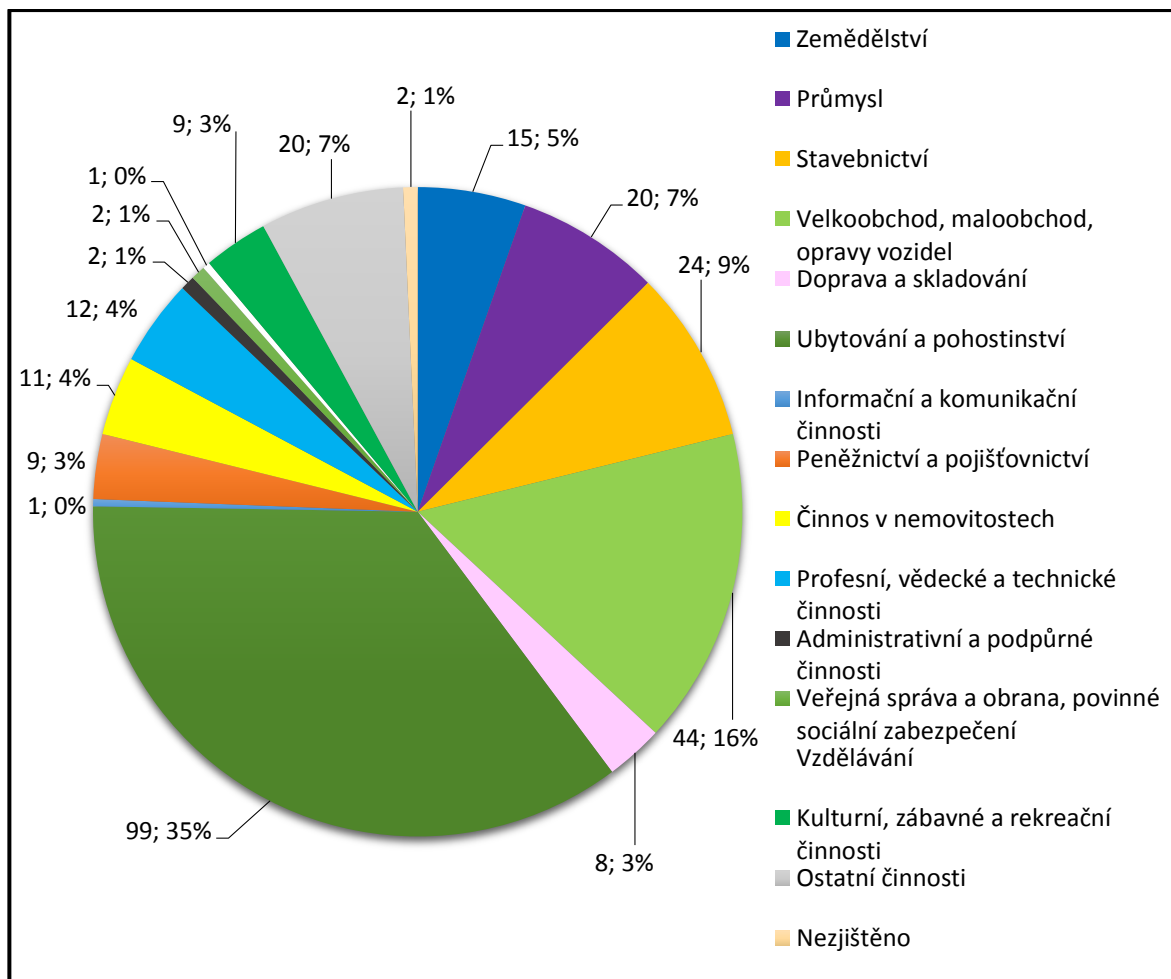

Graf 4 – Rozdělení podnikatelských subjektů podle jejich právní formy

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011, vlastní úprava

Největší počet podnikatelských subjektů se rekrutuje z řad živnostníků, celkem 174 subjektů, tj. téměř 63 %. Druhou nejpočetněji zastoupenou skupinou jsou obchodní společnosti, celkem 65 společností, což je těsně nad 23 % všech podnikatelských subjektů. Ve svobodných povoláních podniká celkem 12 subjektů a jen 4 podnikatelé mají jako hlavní činnost podnikání v zemědělství, v katastru městyse existuje pouze 1 státní organizace. Zbývajících 23 podnikatelských subjektů má ostatní právní formu. Mezi podnikateli v katastru městyse se nevyskytuje žádná akciová společnost, družstvo ani samostatně hospodařící rolníci.

Rozdělení podnikatelských subjektů podle jejich převažující podnikatelské činnosti ukazuje Graf 5, příslušná Tabulka 10 s absolutními a relativními počty odpovědí je uložena v Příloze 2. Největší počet podnikatelů se věnuje ubytování a pohostinství, celkem 99 podnikatelských subjektů. Vzhledem k orientaci celé oblasti na poskytování ubytovacích a stravovacích služeb turistům a návštěvníkům, je tento počet naprosto předpokladatelný. Druhou nejčastější podnikatelskou činností je maloobchodní činnost a opravy vozidel. Těsně za sebou pak následují činnosti ve stavebnictví, podnikání v průmyslu a ostatní činnosti. Celkové spektrum podnikatelských činností je poměrně široké a mělo by zajišťovat služby ze všech oborů.

Graf 5 – Rozdělení podnikatelských subjektů podle jejich převažující činnosti

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011, vlastní úprava

V rámci propagace městyse je vydáváno, pravidelně obnovováno a doplňováno několik propagačních skládaček obsahujících ty nejzajímavější informace zejména turistického a populárně naučného charakteru. Průběžně jsou pak zajímavými informacemi o Černém Dole doplňovány společné materiály Krkonoše – svazku měst a obcí, Svazku obcí Východní Krkonoše (Krkonošovo království) apod. K propagaci slouží také www stránky, zimní vysílání TV PANORAMA, články v denním tisku, prezentace městyse v časopisech a další.

Vzhledem k tomu, že Černý Důl je významným turistickým střediskem východních Krkonoš, které v letní a zimní sezóně navštěvuje velké množství domácích i zahraničních turistů. Vznik informačního centra se tak stalo nutnou službou v cestovním ruchu poskytovanou městysem. Turistické informační centrum v Černém Dole bylo poprvé otevřeno v roce 2004. Vznik informačního centra v Černém Dole byl iniciován občany i podnikateli městyse.

Mezi hlavní činnosti turistického informačního centra (TIC) patří informování veřejnosti, a to ústně, písemně nebo telefonicky a dále pak poskytování všeobecných, turistických informací o počasí, přírodě, kulturních zajímavostech, sportovních možnostech, turistických trasách, cyklostezkách, dopravě, sjezdovkách, běžeckých stezkách, ubytování, službách veřejnosti atd. Mezi další činnosti patří prodej map a suvenýrů a s tím spojené vedení evidence skladu a měsíční uzávěrky zboží. TIC rovněž prodává odpadkové pytle a známky občanům. Dvakrát ročně pak pracovníci TIC provádějí aktualizaci vytvořené databáze informací, zároveň se starají o aktualizaci www stránek městyse. TIC je odpovědné za kvalitní propagaci městyse a svazků obcí. Pracovníci centra spolupracují se Svazkem obcí Východní Krkonoše, se Svazkem měst a obcí Krkonoše, dále spolupracují s centrálou cestovního ruchu – „CzechTourism“, Czech Point.

Městys Černý Důl je členem celkem pěti svazků obcí a místních akčních skupin (MAS):

- Krkonoše - svazek měst a obcí je destinační společností pro turistický region Krkonoše.
- Svazek obcí Východní Krkonoše sdružuje 9 měst a obcí podél toku řeky Úpy v kraji pod nejvyšší horou ČR Sněžkou. Hlavním posláním svazku je partnerská spolupráce mezi jednotlivými obcemi s cílem co nejlepší propagace turistického regionu východní Krkonoše v rámci cestovního ruchu.
- MAS Krkonoše je občanské sdružení pro všestranný rozvoj regionu Krkonoše a krkonošského podhůří.
- Euroregion Glacensis je česko-polský euroregion pro vzájemnou přeshraniční spolupráci.
- CzechTourism, který je příspěvkovou organizací České centrály cestovního ruchu, jejímž základním cílem je propagace České republiky jako destinace cestovního ruchu v zahraničí i v České republice.

7.2 SWOT analýza

SWOT analýza je metoda, pomocí níž lze velmi přehledně identifikovat silné a slabé stránky zkoumaného podniku, projektu nebo obce ve vztahu k příležitostem a hrozbám, jejichž původcem je vnější prostředí.

Díky SWOT analýze je možné komplexně vyhodnotit fungování analyzovaného projektu, obce či firmy, nalézt problematické oblasti či nové možnosti pro jejich rozvoj. SWOT analýza by měla být součástí strategického řízení a proto by měla být vytvářena a její výstupy

zohledněny při každém dalším plánování strategie. Analýza SWOT je vlastně analýzou vnitřního a vnějšího prostředí.

Vnitřní prostředí určuje silné a slabé stránky. Ty jsou v přímé kompetenci analyzovaného subjektu a je tedy možné, na rozdíl od příležitostí a hrozeb, jejichž původcem je vnější prostředí subjektu, je poměrně snadno změnit. Hrozby a příležitosti není samy o sobě možné minimalizovat, respektive maximalizovat, je možné pouze snížit nebo zvýšit jejich vliv na subjekt. Příležitosti se snaží subjekt maximálně využít k tomu, aby posílil svou pozici na trhu. Vliv hrozeb je třeba minimalizovat, popř. se na jejich důsledky alespoň dobře připravit.

Tato konkrétní SWOT analýza je zaměřena na potenciál rozvoje obce. Jako podklad pro některé silné a slabé stránky byl využit Plán rozvoje cestovního ruchu městyse Černý důl, který je v kompletním znění vložen jako Příloha 5.

7.2.1 Silné stránky

- umístění v turisticky zajímavé lokalitě, v okolí jsou hluboké lesy, ale i louky, krásný terén, čistý vzduch a velké množství jedinečné flory a fauny;
- sportovně atraktivní lokalita s rozsáhlým ski areálem a snowparkem, možnost dalšího sportovního vyžití (několik hřišť, dětské hřiště, tenisové kurty, tělocvična, fotbalové hřiště);
- historické zajímavosti jako doly, muzea (Muzeum podzemí Krkonoš);
- městys nabízí různé kulturní akce, jak pro místní, tak pro okolní obyvatele (Slavnost "Den městyse Černý Důl", Hasičský bál, Dětský maškarní rej, Zdobení kraslic, Hasičský den, Dětský den, Pálení čarodějnic, Rozsvícení vánočního stromu – advent, návštěva Mikuláše a jeho družiny, Starosta OpenElviaCup – lyžařský závod, Memoriál Jindry Projsla a Ládi Kohouta – fotbalový turnaj, StarostaCup – tenisový turnaj aj.);
- fungující místní spolky a sdružení, aktivní spolupráce s polskou stranou a svazky měst a obcí Krkonoš;
- dostatečné kapacity lůžek pro turisty (cca 2 000);
- zkušenosti se získáváním dotací na financování rozvoje městyse;
- vytvořený plán rozvoje města a program rozvojových programů na další roky;
- slušná základní občanská vybavenost (zdravotnické zařízení, pošta, škola, školka, knihovna, úřad);

- přírodní koupaliště u kempu;
- krytý bazén a sauna v Hotelu Aurum přístupné i veřejnosti.

7.2.2 Slabé stránky

- výrazný nedostatek restaurací, barů, kaváren a obchodů i dalších doprovodných služeb;
- kvalita příjezdových komunikací je velmi špatná;
- chybí kulturní centrum;
- zanedbané budovy patřící městu;
- nedostatek informačních cedulí, náročná orientace v městysi pro turisty;
- zanedbané památky (křížky, muka, 2 kostely a další);
- nárazovost přílivu turistů orientovaná především na zimní sezónu;
- nedostatečná propagace všech nabízených služeb a aktivit městyse;
- nedostatečná spolupráce městyse se všemi podnikatelskými subjekty → nutná větší spolupráce na různých programech a vylepšeních;
- protežování SkiResortu, jakožto hlavní atrakce oblasti;
- špatná a sporadická komunikace s podnikatelskými subjekty, i těmi drobnými;
- neexistence spolupráce ani mezi podnikatelskými subjekty navzájem → jde spíše o vzájemnou rivalitu a naschvály;
- obytné domy postavené ve stylu tzv. Holandské vesnice pod názvem Happy Hill jsou v současné době téměř prázdné a nevyužívané;
- zvýšení cen všeho bez návaznosti na zvýšení kvality nabízených služeb;
- škola pouze 1. stupeň (avšak vzhledem k počtu dětí není reálné ZŠ rozšířit);
- lékař pouze pro dospělé a navíc není přítomen každý den;
- není „normální“ prodejna potravin, případně doplněná smíšeným zbožím.

7.2.3 Příležitosti

- zvýšení četnosti přeshraničních kontaktů;
- zlepšení znalostí cizích jazyků obyvatel pracujících v cestovním ruchu (především němčiny, ale i polštiny a ruštiny);
- zlepšení spolupráce s cestovními kanceláři → rozšíření nabídky o kulturně-sportovní akce jako masopust, vaření krajových jídel, dále festivaly, tradiční trhy (hrnčířské, farmářské, zahrádkářské), výstavy, koncerty, nabídka organizace různých

- symposií (umělecká, sochařská, dřevařská), klání, celostátních soutěží a mnohého dalšího, které by se případně mohly stát i pravidelnými a tradičními akcemi městyse;
- rekonstrukce a především následná údržba kulturních a historických památek.

7.2.4 Hrozby

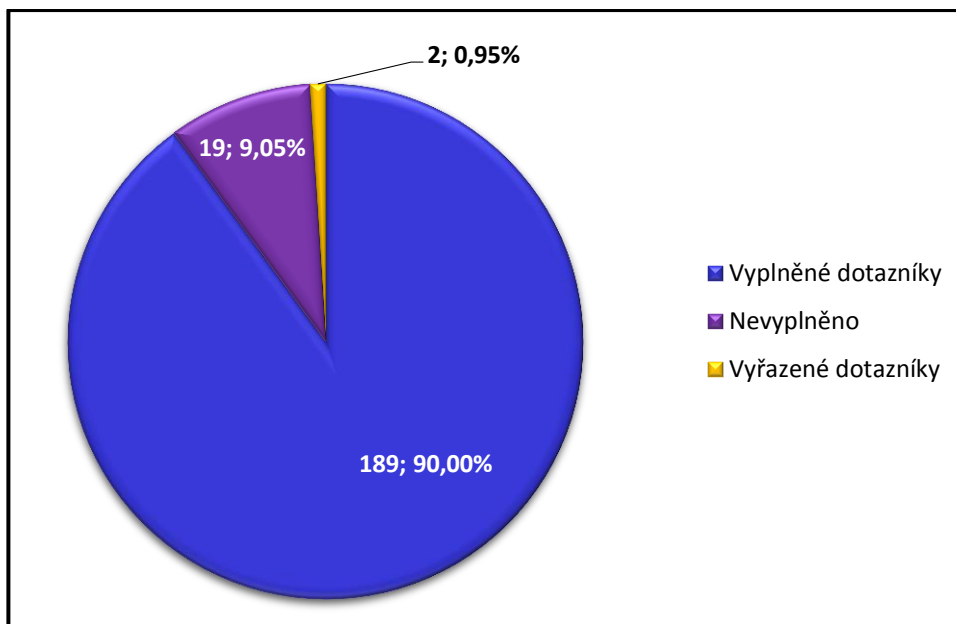
- příliš velké množství turistů – přehlcení relativně malého prostoru → přetížení místní krajiny, velká zátěž místního ekosystému;
- změna struktury turistů → odliv zahraničních turistů z Holandska a Německa ⇒ v současnosti se jedná především o Čechy ze středních vrstev a Poláky;
- nekvalitní hlavní přístupová silnice do Černého Dolu;
- nekvalitní a rozbité místní komunikace v Černém Dolu;
- nedostatečná atraktivnost městyse pro mladé lidi → odchod mladých lidí z městyse;
- omezení podnikatelských aktivit přísnou ochranou přírody.

7.3 Dotazníkové šetření

Pro potřeby této bakalářské práce byl sestaven dotazník určený pro občany a návštěvníky městyse Černý Důl. Cílem dotazníkového šetření bylo zjistit názory a postoje obyvatel městyse Černý Důl, na to, jakým způsobem ovlivňuje resort Černá Hora – Pec pod Sněžkou chod a rozvoj městyse.

Dotazník měl celkem 11 otázek, z nichž dvě otázky byly uzavřené výběrové demografického typu a zjišťovaly výši dosaženého vzdělání a věk respondentů. Další dvě otázky byly polouzavřené výběrové, kdy při odpovědi Jiné, respektive Ne, měli respondenti možnost upřesnit svoji odpověď vlastními slovy. Šest otázek bylo uzavřených výběrových, kdy dotazovaní vybírali jednu z několika nabízených možností a konečně jedna otázka byla uzavřená určující pořadí.

Distribuce dotazníku proběhla přes server Survio.com. Přístupová adresa byla stálým i přechodným obyvatelům městyse Černý Důl zpřístupněna na stránkách obce. Vzhledem k počtu obyvatel cca 700 trvale žijících v městyse a dalších zhruba 100 majících v městyse chalupu. Grafické znázornění údajů o vyplňování dotazníků ukazuje Graf 6. Příslušná Tabulka 11 je uvedena v Příloze 3.

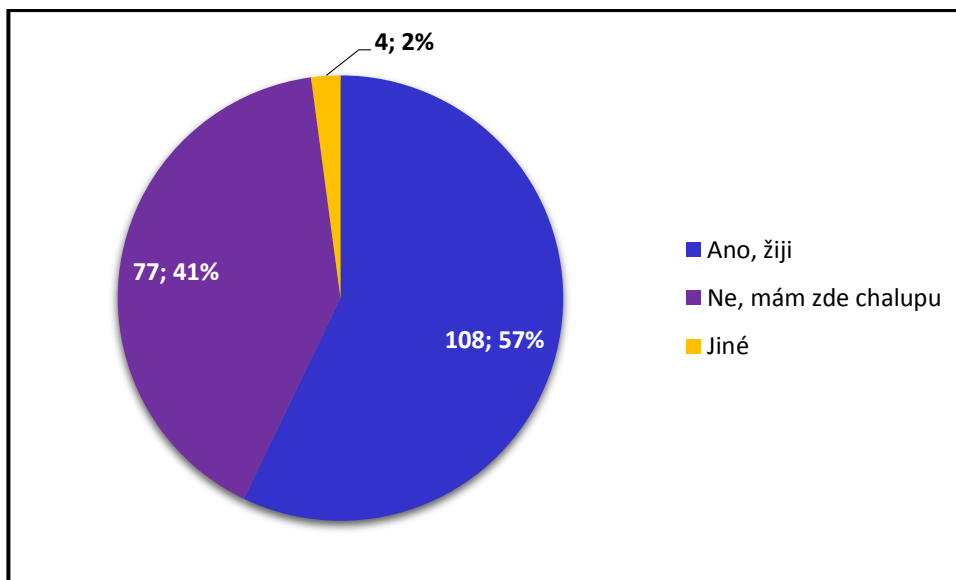
Graf 6 – Statistika vyplňování dotazníků

Zdroj: Autorka

Z tohoto počtu obyvatel jich na server vstoupilo celkem 210. Dotazník vyplnilo 191 osob, 19 osob dotazník nevyplnilo, tj. 9%, a 2 ks dotazníků, tj. 1%, musely být vyřazeny z důvodu nesmyslného vyplnění. Ke konečnému zpracování tak bylo k dispozici celkem 189 dotazníků, tj. 90%. Dotazníkového šetření se mohlo zúčastnit cca 800 lidí včetně dětí. Při 189 platných odpovědích se dá říci, že dotazníkového šetření se zúčastnila téměř $\frac{1}{4}$ stálých i občasných obyvatel městyse.

7.3.1 Vyhodnocení dotazníkového šetření

První otázka zjišťovala, zda respondenti trvale žijí nebo nežijí v městyse Černý Důl. Respondenti mohli volit celkem ze tří odpovědí – ano; ne, mám zde chalupu a jiný, kde mohli uvést vlastní vysvětlení. Výsledky šetření jsou zobrazeny v Grafu 7, absolutní a relativní hodnoty odpovědí uvádí Tabulka 12 v Příloze 3.

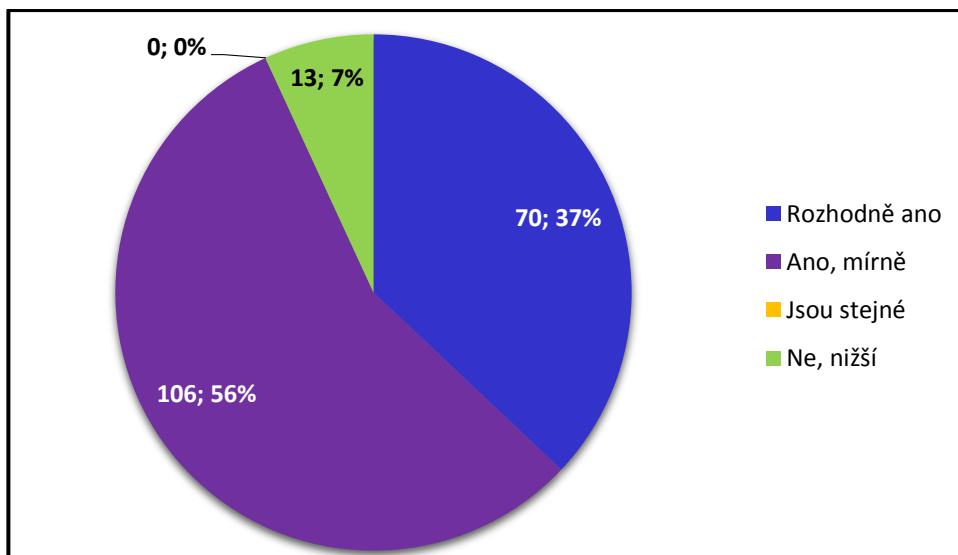
Graf 7 – Žijete trvale v obci Černý Důl?

Zdroj: Autorka

Dotazník vyplnila téměř polovina chalupářů městyse, ale jen 1/7 obyvatel trvale žijících v Černém Dole, další 4 respondenti uvedli, že jsou odjinud bez udání přesného místa. Přesto z provedeného šetření vyplynuly některé zajímavé poznatky.

Druhá otázka se respondentů ptala na hodnocení zvýšení počtu návštěvníků v Černém Dole v posledních pěti letech, a to v důsledku zbudování lyžařského areálu Černá Hora – Pec pod Sněžkou. Dotazník nabídl čtyři typy odpovědí, ze kterých mohli respondenti jednu odpověď zvolit.

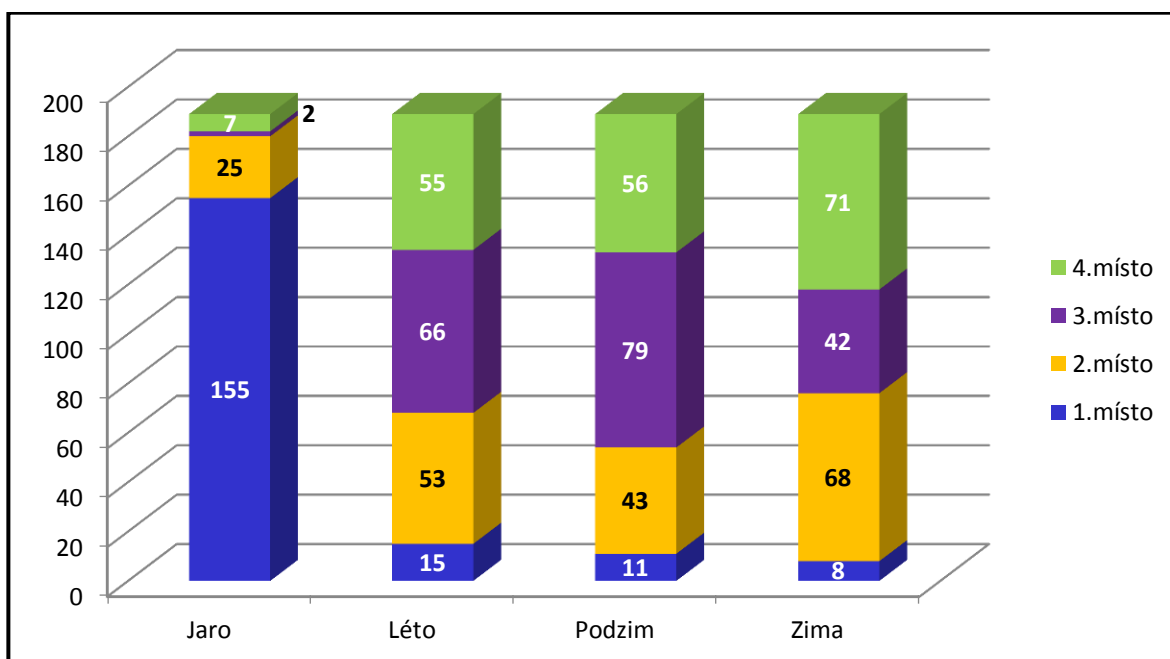
Celkem 37 % odpovídajících bylo přesvědčeno, že počty návštěvníků a turistů se v posledních 5 letech rozhodně zvýšily, více jak polovina respondentů, tj. 56 %, označila odpověď, že došlo pouze k mírnému zvýšení počtu turistů a zbývajících 7 % odpovědí označilo možnost, že naopak došlo ke snížení počtu turistů. Žádný z respondentů neoznačil ani jednou odpověď, že počty návštěvníků zůstaly stejné jako v předchozích letech. Obrazové vyjádření jednotlivých odpovědí ukazuje Graf 8 a v Tabulce 13 v Příloze 3 jsou vyčísleny absolutní a relativní četnosti odpovědí.

Graf 8 - Zvýšilo v posledních 5 letech vybudování resortu Černá Hora – Pec pod Sněžkou počty návštěvníků a turistů?

Zdroj: Autorka

Třetí otázka dávala respondentům možnost určit pořadí ročních období podle počtu turistů. První místo přiřazovali tomu ročnímu období, kdy podle jejich názoru je počet turistů v městyji největší. Přiřazená pořadí jsou zobrazena v Grafu 9, Tabulka 14 s příslušnými konkrétními údaji je umístěna v Příloze 3.

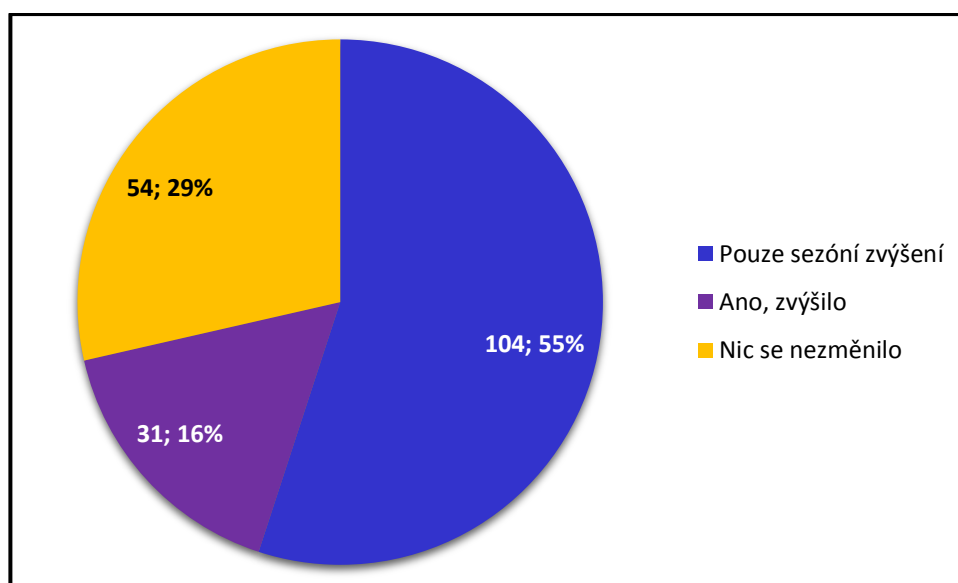
Graf 9 - Ve kterém ročním období je v obci nejvíce turistů?

Zdroj: Autorka

Proti očekáváním je podle respondentů největší počet turistů na jaře a teprve na druhém místě v zimě. Tento rozpor může být způsoben tím, že v posledních letech bývají teploty v prosinci a na začátku ledna nad nulou a sníh a mráz přicházejí spíše v únoru až březnu a mnohdy přetrvávají až do dubna. Jako třetí se umístilo léto a poslední podzim.

Čtvrtá otázka se prala na názor respondentů ohledně vlivu vybudování SkiResortu na zaměstnanost v městysi. Respondenti měli možnost výběru ze tří variant odpovědí, a to: Ke zvýšení zaměstnanosti dochází pouze sezónně, Ke zvýšení zaměstnanosti rozhodně došlo a žádná změna nenastala.

V grafické podobě znázorňuje odpovědi respondentů Graf 10. Absolutní a relativní četnosti odpovědí pak vyčísluje Tabulka 15 umístěná v Příloze 3.

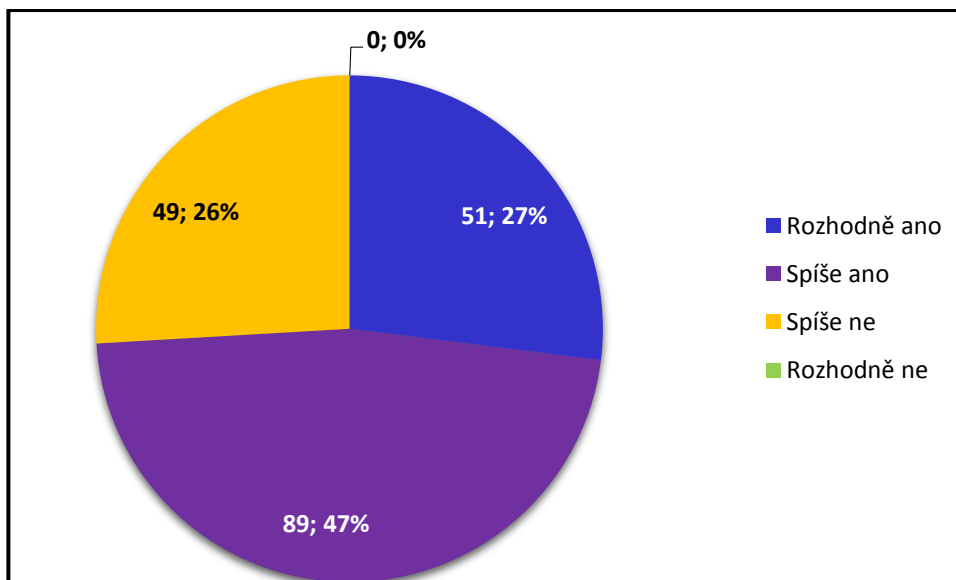

Graf 10 - Pomohlo vybudování resortu Černá Hora – Pec pod Sněžkou zvýšení zaměstnanosti ve Vašem městysu?

Zdroj: Autorka

Nadpoloviční většina odpovídajících zaškrtnla možnost sezónního zvýšení zaměstnanosti, celkem tak odpovědělo 55 % dotázaných. O celkovém zvýšení zaměstnanosti je přesvědčeno 16 % respondentů a téměř 1/3, tj. 29 % dotázaných si myslí, že nedošlo k žádné změně.

Pátá otázka dotazníkového šetření se zaměřila na zjištění vlivu blízkosti lyžařského areálu na ceny zboží a služeb v městysi. Respondenti měli možnost vybrat svoji odpověď ze čtyř možností. Vizuální přehled odpovědí vykresluje Graf 11, příslušející Tabulka 16 je uložena v Příloze 3.

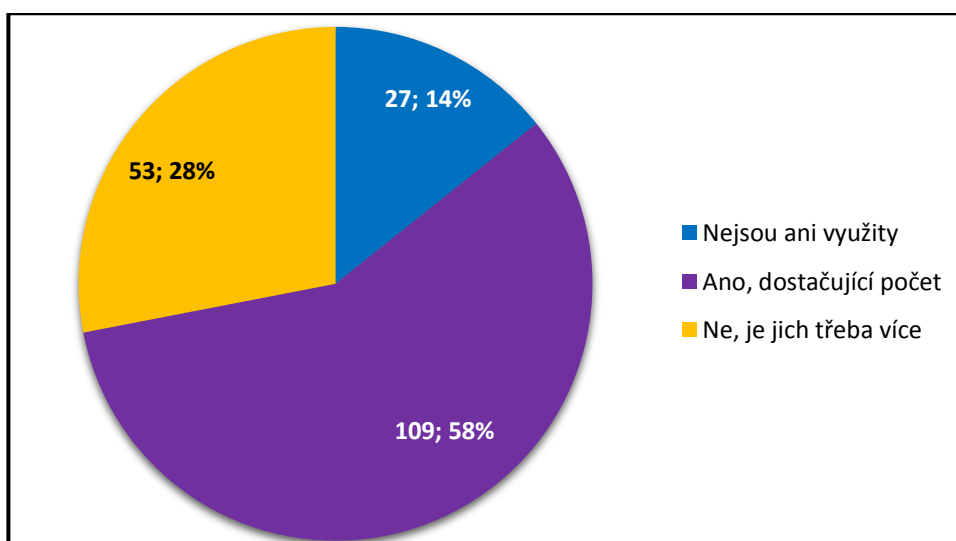

Graf 11 - Ovlivnila blízkost lyžařského areálu místní ceny zboží a služeb?

Zdroj: Autorka

Žádný z respondentů si nemyslí, že by blízkost areálu rozhodně neměla vliv na ceny zboží a služeb. Celkem 26 % dotázaných si myslí, že blízkost areálu vliv na ceny spíše nemá. Téměř polovina respondentů, tj. 47 %, si myslí, že lyžařský areál ceny zboží a služeb spíše ovlivňuje a 27 % dotázaných je přesvědčeno, že areál ceny rozhodně ovlivňuje.

V šesté otázce byl položen dotaz, zda je kapacita lůžek určených pro turisty dostatečná a odpovídající měli opět možnost volit ze tří předdefinovaných odpovědí. Obrazové vyjádření odpovědí je v Grafu 12, Tabulka 17 v Příloze 3 uvádí absolutní a relativní četnosti odpovědí.

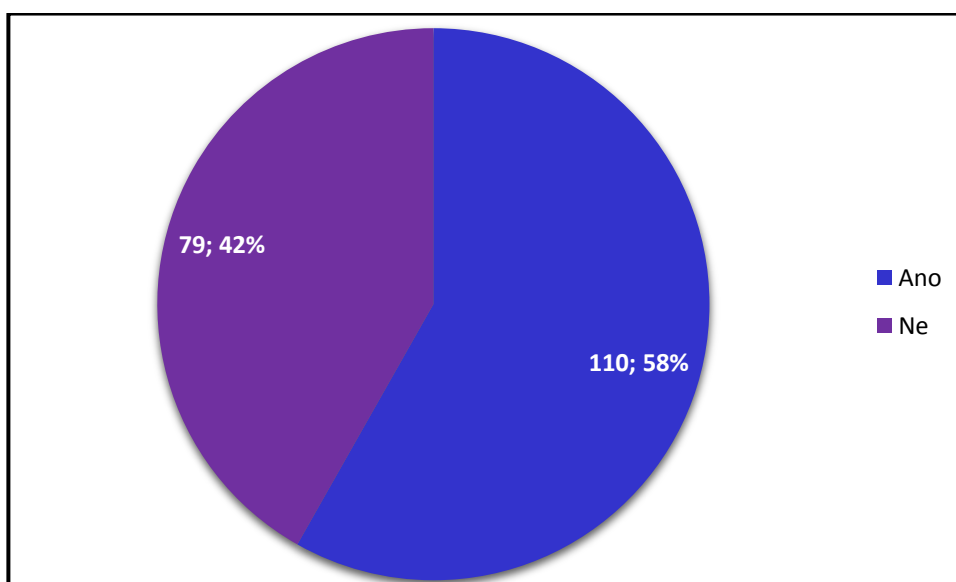

Graf 12 - Myslíte si, že je v obci dostatečná kapacita lůžek pro turisty?

Zdroj: Autorka

Nadpoloviční většina 58 % respondentů je přesvědčena, že počet 2 000 lůžek je naprosto dostačující, dalších 28 % dotázaných si myslí, že jich dostatek není a bylo by jich potřeba více. Zbývajících 14 % se domnívá, že jich je zbytečně moc, protože stejně nejsou všechna využívána.

Sedmá otázka zjišťovala dostatečnost občanské vybavenosti městyse. V této otázce mohli respondenti zvolit buď odpověď Ano, je dostačující nebo Ne a pak mohli uvést, co všechno z občanské vybavenosti postrádají. Základní odpovědi na otázku jsou zobrazeny v Grafu 13 a číselné vyjádření odpovědí je v přehledné Tabulce 18 v Příloze 3. Konkrétní návrhy dalších možností rozšíření občanské vybavenosti v městyse jsou vyjmenovány v Tabulce 3 níže.

Graf 13 - Myslíte si, že občanská vybavenost obce je dostačující?

Zdroj: Autorka

Jak vyplynulo z odpovědí, nadpoloviční většina 58 % respondentů je přesvědčeno, že občanská vybavenost je dostačující, ale stále vysoké procento, celkem 42 %, odpovídajících je s občanskou vybaveností nespokojeno.

Nejvíce respondenti postrádají různé obchody, především klasické potraviny případně doplněné smíšeným zbožím. Tuto odpověď uvedlo 31 ze 79 nespokojených obyvatel. Druhou nejčastěji jmenovanou možností je scházející restaurace. Většina hotelů sice vaří, ale pouze pro své klienty a obyvatelům schází klasická restaurace, kam by se dalo zajít na oběd nebo na večeři. Těsně za restaurací následuje zábavní centrum, kde by se daly pořádat zábavy a diskotéky pro mladistvé a také plesy a další akce pro obyvatele městyse.

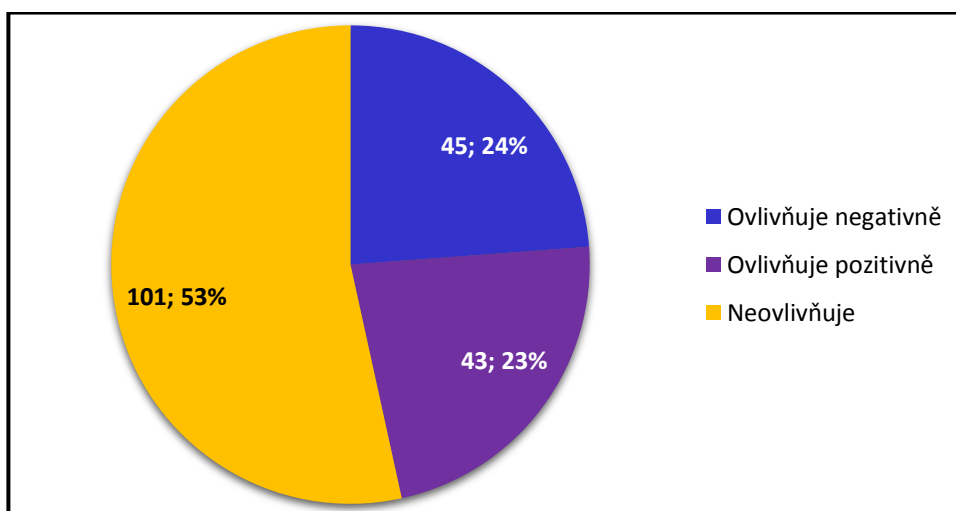
Tab. 3 – Nejčastější návrhy na zlepšení občanské vybavenosti

	Absolutní počet návrhů
Obchody	31
Lékař	2
Restaurace	14
Zábavní centrum	13
Kosmetika	2
Bar, hospoda	7
Kino	1
Občanská vybavenost	3
Lékárna	5
Cukrárna	3

Zdroj: Autorka

Sedm z dotázaných by uvítalo otevření baru nebo hospůdky, po třech respondentech jmenovalo jako další možnost zlepšení otevření cukrárny a obecně občanskou vybavenost. Dále byly jmenovány ještě možnosti kina, lékaře a kosmetiky.

Osmá otázka se ptala na hodnocení vlivu SkiResortu na místní přírodu. Graf 14 ukazuje poměr jednotlivých odpovědí, absolutní a relativní četnosti odpovědí respondentů vyjadřuje Tabulka 19 v Příloze 3.

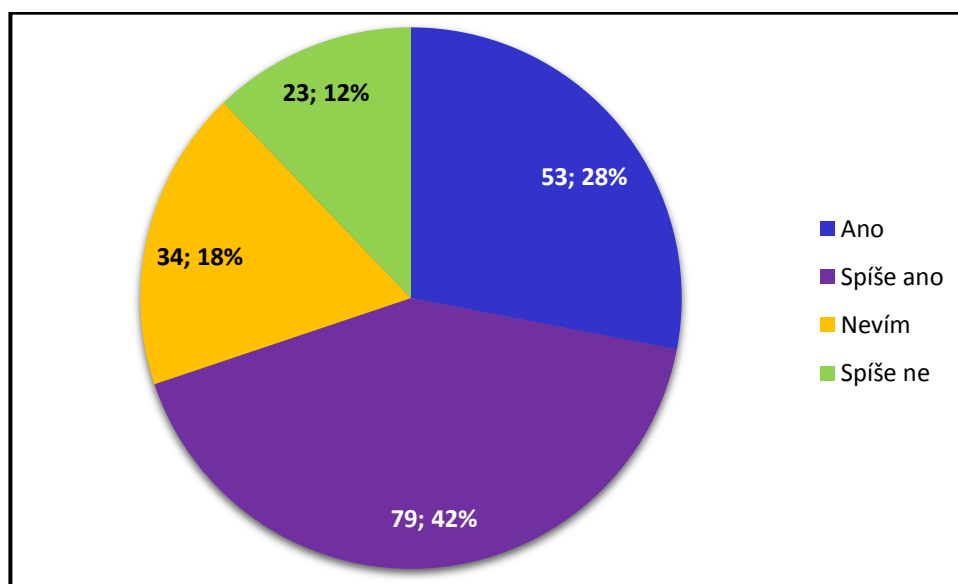
Graf 14 - Jakým způsobem myslíte, že ovlivňuje vybudování resortu Černá Hora – Pec pod Sněžkou místní přírodu?

Zdroj: Autorka

Odpovídajícím byly nabídnuty tři možnosti odpovědí: Ano, ovlivňuje negativně; Ano, ovlivňuje pozitivně a Ne, neovlivňuje. Nadpoloviční většina respondentů si myslí, že areál místní přírodu nijak neovlivňuje. Téměř čtvrtina, tj. 23 %, si myslí, že přírodu ovlivňuje pozitivně, naproti tomu jen o jedno procento více obyvatel, tj. 24 %, si myslí, že ovlivňuje přírodu negativně.

Poslední otázka týkající se rozvoje městyse zjišťovala vliv lyžařského areálu na zvýšení kvality života obyvatel městyse. Celkem byly nabídnuty čtyři možnosti odpovědí. Z celkového hlediska si 70 % dotázaných myslí, že vybudování SkiResortu kvalitu života obyvatel zvýšilo, z toho 28 % je přesvědčeno, že areál zvýšil jejich kvalitu života a 42 % si myslí, že spíše zvýšila kvalitu jejich života. Celkem 18 % respondentů nedokázalo odpověď vyhodnotit a zbývajících 12 % si myslí, že se kvalita jejich života spíše nezvýšila.

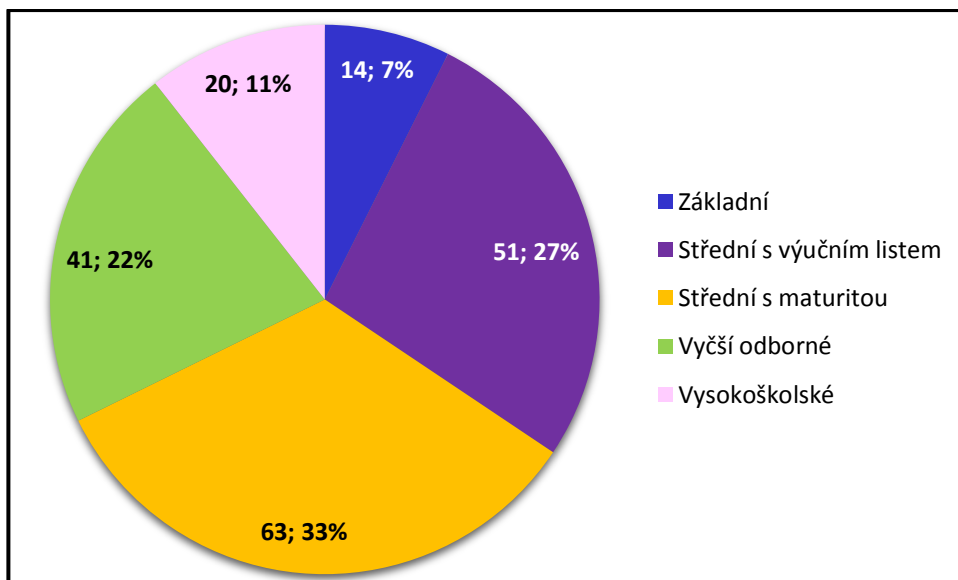
Grafické vyjádření odpovědí je zobrazeno na Grafu 15. Tabulka 20 v Příloze 3 pak uvádí číselné hodnoty jednotlivých odpovědí.

Graf 15 - Přineslo vybudování resortu Černá Hora - Pec pod Sněžkou zvýšení kvality života místních obyvatel?

Zdroj: Autorka

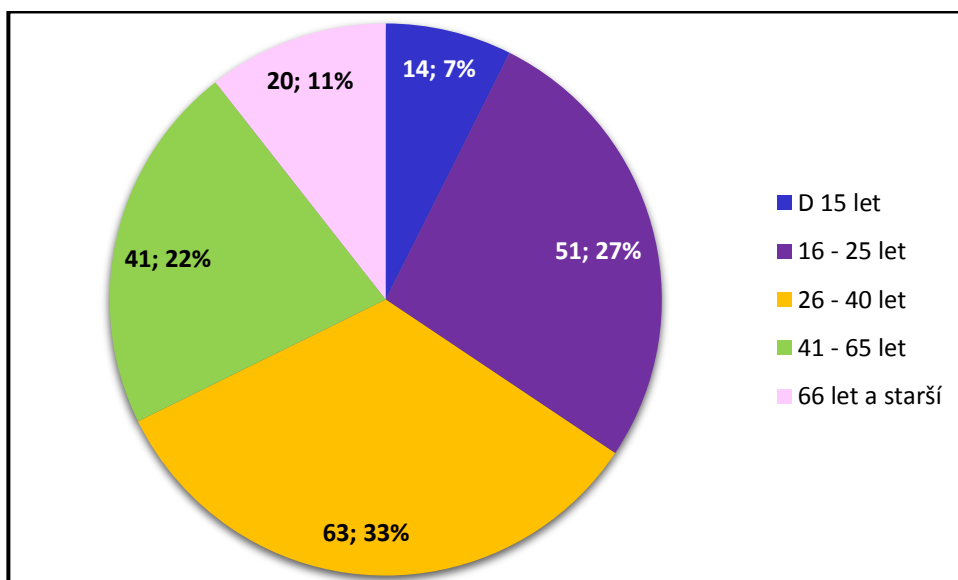
Poslední dvě otázky dotazníkového šetření byly zaměřeny demograficky. Otázka č. 10 rozdělila respondenty podle výše jejich dosaženého vzdělání. Na výběr bylo pět stupňů vzdělání. Zjištěné skutečnosti zobrazuje Graf 16, číselné údaje jsou v Tabulce 21 v Příloze.

Graf 16 – Rozdělení respondentů podle výše dosaženého vzdělání

Zdroj: Autorka

Poslední jedenáctá otázka zjišťovala věk respondentů, přičemž bylo nabídnuto celkem pět věkových kategorií. Obrazové znázornění vyjadřuje Graf 17. Příslušná číselná data odpovědí jsou uvedena v Tabulce 22, která je umístěna v Příloze 3 této práce.

Graf 17 – Rozdělení respondentů podle věku

Zdroj: Autorka

Příjemným překvapením bylo, že se do výzkumu zapojili i žáci základní školy a dotazníky vyplnili se vši vážností. Největší počet respondentů, celá 1/3, byl ve věku 26 – 40 let, druhou

nejčastěji zastoupenou skupinu tvořili respondenti ve věku 16 – 25 let, kterých odpovědělo 27 %, jen těsně následovaná věkovou kategorií 41 – 65 let s 22 % odpovědí. Z dospělých respondentů projevili nejmenší zájem důchodci ve věku 66 let a více, kteří vyplnili jen 1/5 všech dotazníků. Důvodem pro nižší účast respondentů nejvyšší věkové kategorie mohl být způsob distribuce dotazníkového šetření přes internetový server.

7.4 Vyhodnocení řízeného rozhovoru se starostou městyse

V úvodu rozhovoru upozornil pan starosta na výrazný pokles zájmu investorů o novou výstavbu rodinných i rekreačních objektů v období hospodářské krize. V současnosti se tato situace mírně mění k lepšímu.

Vliv lyžařského areálu řeší jako zásadní faktor rozvoje městyse, a to především proto, že městys je závislý na rozvoji cestovního ruchu. Naopak díky přístupu provozovatele, který areál neustále vylepšuje, zvyšují se i počty turistů. Neustálým zlepšováním poskytovaných služeb a technického vybavení tak je zaručena zimní návštěvnost městyse, díky které dochází k rozšiřování podnikatelských možností místních podnikatelů. Na druhou stranu je areál pod neustálým dohledem a kontrolou státních orgánů co se týká životního prostředí. Vzhledem k tomu, že se rozkládá v ochranném pásmu Krkonošského národního parku, jsou podmínky provozu stanoveny natolik přísně, že negativní dopad provozu areálu na životní prostředí být ani nemůže. Dokonce si pan starosta osobně myslí, že dopady na životní prostředí jsou spíše pozitivní.

Celkovou spolupráci s provozovatelem areálu hodnotí pan starosta velmi kladně, neboť se spoluúčastní na územním plánování, především v zajišťování potřebné infrastruktury areálu v podobě parkoviště, vodovodu, kanalizace aj. Společně je též řešeno vlastnictví pozemků v areálu. Zástupce provozovatele areálu je členem komise rady městyse pro cestovní ruch, a tak je společně řešena propagace Černého Dolu a informovanost občanů a návštěvníků. Do rozpočtu městyse areál přispívá především prostřednictvím místních poplatků za ubytovací kapacity a za rekreační pobyty. Dále platí také roční nájemné z parkoviště ve výši 250 tisíc a hradí veškeré náklady na provoz parkoviště v zimní sezóně včetně oprav škod způsobených provozem parkoviště. Mimo to areál přispívá finančními dary na kulturu.

Vliv areálu na místní obyvatele vnímá pan starosta ze dvou hledisek. Na jedné straně jsou sice negativa v podobě zvýšené automobilové dopravy na místních komunikacích v zimním období, na druhou stranu vidí pozitivní dopady na zlepšování celkového vzhledu městyse,

rozšiřování možností sportovního vyžití a rozšiřování podnikání. Mezi další pozitiva řadí také zvýšení nabídky volných pracovních míst.

Jako velmi významný faktor ovlivňující možnosti dalšího rozvoje městyse a jeho okolí vidí pan starosta v již existujícím Strategickém plánu spolu s Plánem rozvoje cestovního ruchu městyse Černý Důl (pro rok 2013 – viz Příloha 5) a pravidelně vypracovávaných Seznamech rozvojových projektů (Seznam rozvojových projektů pro rok 2015 – viz. Příloha 6).

7.5 Rozpočet obce na rok 2015

Rozpočet obce pro rok 2015, který je zobrazen v Tabulce 4, byl převzat z oficiálních dokumentů městyse Černý Důl.

Tab. 4 Rozpočet městyse Černý Důl pro rok 2015

PŘÍJMY		VÝDAJE	
Daňové příjmy	11 377 000 Kč	Běžné výdaje	8 222 910 Kč
Nedaňové příjmy	7 592 000 Kč	Kapitálové výdaje (včetně investičních dotací)	5 626 581 Kč
Kapitálové příjmy	3 426 000 Kč		
Přijaté dotace (transfery)	129 800 Kč		
CELKEM	22 524 800 Kč	CELKEM	13 849 491 Kč

Zdroj: Městys Černý Důl, vlastní provedení

Daňovými příjmy jsou všechny daně z příjmů, a to jak fyzických osob ze závislé činnosti, daně z příjmů OSVČ, daňové příjmy právnických osob, daňové příjmy obcí, dále DPH, místní poplatky, správní poplatky a daň z nemovitosti. Do nedaňových příjmů jsou zahrnuty příjmy z vlastní činnosti, přijaté sankční platby a vratky, přijaté splátky půjček a příjmy z prodeje nekapitálového majetku. Přijaté dotace neboli transfery obsahují neinvestiční přijaté dotace a investiční přijaté dotace.

V běžných výdajích jsou započítány výdaje na opravy a údržbu silnic, provoz zastupitelstva a činnost místní správy, cestovní ruch, odvod a čištění odpadních vod, ZŠ, knihovnu, muzea, kulturu a sportovní zařízení. Dále také výdaje na veřejné osvětlení, svoz odpadů, požární ochranu aj.

Z rozboru příjmů vyplývá, že městys nedostatečně čerpá státní dotace na financování svých investičních plánů.

8 NÁVRHOVÁ ČÁST

Návrhová část práce je zaměřena na možnosti financování rozvojových projektů, které by měly přispět ke zlepšení životního prostředí a zároveň pozitivně ovlivňovat životní úroveň obyvatel městyse Černý Důl.

8.1 Vybudování kanalizace a ČOV

Pro stálé obyvatele městyse, ale i pro podporu dalšího rozvoje podnikatelských aktivit, se jako nejdůležitější plánovaný projekt jeví dokončení výstavby kanalizace a čističky odpadních vod (ČOV). Tento projekt je rozdělen na dvě části, přičemž první část má být realizována v severní části městyse „Pod Miletou“ a druhá část zahrnuje výstavbu kanalizace a ČOV v části obce Čistá v Podkrkonoší. Podle Programu rozvojových projektů pro rok 2015 a dále je počítáno s částkou 120 milionů Kč. Obec má v plánu financovat 90 % z dotačních titulů a 10 % z vlastních zdrojů.

Tabulka 5 předpokládaných nákladů vyčísluje celkové předpokládané náklady na výstavbu kanalizace a ČOV městyse Černý Důl

Tab. 5 – Předpokládané náklady výstavby kanalizace a ČOV

Projektová část	Cena v tis. Kč
Projektová dokumentace pro získání stavebního povolení	1 800
Prováděcí projektová dokumentace	6 900
Geodetické práce	1 350
Stavební dozor	2 000
Náklady stavební a technologické části (NSTČ)	
Kanalizační řady	58 000
ČOV	20 000
Rezerva 10 % NSTČ	9 000
Ostatní náklady	3 000
CELKOVÉ NÁKLADY	102 050

Zdroj: autorka

Pro kalkulaci předpokládaných nákladů na výstavbu kanalizace a ČOV byly použity údaje od městyse na rozpočtovou cenu stavby. Pro určení ceny projektové a prováděcí dokumentace, geodetických prací a zajištění stavebního dozoru byly použity kvalifikované odhady. Kvalifikovaný odhad na projektovou dokumentaci pro získání stavebního povolení a prováděcí projektovou dokumentaci vycházel z procentuálního podílu z rozpočtové ceny plánované stavby. Konečné procento bylo vypočítáno jako průměr tří údajů zjištěných u tří různých projektových kanceláří a činí 2% pro projektovou dokumentaci pro získání stavebního povolení a 5 % na prováděcí projektovou dokumentaci vytvořenou v souladu a v rozsahu dle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. Pro zjištění přibližných nákladů na provedení geodetických prací byly osloveny opět tři různé firmy nabízející tyto práce a průměr odhadů je 1,5 % z rozpočtové ceny stavby. Stejným způsobem byla zjištěna i předpokládaná cena zajištění stavebního dozoru a je ve výši 3 % z rozpočtové ceny stavby. Všechny ceny jsou uváděny jako předpokládané, protože ještě nebyl vybrán zhotovitel stavby. Obec je přitom povinna vypsát výběrové řízení v souladu se zákonem č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách a vítězem této soutěže bude podle § 78 odst. 1 písm. b) ten, který nabídne nejnižší cenu na realizaci.

Pro financování tohoto projektu lze doporučit Operační program životní prostředí, který je gesci Ministerstva životního prostředí. A v něm specifický cíl 1.1 v prioritní ose 1. Specifikace cíle zní: „*Snížit množství vypouštěného znečištění do povrchových i podzemních vod z komunálních zdrojů a vnos znečišťujících látek do povrchových a podzemních vod.* Cíl podporuje aktivity bez omezení podle projektové dokumentace a jeho příjemcem může být kdokoli podle projektové dokumentace. Výzva bude vyhlášena v červenci až září v roce 2015 a bude kolová (soutěžní). Celková alokovaná částka je 2,3 mld. Kč.

8.2 Operační programy a dotační tituly vhodné k financování plánovaných rozvojových projektů městyse Černý Důl

V gesci Ministerstva pro místní rozvoj je **Program obnovy venkova** s podprogramem Podpora obnovy a rozvoje venkova, který podporuje následující projekty:

- Obnovu a údržbu venkovské zástavby.
- Komplexní úpravu veřejných prostranství.
- Obnovu a zřizování veřejné zeleně.
- Rekonstrukci a výstavbu místních komunikací, stezek a veřejného osvětlení.

- Rekonstrukci nebo vybudování zařízení pro volnočasové aktivity.

Cílem podprogramu je formou dotace podpořit obnovu a rozvoj venkovských obcí. Podprogram předpokládá participaci obyvatel venkova, občanských spolků a sdružení při obnově jejich obce v souladu s místními tradicemi. Příjemci podpory jsou vymezeni a specifikováni jednotlivé dotační tituly zvlášť. Obecně se však jedná o obce do 3 tisíc obyvatel či svazky obcí. Celkem je vypsáno 5 dotačních titulů.

- Dotační titul č. 1 – Podpora vítězů soutěže Vesnice roku
- Dotační titul č. 2 – Podpora zapojení dětí a mládeže do komunitního života v obci
- Dotační titul č. 3 – Podpora spolupráce obcí na obnově a rozvoji venkova
- Dotační titul č. 4 – Podpora obnovy drobných sakrálních staveb v obci
- Dotační titul č. 5 – Podpora obnovy a rekonstrukce místních komunikací

V gesci Ministerstva životního prostředí je **Operační program životní prostředí**, který má od roku 2014 celkem 5 prioritních os. Operační program Životní prostředí (OPŽP) navazuje na operační programy z let 2007 až 2013, kdy bylo k čerpání připraveno 5,2 miliardy eur, tj. cca 140 mld. Kč (27 CZK/EUR). Hlavním cílem Operačního programu Životní prostředí 2014-2020 je ochrana a zajištění kvalitního prostředí pro život obyvatel České republiky, podpora efektivního využívání zdrojů, eliminace negativních dopadů lidské činnosti na životní prostředí a zmírňování dopadů změny klimatu. Na základě analýz dosavadního vývoje a trendů bylo stanoveno 5 prioritních os:

- **Priorita 1: Zlepšování kvality vod a snižování rizika povodní.** Prioritní osa 1 je určena na Dotace pro vodohospodářskou infrastrukturu a snižování rizika povodní. O dotaci mohou zažádat zejména obce a města. Výše podpory je ve výši 85 % z celkových způsobilých veřejných výdajů projektu, dále pak dotace ze Státního fondu životního prostředí ČR do výše 5 % z celkových způsobilých veřejných výdajů projektu, přičemž podmínkou je spolufinancování z veřejných zdrojů. Pro potřeby městyse se jako nejvhodnější specifické cíle jeví cíl 1.1 – Snižit množství vypouštěného znečištění do povrchových i podzemních vod z komunálních zdrojů a vnos znečišťujících látek do povrchových a podzemních vod. Tento cíl podporuje aktivity bez omezení podle projektové dokumentace a jeho příjemcem může být kdokoli rovněž podle projektové dokumentace. Výzva bude vyhlášena v červenci až září v roce 2015 a bude kolová (soutěžní). Celková alokovaná částka je 2,3 mld. Kč. Druhým vhodným specifickým cílem je 1.4 – Podpořit preventivní protipovodňová opatření. Tento cíl rovněž podporuje

aktivity bez omezení podle projektové dokumentace a jeho příjemcem může být kdokoli podle projektové dokumentace. Výzva bude vyhlášena v říjnu až prosinci v roce 2015 a bude kolová (soutěžní). Celková alokovaná částka je 200 mil. Kč.

- **Priorita 2: Zlepšování kvality ovzduší v lidských sídlech.** V rámci této prioritní osy jsou navrženy tři základní cíle. Cíl 2.1 - Snížit emise z lokálního vytápění domácností podílející se na expozici obyvatelstva nadlimitním koncentracím znečišťujících látek s celkovou alokovanou částkou 3 mld. Kč. Cíl 2.2 - Snížit emise stacionárních zdrojů podílejících se na expozici obyvatelstva nadlimitním koncentracím znečišťujících látek s celkovou alokovanou částkou 2,5 mld. Kč a cíl 2.3 - Zlepšit systém sledování, hodnocení a předpovídání vývoje kvality ovzduší a souvisejících meteorologických aspektů s alokovanou částkou 200 mil. Kč.
- **Priorita 3: Odpady a materiálové toky, ekologické zátěže a rizika.** Cílem prioritní osy 3 je, že se do roku 2020 začne s odpadem nakládat jako se zdrojem, energeticky se budou znovu používat již jen nerecyklovatelné materiály a na skládky se nebude odkládat prakticky žádný odpad a bude zajištěna vysoce kvalitní recyklace. Pro navrhované rozvojové programy městyse Černý Důl je nejvhodnější specifický cíl 3.1 – Prevence vzniku odpadů. Tento cíl podporuje aktivity bez omezení na základě předložené projektové dokumentace a příjemce není omezen a je vybrán opět na základě předložené projektové dokumentace. Výzva je kolová (soutěžní) a vyhlášena bude v období dubna až června 2015. Celková alokovaná částka na tento specifický cíl činí 400 mil. Kč.
- **Priorita 4: Ochrana a péče o přírodu a krajinu.** Strategické zaměření prioritní osy 4 je zaměřeno na klíčová témata, jako jsou zvláště chráněná území, genetické zdroje atd. Strategie se dále zabývá zohledněním biodiverzity ve složkových a sektorových politikách a stanoví specifické cíle pro složky biodiverzity, jako jsou vodní a mokřadní ekosystémy, horské oblasti nebo travinné ekosystémy. Pro rozvojové programy městyse je nejvhodnějším specifickým cílem cíl 4.4 – Zlepšit kvalitu prostředí v sídlech, který podporuje aktivity bez omezení na základě předložené projektové dokumentace a stejně tak se jejím příjemcem může stát kdokoli podle určení projektovou dokumentací. Výzva bude vyhlášena v březnu 2015 a bude opět kolová (soutěžní). Celková alokovaná částka pro tento specifický cíl činí 152 mil. Kč.
- **Priorita 5: Energetické úspory.** Vzhledem k tomu, že v období 2007-2013 směřovala největší část dotací na projekty zateplování veřejných budov, kde počet žádostí výrazně

překročil možnosti, zaměřuje se mimo jiné OP ŽP 2014-2020 právě na tuto oblast. V rámci této prioritní osy jsou navrženy dva specifické cíle, a to cíl 5.1 – Snížit energetickou náročnost veřejných budov a zvýšit využití obnovitelných zdrojů energie a cíl 5.2 – Dosáhnout vysokého energetického standardu nových veřejných budov. Pro rozvojové programy městyse Černý Důl je vhodným cíl 5.1. Tento cíl podporuje aktivity bez omezení na základě předložené projektové dokumentace a příjemcem je ten, koho určí projektová dokumentace. Výzva k předkládání projektů bude vyhlášena v říjnu až prosinci 2015, bude kolová (soutěžní) a celková alokovaná částka je 5 mld. Kč.

Dalším zdrojem finančních prostředků mohou být dotace poskytované v rámci **Integrovaného regionálního operačního programu (IROP)**, který v průběhu roku 2015 vyhlásí termíny výzev na dotace, jež bude možné využít na budování cyklostezek, zateplení bytových domů, výstavbu a rekonstrukci sociálních podniků nebo na pořízení dokumentů územního rozvoje.

Pro rozvojové programy městyse Černý Důl by bylo možné využít dotaci na *Zvýšení regionální mobility prostřednictvím modernizace a rozvoje sítě regionální silniční infrastruktury navazující na síť TEN-T*. Cílem je přispět k hospodářské, sociální a územní soudržnosti prostřednictvím kvalitního napojení sekundárních a terciálních uzlů na páteřní síť s důrazem na síť TEN-T komunikacemi s vyhovujícími dopravně technickými a kapacitními parametry. Cíl bude naplňován formou rekonstrukcí, modernizací a výstavbou nových silnic. Celková alokace je 945 mil. EUR. Příjemcem dotace jsou kraje a organizace zřizované nebo zakládané kraji. Podporovanými projekty budou rekonstrukce, modernizace, popř. výstavba silnic a budování obchvatů sídel na vybrané regionální silniční síti navazující na síť Transevropskou dopravní síť TEN-T, doplňující zeleň podél silnic (zelené pásy, aleje, výsadby) a prvky silniční infrastruktury s účelem snížení fragmentace krajiny (ekodukty, podchody, nadchody). Výzva bude vyhlášena v červnu 2015.

Dalším vhodným dotačním titulem je *Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu*. Specifický cíl je koncipován tak, aby podporované aktivity přispívaly ke snížení lokální nezaměstnanosti, k lepšímu využití ekonomického potenciálu venkova, ke zlepšení situace osob sociálně vyloučených či ohrožených sociálním vyloučením, k ochraně přírodního a kulturního dědictví a k rozvoji místních služeb a dopravní obslužnosti. Celková alokace činí 304 mil. EUR. Výzva bude vyhlášena v listopadu 2015 a o dotace mohou žádat subjekty,

kteře realizují projekty v rámci sledovaných strategií komunitně vedeného místního rozvoje na území MAS. V rámci dotačního titulu budou podporovány projekty následujících specifických cílů:

- 1) Specifický cíl 1.2 Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy.
- 2) Specifický cíl 2.1 Zvýšení kvality a dostupnosti služeb vedoucí k sociální inkluzi.
- 3) Specifický cíl 2.2 Vznik nových a rozvoj existujících podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání.
- 4) Specifický cíl 2.3 Rozvoj infrastruktury pro poskytování zdravotních služeb a péče o zdraví.
- 5) Specifický cíl 2.4 Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení.
- 6) Specifický cíl 3.1 Zefektivnění prezentace, posílení ochrany a rozvoje kulturního a přírodního dědictví.

Podpora bude zaměřena na venkovské oblasti se schválenou strategií komunitně vedeného místního rozvoje tvořené správními územími obcí s méně než 25 000 obyvateli. Velikost MAS nebude menší než 10 000 obyvatel a nepřekročí hranici 100 000. Projekty budou realizovány v souladu s územní dimenzí, vymezenou pro jednotlivé specifické cíle.

Výše navržené operační programy a dotační tituly tvoří pouze část možných programů k čerpání finančních zdrojů a byly vybrány jako ukázka možností financování rozvojových programů městyse.

8.3 Shrnutí návrhů

Přestože již městyš Černý Důl realizoval mnohé projekty vedoucí k vylepšení životní úrovně obyvatel a k rozvoji cestovního ruchu, je stále velké množství nedostatků nutné k dořešení. Palčivým problémem, který výrazně ovlivňuje první pocity návštěvníků, je velmi špatná kvalita příjezdových komunikací. V městyši chybí kulturní centrum a je zde též výrazný nedostatek restaurací, barů, kaváren a obchodů. Náročnou se díky nedostatečnému množství informačních cedulí stává i orientace v rámci městyse. Většina činnosti je pak zaměřena na podporu zimní turistiky, kdy dochází k výrazným výkyvům v návštěvnosti městyse. Nejvytíženějšími měsíci jsou poslední zimní a první jarní měsíce.

V zájmu trvale udržitelného rozvoje je nezbytné rozložit příliv turistů na celý rok. Také se ukázalo, že vedení městyse zaměřuje své průzkumy i spolupráci většinou pouze na velké

podnikatelské subjekty působící v katastru městyse a menší a drobné podnikatele nedostatečně zapojuje nejen do vlastního dění v městyse, ale i do diskuzí o budoucím plánování a rozvoji.

Z vyhodnocení dotazníkového šetření, které se uskutečnilo mezi trvalými i dočasnými obyvateli městyse vyplynulo, že přestože dotázaní v celkovém pohledu hodnotili přínosy resortu Černá Hora–Pec pod Sněžkou pozitivně, vyskytují se zde stále značné možnosti pro zlepšování a další rozvoj. Dle respondentů je počet návštěvníků Černého Dolu vlivem vybudování lyžařského areálu jen mírně vyšší, takže současná kapacita 2 000 lůžek je dostačující. Zaměstnanost obyvatelstva se sice zvýšila, ale pouze sezónně. Naproti tomu má areál negativní vliv na zvyšování cen zboží i poskytovaných služeb. Občanská vybavenost je většinou vnímána jako dostatečná, přestože i zde jsou vypíchnuty i některé nedostatky. Stejně jako vyplynulo ze SWOT analýzy, postrádají občané především klasický obchod s potravinami a smíšeným zbožím. Zvýšená poptávka je i po restauraci, baru či hospodě. Vliv areálu na místní přírodu vnímají respondenti většinou jako neutrální nebo pozitivní, pouze necelá ¼ dotazovaných si myslí, že lyžařský areál zdejší přírodu poškozují. Podobně kladně hodnotili občané i vliv SkiResortu na celkovou kvalitu života.

Rozhovor se starostou městyse jen potvrdil větší orientaci vedení obce na spolupráci pouze s hlavními podnikatelskými subjekty. Z pohledu vedení městyse je minulé, současné i budoucí směřování městyse hodnoceno výrazně kladně. V hodnocení ze strany starosty byl postrádán jakýkoliv negativní směr hodnocení, což by mohlo vést k situaci, že nebudou dostatečně vnímány připomínky z řad nespokojených podnikatelských subjektů i běžných občanů.

Pro ještě výraznější zlepšení prostředí městyse Černý Důl je rozhodně důležité pokračovat v budování a opravách infrastruktury (silnice, vodovody). Naprosto nezbytné je zkvalitnění celkové komunikace mezi podnikatelskými subjekty navzájem i mezi vedením městyse a podnikateli všech úrovní. Vedení městyse by se mělo stát jakýmsi komunikačním mostem mezi jednotlivými podnikateli.

Budoucí plánování by se mělo zaměřit i na posílení nabídky služeb pro letní, podzimní a pozdně jarní měsíce. Možností by bylo rozšíření služeb o lázeňské a wellness pobyty. Další příležitostí je zaměření nabídek na rodiny s dětmi s příslušnou úpravou cenové hladiny.

Ke zvýšení návštěvnosti by mělo přispět i rozšíření nabídky kulturních akcí, do kterých by se kromě turistů měli zapojovat i obyvatelé městyse.

Vedení městyse přestože využívá k financování některých svých rozvojových aktivit možnosti čerpání z operačních programů, není nabízených programů využito dostatečně. Vyšší míra využívání operačních programů by mohla urychlit realizaci některých rozvojových plánů městyse a vést tak k získání konkurenční výhody regionu městyse oproti ostatním krkonošským střediskům.

Přestože je městys závislý na rozvoji cestovního ruchu, nemělo by se zapomínat, že v něm žije i trvalé obyvatelstvo.

ZÁVĚR

Regionální rozvoj horských oblastí je velmi závislý na trvale udržitelném rozvoji cestovního ruchu, který se v posledních desetiletích zařadil mezi významné ekonomické a sociální jevy současné společnosti. Svými účinky totiž proniká do mnoha stránek naší společnosti, neboť na aktivitách spojených s cestovním ruchem se každoročně podílí, a je na nich více závislá, stále větší část populace.

Bakalářská práce si kladla za cíl zjistit jakým způsobem a do jaké míry je ovlivňován rozvoj a běžný provoz městyse Černý Důl vybudováním a provozem velkého lyžařského areálu. Průběžným cílem pak bylo vytvořit teoretický přehled k tématu a tím i východisko pro analytickou a návrhovou část práce.

Teoretická částí podrobně rozebírá pojmy jako trvale udržitelný rozvoj, regionální rozvoj a regionální rozvoj z pohledu obce, definici obce, její působnost a občanskou vybavenost. Vzhledem k zaměření tématu práce byl stručně vysvětlen i pojem lyžařské středisko. Ke zpracování teoretické části byla využita především obsahová analýza odborných textů, jejich komparace a syntéza.

Praktická část práce nejprve ve stručnosti představila Krkonošský národní park a jeho fungování a především pak jeho působnost při ochraně zdejší přírody. Hlavní pozornost praktické části diplomové práce byla věnována představení současného stavu městyse Černý Důl z hlediska jeho přizpůsobení se fungování na trhu cestovního ruchu a následnému dotazníkovému šetření mezi obyvateli městyse. Pro lepší pochopení stávající situace v rozvoji cestovního ruchu ve zkoumané lokalitě byl též realizován řízený rozhovor se starostou městyse a také SWOT analýza zaměřená na potenciál rozvoje obce.

Zjištěné skutečnosti se v kapitole 8 staly podkladem pro vyslovení připomínek a návrhů pro rozvoj městyse s důrazem na jeho trvalou udržitelnost.

Vedení městyse Černý důl praktikuje konkrétně zacílený a účelově rozvíjený cestovní ruch, který má a do budoucna by měl i nadále mít příznivý dopad nejen na finanční příjem městyse, ale i na zvyšování životní úrovně jeho stálých obyvatel.

POUŽITÉ ZDROJE

Monografie

WOKOUN, René; Jan MALINOVSKÝ; Milan DAMBORSKÝ; Jiří BLAŽEK a kolektiv autorů. *Regionální rozvoj – východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování*. Praha: LINDE PRAHA, a.s., 2008. 475 stran. ISBN 978-80-7201-699-0.

MOLDAN, Bedřich; Tomáš HÁK; Hana KOLÁŘOVÁ (ed.). *K udržitelnému rozvoji české republiky: vytváření podmínek; sborník Svazek III: Hospodářské sektory a environmentální integrace*. 1. vydání. Praha: Centrum Univerzity Karlovy pro otázky životního prostředí, 2002. 554 stran. ISBN 80-238-8378-X (soubor).

MAIER, Karel; Jiří ČTYROKÝ. *Ekonomika územního rozvoje*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, 2000. 144 stran. ISBN 80-7169-644-7.

PÁSKOVÁ, Martina. *Udržitelnost rozvoje cestovního ruchu*. 1. vydání. Hradec Králové: GAUDEAMUS Univerzita Hradec Králové, 2008. 298 stran. ISBN 978-80-7041-658-7.

ŽÍTEK, Vladimír. *Regionální ekonomie a politika I*. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2002. 146 stran + 16 stran příloh. ISBN 80-210-2767-3.

JERÁBEK, Milan; Jana PEŠTOVÁ (ed.). *Regionalizace České republiky. Formování regionů, jejich funkce, význam začleňování do evropského prostoru. Sborník referátů z mezinárodní konference*. 1. vydání. Ústí nad Labem: Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem. 120 stran. ISBN 80-7044-257-3.

KOLEKTIV AUTORŮ (ed.): Jaroslava Kadeřábková; Pavel Mates; René Wokoun. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. 4. vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2004. 447 stran. ISBN 80-86473-80-5.

RYGLOVÁ, Kateřina; Michal BURIAN; Ida VAJČNEROVÁ. *Cestovní ruch – podnikatelské principy a příležitosti v praxi*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, 2011. 216 stran. ISBN 978-80-247-4039-3.

VITURKA, Milan. *Regionální ekonomie a politika II*. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2007. 130 stran. ISBN 978-80-210-4478-4.

WOKOUN, René; Pavel MATES; Jaroslava KADEŘÁBKOVÁ a kolektiv. *Základy regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2011. 474 stran. ISBN 978-80-7380-304-9.

ŽÍTEK, Vladimír; Viktorie KLÍMOVÁ. *Regionální politika*. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2008. 107 stran. ISBN 978-80-210-4761-7.

KADEŘÁBKOVÁ, Jaroslava; Zuzana KHENDRICHE TRHLÍNOVÁ. *Region a regionální vědy. Vybrané sociální, kulturní a environmentální aspekty*. 1. vydání. Praha: Vysoká škola finanční a správní, o.p.s., 2008. 78 stran. ISBN 978-80-7408-009-8.

Internetové zdroje

JANOŠKOVÁ, Světlana. *Strategický plán rozvoje města*. 08. 02. 2008. [on-line]. Dostupné z: <http://sprm.nmnm.cz/?p=6>.

Nářízení vlády ČR č. 165/1991 Sb., kterým se zřizuje KRNAP a stanoví podmínky jeho ochrany. [on-line]. Ze dne: 20. 03. 1991. Citováno: 19. 12. 2014. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-165>

PAVLORKOVÁ, Eva. *Samostatná a přenesená působnost*. Aktualizováno k 01. 01. 2014. [on-line]. Dostupné z: <http://frankbold.org/poradna/kategorie/obce-kraje/rada/samostatna-prenesena-pusobnost>

Předpis č. 100/2001 Sb., zákon o posuzování vlivů na životní prostředí. [on-line]. Ze dne: 20. 02. 2001. Citováno: 19. 12. 2014. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-100>

Regionální rozvoj Krkonoše. [on-line]. Citováno: 19. 01. 2015. Dostupné z: <http://rozvoj.krkonoše.eu/cz/projekty/krajiny-integrovaný-plan-rozvoje-kipr-6.html>

Správa KRNAP. *Plán péče*. [on-line]. Citováno: 19. 01. 2015. Dostupné z: <http://www.krnep.cz/plan-pece/>

Zákon č. 128/2000Sb., o obcích. [on-line]. Ze dne: 12. 04. 2000. Citováno: 01. 12. 2014. Dostupné z: <http://zakony.centrum.cz/zakon-o-obcich>.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). [on-line]. Ze dne: 14. 03. 2006. Citováno: 15. 02. 2015. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-183>

Zákon č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků. [on-line]. Ze dne: 03. 12. 1997. Citováno 19. 01. 2015. Dostupné z: [http://www.usoud.cz/dalsi-ustavni-zakony/?tx_ttnews\[tt_news\]=379&cHash=5cbe0056f7375fe333f07a418dbbcf88](http://www.usoud.cz/dalsi-ustavni-zakony/?tx_ttnews[tt_news]=379&cHash=5cbe0056f7375fe333f07a418dbbcf88)

Zákon č. 47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání. [on-line]. Ze dne: 11. 01. 2002. Citováno: 01. 12. 2014. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-47>

UNBEHAUN, Wiebke; Ulrike PRÖBSTL; Wolfgang HAIDER. *Trends in winter sport tourism: challenges for the future.* [on-line]. Emerald Group Publishing Limited, 2008. Tourism review – vol. 63 no. 1, 2008. ISSN 1660-5373.

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. [on-line]. Ze dne: 19. 02. 1992. Citováno: 19. 01. 2015. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-114>

Lyžařské středisko. [on-line]. Poslední editace: 27. 01. 2015. Citováno: 20. 03. 2015. Wikipedie. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Ly%C5%BEa%C5%99sk%C3%A9_st%C5%99edisko

Metodická podpora regionálního rozvoje. *Základní legislativa regionální politiky v ČR.* [on-line]. Citováno: 19. 01. 2015. Dostupné z: <http://www.regionálnírozvoj.cz/index.php/zakladni-legislativa-regionalni-politiky-v-cr.html>

SEZNAM OBRÁZKŮ, GRAFŮ A TABULEK

Seznam obrázků

Obr. 1 – Mapa KRNAP s vymezením ochranných zón	31
Obr. 2 – Skiareál Černý důl	37
Obr. 3 – Znak městyse Černý Důl	40

Seznam grafů

Graf 1 – Rozdělení půdy podle využití	41
Graf 2 - Rozdělení obyvatel městyse podle věku	42
Graf 3 – Rozdělení pracujícího obyvatelstva podle výše dosaženého vzdělání	43
Graf 4 – Rozdělení podnikatelských subjektů podle jejich právní formy	44
Graf 5 – Rozdělení podnikatelských subjektů podle jejich převažující činnosti	45
Graf 6 – Statistika vyplňování dotazníků	50
Graf 7 – Žijete trvale v obci Černý Důl?	51
Graf 8 - Zvýšilo v posledních 5 letech vybudování resortu Černá Hora – Pec pod Sněžkou počty návštěvníků a turistů?	52
Graf 9 - Ve kterém ročním období je v obci nejvíce turistů?	52
Graf 10 - Pomohlo vybudování resortu Černá Hora – Pec pod Sněžkou zvýšení zaměstnanosti ve Vašem městyse?	53
Graf 11 - Ovlivnila blízkost lyžařského areálu místní ceny zboží a služeb?	54
Graf 12 - Myslíte si, že je v obci dostatečná kapacita lůžek pro turisty?	54
Graf 13 - Myslíte si, že občanská vybavenost obce je dostačující?	55
Graf 14 - Jakým způsobem myslíte, že ovlivňuje vybudování resortu Černá Hora – Pec pod Sněžkou místní přírodu?	56
Graf 15 - Přineslo vybudování resortu Černá Hora - Pec pod Sněžkou zvýšení kvality života místních obyvatel?	57
Graf 16 – Rozdělení respondentů podle výše dosaženého vzdělání	58
Graf 17 – Rozdělení respondentů podle věku	58

Seznam tabulek

Tab. 1 – Počet členů zastupitelstva podle počtu obyvatel ve správním obvodu.....	19
Tab. 2 – Výměry zón KRNAP a jeho ochranného pásma zaokrouhlené na ha	32
Tab. 3 – Nejčastější návrhy na zlepšení občanské vybavenosti.....	56
Tab. 4 Rozpočet městyse Černý Důl pro rok 2015	60
Tab. 5 – Předpokládané náklady výstavby kanalizace a ČOV	61
Tab. 6 - Rozdělení půdy podle využití.....	79
Tab. 7 - Rozdělení obyvatel městyse podle věku	79
Tab. 8 - Rozdělení pracujícího obyvatelstva podle výše dosaženého vzdělání	79
Tab. 9 - Rozdělení podnikatelských subjektů podle jejich právní formy	80
Tab. 10 - Rozdělení podnikatelských subjektů podle jejich převažující činnosti.....	80
Tab. 11 – Statistika vyplňování dotazníků.....	81
Tab. 12 – Žijete trvale v obci Černý Důl?	81
Tab. 13 - Zvýšilo v posledních 5 letech vybudování resortu Černá Hora – Pec pod Sněžkou počty návštěvníků a turistů?	81
Tab. 14 - Ve kterém ročním období je v obci nejvíce turistů?	82
Tab. 15 - Pomohlo vybudování resortu Černá Hora – Pec pod Sněžkou zvýšení zaměstnanosti ve Vašem městysu?.....	82
Tab. 16 - Ovlivnila blízkost lyžařského areálu místní ceny zboží a služeb?	82
Tab. 17 - Myslíte si, že je v obci dostatečná kapacita lůžek pro turisty?.....	83
Tab. 18 - Myslíte si, že občanská vybavenost obce je dostačující?	83
Tab. 19 - Jakým způsobem myslíte, že ovlivňuje vybudování resortu Černá Hora – Pec pod Sněžkou místní přírodu?	83
Tab. 20 - Přineslo vybudování resortu Černá Hora - Pec pod Sněžkou zvýšení kvality života místních obyvatel?	84
Tab. 21 - Rozdělení respondentů podle výše dosaženého vzdělání.....	84
Tab. 22 – Rozdělení respondentů podle věku.....	84

SEZNAM ZKRATEK

ČOV	Čistička odpadních vod
EVL	Evropský významné lokality
IROP	Integrovaný regionální operační program
IUCN	The International Union for Conservation of Nature – Mezinárodní svaz ochrany přírody
KIPR	Krajinný integrovaný plán rozvoje
KRNAP	Krkonošský národní park
MAS	Místní akční skupina
MMR ČR	Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky
NP	Národní park
NSTČ	Náklady stavební a technologické části
NUTS	Nomenclature of Units for Territorial Statistics – Nomenklatura územních statistických jednotek
OP ŽP	Operační program životní prostředí
PO	Ptačí oblasti
PÚR ČR	Politika územního rozvoje České republiky
ROP	Regionální operační program
SFŽP	Státní fond životního prostředí
SLDB	Sčítání lidu, domů a bytů
TIC	Turistické informační centrum
TUR	Trvale udržitelný rozvoj

PŘÍLOHY

Příloha 1 - Dotazník

Dobrý den,

Jmenuji se Lenka Rusová a ráda bych Vás požádala o vyplnění krátkého dotazníku pro moji bakalářskou práci na téma: „Vliv lyžařského areálu na udržitelnost rozvoje obce“. Cílem dotazníkového šetření je zjistit názory a postoje Vás, obyvatel městyse Černý důl, na to, jakým způsobem ovlivňuje resort Černá hora – Pec pod Sněžkou chod a rozvoj městyse. Všechny odpovědi budou použity pouze pro účely mé bakalářské práce a zůstanou anonymní.

Předem Vám děkuji za Vaši ochotu a čas.

1. Žijete trvale v obci Černý Důl?

- Ano, žiji
- Ne, mám zde chalupu
- Jiné, prosím, uveďte:

2. Zvýšilo v posledních 5 letech vybudování resortu Černá Hora – Pec pod Sněžkou počty návštěvníků a turistů?

- Rozhodně ano, došlo k výraznému zvýšení počtu návštěvníků
- Ano, došlo k mírnému zvýšení počtu návštěvníků
- Počty návštěvníků jsou zhruba stejné
- Ne, počty návštěvníků jsou nižší

3. Ve kterém ročním období je v obci nejvíce turistů? Přiřaďte pořadí 1 – 4.

- Jaro
- Léto
- Podzim
- Zima

4. Pomohlo vybudování resortu Černá Hora – Pec pod Sněžkou zvýšení zaměstnanosti ve Vašem městysu?

- Nabídka pracovních nabídek zůstala nezměněna.
- Ke zvýšení nabídky práce dochází pouze sezónně.
- Ano, vybudování resortu zvýšilo zaměstnanost.

5. Ovlivnila blízkost lyžařského areálu místní ceny zboží a služeb?

- Rozhodně ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Rozhodně ne

6. V obci je k dispozici 2000 lůžek pro turisty a návštěvníky, myslíte si, že to je dostatečná kapacita?

- Ano, nejsou ani využita všechna
- Ano, jejich počet je právě dostačující
- Ne, využilo by se jich ještě více

7. Myslíte si, že občanská vybavenost obce je dostačující (obchody, pošta, škola, školka, dětská hřiště, bankomat apod.)?

- Ano, je zde vše potřebné
- Ne, vypište, co v obci postrádáte:

8. Jakým způsobem myslíte, že ovlivňuje vybudování resortu Černá Hora – Pec pod Sněžkou místní přírodu?

- Ovlivňuje negativně – poškozuje přírodu
- Ovlivňuje pozitivně – přírodě prospívá
- Neovlivňuje ji nijak

9. Jste spokojen /a s kvalitou života v obci?

- Rozhodně ano
- Spíše ano
- Nevím
- Spíše ne
- Rozhodně ne

10. Jaké je Vaše dosažené vzdělání?

- Základní
- Střední s výučním listem
- Středoškolské s maturitou
- Vyšší odborné
- Vysokoškolské

11. Jaký je Váš věk?

- Méně než 15 let
- 16 - 25 let
- 26 - 40 let
- 41 – 65 let
- 66 a více let

Děkuji Vám ještě jednou za Váš čas a pomoc při mém dotazníkovém průzkumu.

Příloha 2 – Tabulky charakteristik městyse Černý Důl

Tab. 6 - Rozdělení půdy podle využití

	Rozloha v ha	Rozloha v %
Orná půda	242,6	8,39%
Zahrady	25,0	0,87%
Trvalé travní porosty	406,0	14,05%
Zemědělská půda	673,5	23,30%
Lesní půda	1 370,1	47,41%
Vodní plochy	16,9	0,58%
Zastavěné plochy	19,6	0,68%
Ostatní plochy	136,3	4,72%

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011, vlastní úprava

Tab. 7 - Rozdělení obyvatel městyse podle věku

	Počet obyvatel	Relativní počet
0 - 5 let	39	5,41%
6 - 14 let	67	9,29%
15 - 24 let	83	11,51%
25 - 64 let	387	53,68%
65 a starší	145	20,11%

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011, vlastní úprava

Tab. 8 - Rozdělení pracujícího obyvatelstva podle výše dosaženého vzdělání

	Počet obyvatel	Relativní počty
ZŠ včetně nedokončeného	21	6,67%
SŠ s výučním listem	148	46,98%
SŠ s maturitou	96	30,48%
Vyšší odborné	23	7,30%
Vysokoškolské	23	7,30%
Neuvedeno	4	1,27%

Zdroj: ČSÚ, Data k 31. 12. 2013, vlastní úprava

Tab. 9 - Rozdělení podnikatelských subjektů podle jejich právní formy

	Počet subjektů	Relativní počet
Státní organizace	1	0,36%
Obchodní společnost	65	23,30%
Živnostníci	174	62,37%
Svobodná povolání	12	4,30%
Zemědělství podnikatelé	4	1,43%
Ostatní právní formy	23	8,24%

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011, vlastní úprava

Tab. 10 - Rozdělení podnikatelských subjektů podle jejich převažující činnosti

	Počet subjektů	Relativní počet
Zemědělství	15	5,38%
Průmysl	20	7,17%
Stavebnictví	24	8,60%
Velkoobchod, maloobchod, opravy vozidel	44	15,77%
Doprava a skladování	8	2,87%
Ubytování a pohostinství	99	35,48%
Informační a komunikační činnosti	1	0,36%
Peněžnictví a pojišťovnictví	9	3,23%
Činnos v nemovitostech	11	3,94%
Profesní, vědecké a technické činnosti	12	4,30%
Administrativní a podpůrné činnosti	2	0,72%
Veřejná správa a obrana, povinné sociální zabezpečení	2	0,72%
Vzdělávání	1	0,36%
Kulturní, zábavné a rekreační činnosti	9	3,23%
Ostatní činnosti	20	7,17%
Nezjištěno	2	0,72%

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011, vlastní úprava

Příloha 3 - Tabulky k vyhodnocení dotazníkového šetření

Tab. 11 – Statistika vyplňování dotazníků

	Absolutní četnost	Relativní četnost
Vyplněné dotazníky	189	90%
Nevyplněno	19	9%
Vyřazené dotazníky	2	1%

Zdroj: Autorka

Tab. 12 – Žijete trvale v obci Černý Důl?

	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano, žiji	108	57%
Ne, mám zde chalupu	77	41%
Jiné	4	2%

Zdroj: Autorka

Tab. 13 - Zvýšilo v posledních 5 letech vybudování resortu Černá Hora – Pec pod Sněžkou počty návštěvníků a turistů?

	Absolutní četnost	Relativní četnost
Rozhodně ano	70	37%
Ano, mírně	106	56%
Jsou stejné	0	0%
Ne, nižší	13	7%

Zdroj: Autorka

Tab. 14 - Ve kterém ročním období je v obci nejvíce turistů?

	1. místo	2. místo	3. místo	4. místo
Jaro	155	25	2	7
Léto	15	53	66	55
Podzim	11	43	79	56
Zima	8	68	42	71

Zdroj: Autorka

Tab. 15 - Pomohlo vybudování resortu Černá Hora – Pec pod Sněžkou zvýšení zaměstnanosti ve Vašem městysu?

	Absolutní četnost	Relativní četnost
Pouze sezóní zvýšení	104	55%
Ano, zvýšilo	31	16%
Nic se nezměnilo	54	29%

Zdroj: Autorka

Tab. 16 - Ovlivnila blízkost lyžařského areálu místní ceny zboží a služeb?

	Absolutní četnost	Relativní četnost
Rozhodně ano	51	27%
Spíše ano	89	47%
Spíše ne	49	26%
Rozhodně ne	0	0%

Zdroj: Autorka

Tab. 17 - Myslíte si, že je v obci dostatečná kapacita lůžek pro turisty?

	Absolutní četnost	Relativní četnost
Nejsou ani využity	27	14%
Ano, dostačující počet	109	58%
Ne, je jich třeba více	53	28%

Zdroj: Autorka

Tab. 18 - Myslíte si, že občanská vybavenost obce je dostačující?

	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	110	58%
Ne	79	42%

Zdroj: Autorka

Tab. 19 - Jakým způsobem myslíte, že ovlivňuje vybudování resortu Černá Hora – Pec pod Sněžkou místní přírodu?

	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ovlivňuje negativně	45	24%
Ovlivňuje pozitivně	43	23%
Neovlivňuje	101	53%

Zdroj: Autorka

Tab. 20 - Přineslo vybudování resortu Černá Hora - Pec pod Sněžkou zvýšení kvality života místních obyvatel?

	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	53	28%
Spíše ano	79	42%
Nevím	34	18%
Spíše ne	23	12%

Zdroj: Autorka

Tab. 21 - Rozdělení respondentů podle výše dosaženého vzdělání

	Absolutní četnost	Relativní četnost
Základní	14	7%
Střední s výučním listem	51	27%
Střední s maturitou	63	33%
Vyšší odborné	41	22%
Vysokoškolské	20	11%

Zdroj: Autorka

Tab. 22 – Rozdělení respondentů podle věku

	Absolutní četnost	Relativní četnost
D 15 let	14	7%
16 - 25 let	51	27%
26 - 40 let	63	33%
41 - 65 let	41	22%
66 let a starší	20	11%

Zdroj: Autorka

1) Jaké jste v posledních 5 letech zaznamenal změny ve Vaší obci? Změny k lepšímu i k horšímu?

Od roku 2009 významně klesl zájem investorů o novou výstavbu jak rodinných, tak rekreačních objektů. Projekty, zamýšlené v roce 2008, buď stagnují, nebo se nerealizují. V poslední době se situace nepatrně zlepšuje.

2) Má na vývoj v obci vliv i nový lyžařský areál?

Vzhledem k tomu, že městyse žije z cestovního ruchu, má lyžařský areál na vývoj v městyse zásadní vliv. Díky přístupu provozovatele areálu, který každý rok areál zlepšuje, může městyse, potažmo podnikatelé v oblasti cestovního ruchu, přilákat větší množství turistů – lyžařů.

3) Jak hodnotíte jeho vliv na životní prostředí?

Vliv lyžařského areálu na životní prostředí je hodnocen soustavně státními orgány např. při územním plánování a při každé samostatné stavbě. Jsou zde stanoveny podmínky, které zamezí možným negativním vlivům na životní prostředí. Vzhledem k umístění areálu v ochranném pásmu Krkonošského národního parku jsou stanovené podmínky natolik přísné, že areál nemá na životní prostředí žádný negativní dopad. Z mého osobního pohledu hodnotím vliv areálu na životní prostředí jako pozitivní.

4) Myslíte, že ovlivnil a ovlivňuje život místních obyvatel?

Život místních obyvatel je ovlivňován negativně pouze zvýšeným provozem automobilů po místních komunikacích v zimním období. Jinak je život místních obyvatel ovlivňován pozitivně. Výrazně se zlepšuje vzhled městyse, opravují se domy, rozšiřují se možnosti sportovního vyžití a zejména podnikání.

5) Domníváte se, že existence areálu ovlivňuje ekonomickou situaci místních obyvatel a pokud ano tak jaký způsobem?

Určitě ano. Existence areálu má vliv na rozvoj a zlepšení podnikatelských aktivit v oblasti cestovního ruchu v ubytování, stravování a službách souvisejících s provozem areálu typu půjčoven lyží apod. Významným přínosem je pak zaměstnávání našich občanů v areálu.

6) Jak spolupracuje obec s majiteli areálu?

Městys vytváří provozovateli areálu zejména základní podmínky pro rozvoj areálu v oblasti územního plánování, dále spolupracujeme, v návaznosti na potřeby městyse, v zajišťování potřebné infrastruktury areálu, jako jsou parkoviště, vodovod a kanalizace apod. Společně řešíme také vlastnictví pozemků v areálu. Zástupce provozovatele areálu je členem komise rady městyse pro cestovní ruch, společně řešíme propagaci Černého Dolu a informovanost občanů a návštěvníků.

7) Podílí se společnost vlastníci areál na rozpočtu obce, pokud ano v jaké míře?

Na rozpočtu městyse se vlastníci areálu podílí nepřímo tím, že zejména díky ubytovaným návštěvníkům areálu jsou zajištěny stabilní příjmy městyse odvodem poplatků za rekreační pobyt. Do rozpočtu městyse také přispívají finančními dary na kulturu a hradí nájemné z parkoviště. Zcela v jejich režii jsou opravy poškození parkoviště vzniklé jeho provozem.

8) Co se domníváte, že přinese další vývoj areálu?

Od dalšího vývoje areálu, který předpokládá obnovu a rozšíření lanovek a sjezdových tratí a především vylepšení nabízených služeb, očekáváme další zatraktivnění naší lokality a s tím spojenou vyšší návštěvnost.

9) S jakými druhy spolupráce je počítáno do budoucna?

Kromě zlepšování již vyjmenovaných druhů spolupráce, budeme spolupracovat zejména na novém systému a kontrole odváděných místních poplatků ubytovateli.

10) Existuje nějaký plán rozvoje městyse? Mohl byste stručně charakterizovat jeho hlavní body? Který z dříve uvedených bodů se týká také lyžařského areálu?

Již od roku 2008 má obec vypracován Strategický plán, jehož součástí je od roku 2013 Plán rozvoje cestovního ruchu městyse Černý Důl (viz Příloha 5). Každý rok vypracovává zastupitelstvo městyse kromě rozpočtu také Seznam rozvojových projektů (pro rok 2015 – viz Příloha 6). Všechny dokumenty lze nalézt na adrese:

<http://www.cernydul.cz/obcan/mestys-cerny-dul/rozvoj-mestyse/strategie-rozvoje-obce/>

Příloha 5 – Plán rozvoje cestovního ruchu městyse Černý Důl 2013

Městys Černý Důl patří bezesporu mezi místa s velkým potenciálem pro rozvoj cestovního ruchu, což dokazují i některé plány a již zrealizované záměry samosprávy, v čele se starostou Ing. Zdeňkem Krausem.

V tomto směru má však městys ještě poměrně velké rezervy, na které je zapotřebí poukázat a najít vhodná řešení a zdroje. Díky navrženým opatřením se podaří městyse lépe a rychleji stanovit si cíle a priority umožňující rozvoj právě cestovního ruchu, jež je hlavním pilířem a zdrojem příjmů této oblasti.

Cílem tohoto dokumentu je také umožnit občanům městyse Černý Důl nahlédnout do všech aspektů rozvoje cestovního ruchu. Informovat je, jakým přínosem pro ně rozvoj může být, na co je zapotřebí se zaměřit, jaké priority si stanovit a proč. Dokument jim umožní podívat se na městys nejen z pohledu občana, ale i z pohledu návštěvníka.

Plán rozvoje cestovního ruchu je užitečným nástrojem pro každého, kdo chce znát nejen záměry samosprávy, ale aktivně se podílet na rozvoji cestovního ruchu a čerpat z něj tak veškeré možné informace a výhody.

Dokument zahrnuje i soubor doporučení, záměry a strategie udržitelné především z dlouhodobého hlediska, které umožní lépe využívat prostředků městyse, zlepšit kvalitu života a zajistí rozkvet celé lokality. Z tohoto dokumentu se dozvíte, že není zapotřebí „velkých skoků“ k dosažení cílů rozvoje, ale postačí i „malé krůčky“ vedoucí k dosažení příjemných a prokazatelně přínosných změn navazujících na tradici a historii městyse Černý Důl.

Městys Černý Důl je především tradiční horskou, malebnou a dynamicky se rozvíjející obcí, která má opravdu co nabídnout. Může zaujmout a přilákat stále více turistů a návštěvníků Krkonoš.

Plán rozvoje cestovního ruchu je v dnešní době nedílnou a nepostradatelnou součástí celkového strategického plánu rozvoje každého města či obce. Je základním střednědobým programem samospráv pro řízení budoucího rozvoje. Na základě tohoto plánu je deklarována vize zastupitelstva, která umožní a definuje konkrétní rozvojové projekty a cíle. Umožní lépe plánovat, určovat si priority, hospodařit s finančními prostředky, stanovit si účelně rozpočty, včetně možností čerpání prostředků z fondů EU a dalších zdrojů.

Městys Černý Důl je dynamicky se rozvíjející obcí se snahou kvalitního a dlouhodobě udržitelného rozvoje cestovního ruchu, kterému věnuje velkou pozornost a staví na něm základní pilíře budoucího rozkvětu celé lokality. Plán cestovního ruchu vychází z potřeb a současného stavu městyse s ohledem na krátkodobé, střednědobé i dlouhodobé vize zastupitelstva, které byly představeny na setkání dne 6. dubna 2012 v městyse Černý Důl, za přítomnosti některých členů zastupitelstva, pana starosty Ing. Zdeňka Krause, pracovníků a odborných konzultantů společnosti Regionservis.

Na základě setkání vyšly najevo záměry, potřeby a vize jednotlivých segmentů cestovního ruchu s ohledem na veškeré stávající reálné možnosti městyse a jejích obyvatel. Při zpracování plánu bylo tedy zapotřebí analyzovat kompletně stav městyse z pohledu současného běžného života, historie a navazující tradice, kulturního a společenského vyžití, možností a stavu poskytovaných služeb, sportovního a turistického vyžití, včetně přírodního bohatství.

S přihlédnutím na tyto informace a analýzy byl vypracován přehledný, ucelený dokument, který slouží jako základní klíčový nástroj pro efektivní zpracování akčních plánů a konkrétních projektů, ke kterým bude docházet v průběhu realizace celkové strategie rozvoje městyse Černý Důl pro následující období.

Charakteristika městyse

Městys Černý Důl patří mezi původní horské obce Krkonoš a jako jedna z mála obcí v okolí disponuje i menším obdélníkovým náměstím, které v průběhu roku nabídne několik zajímavých kulturních a sportovních akcí pro místní a okolní návštěvníky.

Významnou roli zde hraje také informační centrum, které nabízí nejen turistické informace, ale i prodej suvenýrů a turistických známek. Mezi hlavní pracovní příležitosti městyse se řadí právě služby v oblasti cestovního ruchu, ubytování, stravování, turistické a sportovní služby. Většinu služeb zde poskytují místní podnikatelé a živnostníci, kterých je zde již 293.

Rozloha městyse je 2216 ha, počet obyvatel se pohybuje kolem 734 (dle ČSÚ 2012). Průměrný věk obyvatel je 42,2 roku. Městys tvoří 3 katastrální území – Černý Důl, Čistá v Krkonoších, Fořt. Převažují zde hlavně zalesněné plochy, díky kterým se jedná o lokalitu s vysokou úrovní čistého vzduchu. Pro rekreanty, především z velkých měst a průmyslově znečištěných oblastí, má tak místo blahodárné zdravotní účinky.

Jedná se o kopcovitý horský ráz krajiny, který nabídne skvělé podmínky pro turistiku, cykloturistiku a veškeré zimní sporty. Městys se rozprostírá v nadmořské výšce mezi 420 m n.m. až 1160 m.n.m. Nabídne služby dynamicky se rozvíjejícího ski-areálu (2 lanovky, 9 vleků a 10 km upravovaných a zasnežovaných sjezdovek různých náročností). Skipark se nadále buduje a rozšiřuje, tak aby uspokojil i náročnější klientelu.

Městys Černý Důl se nachází téměř uprostřed turisticky známých center východních Krkonoš, jako je Pec pod Sněžkou, Vrchlabí a nedaleké Janské Lázně, včetně Černé hory (1299 m.n.m.). Městys také aktivně spolupracuje se Svazkem měst a obcí Krkonoš a Svazkem obcí Východních Krkonoš a MAS Krkonoše (místní akční skupinou).

Příjemné horské středisko má i bohatou historii, především se jedná o hornictví. Pozůstatky těžby jsou dnes připomínány především hornickou stezkou Berghaus, místním Muzeem Podzemí Krkonoš se stálou expozicí hornin, nástrojů, fotografií a dalších dokumentů. Expozice se nachází v příjemných a renovovaných prostorách suterénu budovy Úřadu městyse Černý Důl. Seznámí návštěvníky s historií dolování v Krkonoších, včetně exponátů stejnojmenné stezky Berghaus v Černém Dole.

Již od 18. století se zde dosud láme vápenec. Vápencové lomy jsou patrné již z dálky a nenávratně změnily ráz krajiny. Nabídnou však zajímavou naučnou Vápenickou stezku. Mezi významné památky patří několik venkovských domů na náměstí, 2 sakrální stavby - kostel sv. Michala a kostel Nejsvětější Trojice, dále 3 kapličky, které jsou součástí křížové cesty a stavba staré hasičské zbrojnice, kde se již buduje i stálá expozice pro návštěvníky. Opomenout nelze ani zámek u zemědělské farmy, který však není momentálně ve stavu veřejné využitelnosti.

Tradiční a typický vzhled městyse tvoří také řada klasických horských stavení, chaty, chalupy a nově budované roubenky. Tyto stavby i díky zachování původního vzhledu, citlivosti a využití přírodních, především dřevěných materiálů, zapadají do místního horského prostředí a dotvářejí celistvý a příjemný dojem. Městys Černý Důl podporuje i rozvoj sportovního zázemí, jako je sportovní hřiště, víceúčelové hřiště a multifunkční hřiště, tenisové kurty,

tělocvičny, fotbalové hřiště, kuželna aj. Atraktivním místem s možností dalšího rozvoje je „Autocamp Slunečná“.

V Černém Dole se nabízí ubytovací kapacita až 2000 lůžek v 5 hotelových zařízeních, až 23 penzionech, výše uvedeném autokempu a dalších 16 ubytovacích různorodých zařízeních (například: hotel Aurum, hotel Pošta, hotel Prvosenka, hotel Oddech, hotel Lesní Bouda, penzion Natty, penzion U Oty, penzion Tibor, penzion Jaroslava, penzion Myslivna, penzion Kryštof, penzion Doro, penzion Hantárka, horský penzion Gendorf, penzion-chata Ludmila a mnohé další, včetně chat a privátů (viz. *dále Přehled ubytovacích zařízení městyse*).

Vyjma restaurací a barů, které jsou součástí některých hotelů a ubytovacích zařízení, Černý Důl nabídne, bohužel, již jen 3 další gastronomické provozy (2 restaurace a 1 bistro). Městys však nabízí základní veřejné služby, jako je zdravotní středisko, škola, školka, pošta, knihovna, obecní úřad aj. Díky tomuto je zde možný poměrně dynamický rozvoj pro zájemce nejen o rekreační pobyt, ale také pro pobyt trvalý a případné investory.

Dopravní spojení zajišťují především silnice I. a II. třídy a částečně i III. třídy, směr Vrchlabí – Rudník – Trutnov, dále Janské Lázně a Dolní Maršov. Součástí obce jsou 3 parkoviště. Městys nedisponuje železničním spojem, ale je možné využít autobusové dopravy. Černý Důl je zcela jistě vhodným místem pro trávení rekreace a dovolené v zimním a letním období, především pro rodiny s dětmi, dvojice, skupinky přátel, aktivní i pasivní sportovce, sportovní oddíly, organizované akce, školy v přírodě a aktivní seniory.

Městys má však stále ještě velké rezervy v oblasti rozvoje, tradice, své vlastní identifikace a zvýraznění charakteristiky, množství a úrovně některých služeb, informovanosti veřejnosti a potencionálních návštěvníků i zvelebování vzhledu obce jako takové. Díky moderně a efektivně smýšlejícím lidem, kteří jsou součástí zastupitelstva a občanů městyse, se však dá v poměrně krátkém čase dosáhnout zajímavých výsledků a pozitivních změn, které se odrazí ku prospěchu rozvoje celého Černého Dolu.

Městys má potenciál stát se celoročně vyhledávaným místem tisíců rekreatantů a turistů, včetně sportovců, firem a dalších typů návštěvníků z řad především tuzemské klientely, ale i zahraniční. **Větší a častější návštěvnost rekreatantů a turistů vyžaduje ale i nabídku více služeb, jejich lepší úroveň a rozvoj, což patří mezi priority v programu zastupitelstva. Díky tomuto vznikne také více pracovních příležitostí, širší nabídka oborů a pozic, menší nezaměstnanost, větší možnosti vzdělávání a rekvalifikace. To vše má velice kladný dopad na úroveň dalšího rozvoje městyse a finanční příjem.**

Analýza městyse

Finanční příjem městyse Černý Důl ve velké míře zajišťuje právě cestovní ruch, který je základním pilířem celkové strategie rozvoje. Městys získává finanční prostředky z ubytovacích a rekreačních poplatků a dále z daní místních podnikatelů a živnostníků.

Příjem se dělí na přímý a nepřímý. Přímým příjmem jsou poplatky z ubytovacích kapacit a lázeňské / rekreační poplatky. Do nepřímých příjmů městyse se zahrnují příjmy z dalších činností a poskytovaných služeb v městyse, kterých návštěvníci využívají (pohostinství, prodej výrobků, sport, doprovodné služby aj.).

Důležité tedy je zaměřit se především na to, co lze udělat v poměrně krátkém časovém úseku pro to, aby se městys Černý Důl v tomto směru rozvíjel rychleji a návštěvnost turistů stoupala dynamičtěji. Městys si musí tuto pozici udržet především z dlouhodobého hlediska.

Záměrem je najít další možnosti a způsob, jak nalákat turisty a návštěvníky také v méně atraktivních měsících roku a podpořit jejich větší zájem i v sezónním období. Zamyslet se nad tím, jaký typ klientů může mít o lokalitu a nabízené služby zájem, na koho se zaměřit a s jakým cílem.

Do hlavních segmentů rozvoje cestovního ruchu patří několik základních programů, které určují směr rozvoje a jednotlivé strategie.

1. Služby a volnočasové aktivity

2. Rekrece a cestovní ruch

3. Historické dědictví a kultura

4. Funkce informačního centra

5. Propagace a marketing

Prvotním krokem je stanovit si priority a proveditelnost s ohledem na veškeré možnosti městyse. Vyznačit si základní silné a slabé stránky městyse. Z nich poté vytvořit jednotlivé projekty s postupnou realizací.

Silné stránky městyse	
Umístění	Městys se nachází v turisticky a sportovně atraktivní lokalitě
Přírodní bohatství	Hluboké lesy, louky, atraktivní terén, čistý vzduch, flora a fauna
Historie městyse	Hornictví, doly, těžba vzácných nerostů
Kultura	Nabídka kulturních akcí pro místní a okolní obyvatele
Spolková činnost	Místní spolky a sdružení, spolupráce s polskou stranou a svazky měst a obcí Krkonoš
Ubytovací kapacity	Černý Důl disponuje celkovou kapacitou až 2000 lůžek
Sportovní vyžití	Několik hřišť, tenisové kurty, ski-areál, snowpark, tělocvična, fotbalové hřiště
Občanská vybavenost	Zdravotnické zařízení, pošta, škola, školka, knihovna, úřad
Ostatní výhody	Historické náměstí, aktivní samospráva

Slabé stránky městyse	
Málo služeb pro návštěvníky a turisty	Nedostatek restaurací, barů, kaváren a obchodů i doprovodných služeb

Nevzhledný stav náměstí	Prvotní dojem návštěvníka – neupravené, zanedbané
Špatná kvalita některých příjezdových komunikací, silnic a chodníků	Jde o bezpečnost, prvotní dojem i dopravní obslužnost
Málo pravidelných akcí - trhů, festivalů apod.	Potenciál pro mnohem větší návštěvnost městyse v průběhu méně atraktivních měsíců roku
Chybí kulturně vzdělávací centrum	Prostor má velkou a širokou využitelnost pro další rozvoj městyse a zájem dalších skupin klientů
Špatný vzhled některých budov	Působí zdevastovaně a ničí celkový dojem hezké obce
Nedostatek informačních cedulí	Více informačních cedulí u příjezdových komunikací
Propagace městyse	Je slabá, málo účinná, neefektivní
Informační centrum	Je méně aktivní, neplní veškeré funkce zcela efektivně
Vzhled sakrálních památek - 2 kostelů	Zapotřebí jejich obnova, renovace, špatný stav a dojem
Majetkoprávní vztahy - nevyjasněné	Brání rozvoji a obnově
Nízká znalost obyvatel o historii lokality, slabé historické cítění	Chybí tradice, dědictví, hrdost obyvatel na historii obce

1. SLUŽBY A VOLNOČASOVÉ AKTIVITY

A. UBYTOVÁNÍ

Městys Černý Důl nabídne celkem kolem 2000 lůžek v různých typech ubytovacích zařízení, což z pohledu velikosti městyse není zanedbatelné. Lůžka jsou však většinou v provozu jen sezónně, tedy ne v průběhu celého roku. Důvodem je nižší návštěvnost turistů, než jakou by Černý Důl mohl mít a navíc jen převážně v zimních, případně letních měsících.

Atraktivním místem s možností dalšího rozvoje je také místní **Autokemp Slunečná**. Areál nabídne prostředí vhodné především pro letní rekreaci, koupání, zázemí pro kempování, karavany, stanování, možnost stravování a volnočasové aktivity. Areál má potenciál i pro pořádání společenských, organizovaných, sportovních a kulturních akcí. Prostředí by bylo možné nabídnout například pro různé svazy, sdružení, sportovní kluby, firemní akce, koncerty aj.

V současnosti však areál Slunečná postrádá zcela komfortnější typ ubytování, typu chaty, roubenky, sruby, penzion, apod. Areál je proto vyhledáván jen v určitém letním období a ze strany méně náročné klientely, která není pro příjem městyse až tak finančně přínosná.

Záměrem může být areál zvelebit a dobudovat v rámci prostředků městyse, z dotací, nebo jej nabídnout jinému provozovateli, který bude mít zájem a prostředky na jeho další rozvoj, případně vyhlásit tendr a nabídnout jej investorovi, který předloží vyhovující projekt. Vyjma nabídky lepšího typu ubytování, které umožní využitelnost areálu i mimo letní období, je zde zapotřebí celkově renovovat areál, upravit zeleň, sportoviště, infrastrukturu a vodní nádrž.

U dalších ubytovacích zařízení nacházejících se v Černém Dole, především u hotelů a penzionů, dochází pro nedostatek klientů v průběhu roku k jejich uzavření nebo omezení provozu na minimum, což následně vede k negativnímu dopadu na další návštěvnost městyse.

Záměrem je vyvinout užší spolupráci s provozovateli těchto zařízení, spolu s informačním centrem a zastupiteli městyse. Vzájemně najít řešení a motivaci, aby k této situaci nedocházelo s ohledem na celkový dopad a další rozvoj lokality.

Vhodným způsobem je oslovit a vyhledat pomoc z řad externích odborníků a dalších subjektů pohybujících se dlouhodobě v oblasti cestovního ruchu, kteří se mohou na růstu návštěvnosti Černého Dolu aktivně podílet (informační centra, centrála cestovního ruchu, turistická sdružení, asociace, cestovní kanceláře a agentury...).

Přínosem je i kvalitní forma vzdělávání v tomto oboru, účast na odborných seminářích, konání prezentací, workshopů a veletrhů, které umožní získat provozovatelům lepší přehled, potřebné vědomosti a informace, které jim pomohou.

Opomenout však nelze, že již existuje klientela, která Černý Důl navštěvuje v zimním a letním období, na čemž se kladně podepsaly již zrealizované záměry a projekty městyse

v uplynulých letech. Na druhé straně ale chybí klientela, která „jezdí“ i na jaře a na podzim. Touto klientelou mohou být právě sportovní kluby, školy v přírodě a senioři.

I když se jedná o klientelu, ze které nemá městys přímé ubytovací a rekreační poplatky, jedná se o přínos v dalších aspektech. Díky obsazenosti ubytovacích zařízení touto klientelou není nutné zařízení zavírat, propouštět zaměstnance a podnikatel či živnostník platí daně z příjmu.

Navíc se díky tomu vytváří další klientela, a to i do budoucna, neboť děti, které sem jezdí v mladistvém věku, se sem později mohou vracet se svými rodinami. Školáci doma vždy vypráví o tom, jaké to bylo a mohou se sem následně vracet se svými rodiči na klasickou dovolenou a rekreaci. Senioři často s sebou berou vnučata a o místě předávají další informace ostatním členům svých rodin a přátel. Jedná se v zásadě o nejjednodušší a nejefektivnější formu reklamy.

B. STRAVOVÁNÍ A GASTRONOMIE

Mezi opravdu důležité a nepostradatelné služby každé turisticky vyhledávané lokality patří zcela jistě stravování. Rozmanitost těchto zařízení, typy kuchyně a pestrá nabídka, jsou základem pro návštěvu každého klienta a především předpokladem pro jeho další návrat.

Městys Černý Důl se v současné době potýká s nedostatkem gastronomických provozů, restaurací, kaváren, barů, cukráren a dalších zařízení, které nabídnou pokud možno celoroční provoz s možností naobědvat se, povečeřet, ale například jen posedět u dobré kávy, nápoje, zákusku, zkrátka občerstvit se a případně si odvést i nějaký ten tradiční kulinářský zážitek.

Záměrem je diskuse s místními podnikateli a živnostníky, kteří tyto služby nabízejí, nebo mohou nabízet a podpořit jejich zájem tyto služby nabízet, a to nejen v několika málo měsících hlavní sezóny, ale pokud možno v průběhu celého roku.

Tomu může napomoci zcela jistě nárůst klientely u ubytovacích zařízení i v méně atraktivních měsících, ale i různorodé společenské akce, koncerty, prezentace, sportovní utkání, festivaly aj., které přilákají nejen místní zájemce, ale i širokou veřejnost. To vytvoří samozřejmě předpoklad, že v rámci uvedených akcí využijí i všechny doprovodné služby.

Také zde je možné obrátit se na externí odborníky, kteří mohou pomoci, dokáží situaci vyhodnotit a najít vhodné individuální řešení pro místní podnikatele, případně další zdroje.

Připravit podnikatelský záměr na poptávku pro soukromé subjekty s doporučením otevřít zde tento typ provozů, které jsou užitečné jak pro obyvatele, tak především pro návštěvníky.

C. DALŠÍ SLUŽBY

Službou se dále rozumí i pestrá nabídka obchodů a tradičních obchůdků, ukázka místních řemesel, zajímavý sortiment zboží, prodej suvenýrů aj.

Trendem dnešních turistů a návštěvníků, především z velkých měst, je nakupování zboží všeho druhu, nejvíce však různých suvenýrů a tradičního zboží, které se ve městech již tolik nenachází, nebo je předražené a nekvalitní (pletené, proutěné či hrnčířské výrobky, hračky, drobné upomínkové předměty, dřevěné výrobky aj.). To je opět přínosem nejen pro místní živnostníky a podnikatele, které tyto předměty vyrábějí a mohou nabídnout, ale pro celý městys, který tím přiláká další zájemce.

Záměrem je diskuse s místními podnikateli a živnostníky na toto téma. Motivovat je k této činnosti. Centralizovat jejich prodej, umístit je do vhodných prostorů v nejvíce navštěvované části městyse (náměstí a jeho okolí).

Mezi další služby, které by rozhodně neměly v rozvíjející se lokalitě chybět, je půjčovna sportovního vybavení, včetně servisu. Vyjma půjčovny lyží, snowboardů a lyžařského vybavení, kterým městys již disponuje, je zapotřebí nabízet i sportovní vybavení, kterého lze využít v jiném než zimním období, a to jak pro dospělé, tak děti.

Záměrem je najít podnikatele / živnostníka a vhodný prostor, případně více prostorů a zájemců, kteří mohou nabídnout a provozovat například půjčovnu kol, koloběžek, včetně terénních, tenisového vybavení, hůlek nordic walking aj. s tím, že lze jako lákadlo do nabídky zahrnout i netradiční sportovní náčiní, jako floorballové vybavení, segway, sedmimílové boty, klokaní boty, skákací tyče apod.

Pod vyhledávané služby, které mohou být přínosem nejen pro turisty a návštěvníky, ale zcela jistě i místní a okolní obyvatele, lze do budoucna zařadit například stále populárnější relaxační, nebo-li wellness služby (masáže, zábaly, rehabilitace, whirlpool, solná jeskyně, sauna, infrakabina, bazén, fitness aj.).

Jedná se o další doprovodné služby, které poskytují danému místu přidanou hodnotu a napomáhají k získání klientů z řad méně aktivních a sportovně založených návštěvníků.

D. VOLNOČASOVÉ AKTIVITY

Velice chytrým, až geniálním řešením je v Černém Dole vybudované multifunkční hřiště na parkovišti, které tak plní dvojí funkci a nabídne možnost sportovního vyžití.

V ohledu sportovního zázemí, především pak hřišť, má městys Černý Důl opravdu co nabídnout a díky tomu si zcela jistě získá mnohem více návštěvníků ze strany sportovně a aktivně založených rekreatů. Zde je nutné pouze tyto služby více propagovat.

Městys také aktivně podporuje rozvoj lyžařského areálu, který již dnes nabízí kvalitní sjezdovky vhodné pro rodiny s dětmi a středně pokročilé lyžaře. Dobudováním areálu se umožní i lyžování pro opravdu náročné lyžaře, takže nebudou chybět sjezdovky všech úrovní náročnosti. Samozřejmostí je také lyžařská školka, snowpark, upravované lyžařské běžecké tratě, zasněžování v případě nepříznivého počasí, večerní lyžování aj.

Zájem návštěvníků zcela jistě podpoří i rozšířený SkiResort Černá hora – Pec pod Sněžkou, jehož součástí je právě i Černý Důl a spolu s areály Jánské Lázně, Svoboda nad Úpou, Malá Úpa, Velká Úpa a Pec pod Sněžkou, nabídnou celkem 36 km sjezdovek, 6 lanovek a 38 vleků. Všechny tyto areály je možné využívat s jedním skipasem a nově budou všechny dosažitelné jen s jednou jízdenkou, pomocí několika linek velkých autobusů, doplněných o místní city busy a skibusy, které budou na svých stálých trasách obsluhovat lyžaře, kteří se potřebují dopravit od svých ubytovacích zařízení k lanovkám a vlekům. Do budoucna vznikne v areálu Černý Důl nová čtyřsedačková lanovka, prodloužená o 350 metrů, která by nahradila současnou třísedačkovou lanovku a s tím spojené vybudování dvou nových sjezdovek, které opět přilákají další zájemce o lyžování a zimní sporty.

Opomenout nelze ani to, že je dnes Černý Důl součástí projektu „Geopark Krkonoše“, tedy zmapovaných geolokalit, kterých je již téměř 70 a které jsou zajímavé z hlediska neživé přírody s cílem jejich podpory a propagace v rámci rozsáhlého Geoparku. Geopark je oblast,

kteřá zahrnuje lokality významné z pohledu geologických věd a může tak přilákat další nové zájemce a návštěvníky.

Mezi volnočasové aktivity se řadí i turistické trasy, stezky a cyklotrasy. Přestože jich Černý Důl nabízí již několik, a to včetně Hornické stezky, Vápenické naučné stezky, stále je zde prostor pro vybudování dalších, které přilákají nové zájemce.

Záměrem může být vybudování rekreační stezky vhodné pro rodiny s dětmi s pohádkovou motivací vztahující se k místním příběhům a legendám (důlní a horští skřítkové, permoníci, tajemné postavy, víly, zvířátka aj.). Stezka by plnila funkci místního příběhu, tzv. „story“, která i v jiných koutech republiky láká tisíce klientů k návštěvě.

Stezka s několika okruhy, nejlépe různé náročnosti a s nabídkou několika zastávek na atraktivních místech lokality, nabídne možnost příjemně stráveného času pro rodiče s dětmi různých věkových kategorií, ale své příznivce si najde také v řadách ostatních typů návštěvníků. Pro děti se takový výlet po okolí a krásách Černého Dolu stane dobrodružstvím a pro dospělé nevšedním zážitkem. K tomuto lze samozřejmě připravit i doprovodné propagační materiály, upomínkové předměty a navázat na to i v ohledu dalších aktivit městyse.

Do výběru jednotlivých tras stezky je možné zapojit i místní obyvatele, čímž se podpoří jejich zájem na vybudování stezky a vytvoření jednotlivých zastávek, kde by se měla nacházet vždy nejen informační cedule, ale právě i zmíněný pohádkový prvek, postava, prolézačka, lavička aj. Vybudování takové stezky je navíc finančně nenáročné a přitom velmi efektivní.

Mezi volnočasové aktivity, které lze zahrnout do budoucích plánů městyse a které taktéž podpoří zájem návštěvníků, patří například lanový park, celoroční bobová dráha, prostor pro ledové kluziště, horolezecká stěna, minigolf, dětská hřiště pro veřejnost, koupaliště, minikáry, dětský horský vláček aj. Tyto aktivity lze rozmístit dle možností do jednotlivých částí městyse a jeho okolí, nebo je centralizovat prostřednictvím nějakého zábavného, rekreačně přírodního areálu, který by plnil funkci odpočinku, zábavy, vzdělávání, vyžití apod.

Při západním okraji Černého Dolu, v lokalitě Krkonošského národního parku, cca 1 km od městyse a uvedeného Skiareálu, se dokončuje změna územního plánu na projekt výstavby 18 jamkového hřiště, které vyjma možnosti hry golfu, nabídne i 18 poloroubených chalup

a 78 apartmánů, jejichž výstavba bude realizována v několika etapách a může přilákat další rekreanty a milovníky golfového sportu.

Každá volnočasová aktivita, kterou navíc může městys nabídnout a podpořit, si najde své zájemce a návštěvníky, zvedá jejich počty a napomáhá tak v celkovém rozvoji cestovního ruchu v průběhu celého roku.

2. REKREACE A CESTOVNÍ RUCH

Jedním ze základních pilířů rozvoje cestovního ruchu jsou nejen služby, jejich úroveň, dostupnost a kvalita, ale i vzhled lokality, do které rekreant přijíždí. Tento dojem může ovlivnit celkový názor návštěvníka na danou lokalitu až z 50 % a rozhoduje o tom, zda-li místo bude hodnoceno v zásadě kladně nebo záporně, a zda bude mít rekreant zájem lokalitu navštívit opakovaně, nebo si pro příště zvolí jinou destinaci.

Každá skupina rekreantů vyhledává místo, které splní jejich očekávání a hlavně každý typ návštěvníka má jiné potřeby a představy. Samozřejmě nelze vyhovět a zavděčit se úplně každému, ale existují základní požadavky a principy návštěvníků, na kterých si zakládají a jsou důležité pro další rozvoj cestovního ruchu. Tyto zásadní prvky by neměl městys a jeho obyvatelé opomíjet.

Především se jedná o první dojem při příjezdu, či vstupu do lokality, nutností je příjemné, čisté a udržované prostředí s kvalitní, přehlednou navigací.

Záměrem je zatraktivnění městyse pro turisty a návštěvníky. Zvelebování městyse, úprava zeleně, květin, kvalita chodníků, vybudování „centrálního turistického místa“, kterým je bezesporu náměstí, obnovení fasád domů a památek, atraktivní a přehledné značení, zvýraznění cyklostezek a turistických tras, které vedou skrze městys a smysluplná navigace i v okolí.

Rekonstrukce náměstí: cílem je zajištění renovace celkového vzhledu náměstí, jakožto centrálního bodu městyse a následné lepší využití tohoto unikátního prostoru. Náměstí by tak mělo plnit funkci výchozího bodu pro návštěvníky s možností získání informací, občerstvení, posezení, zakoupením suvenýrů aj. To zajistí úprava chodníků, zeleně, stromů, výsadba květin, dostatečné osvětlení, informační plány a cedule i renovace okolních domů a staveb.

Vyjma stávajících konaných kulturně společenských akcí na náměstí lze dále připravit a rozvíjet v průběhu celého roku další typy aktivit, které budou pro městys přínosem. Jedná se především o pravidelné akce a setkání, které navíc mohou být podporovány nejrůznějšími médii, celebritami a zajímavými osobnostmi.

Jedná se o festivaly, tradiční trhy (hrnčířské, farmářské, zahrádkářské), výstavy, koncerty, lze zde zorganizovat i různé sympozia (umělecká, sochařská, dřevařská), klání, celostátní soutěže a mnohé další, které se mohou stát pravidelnými a tradičními akcemi městyse Černý Důl. Náměstí se tak stane centrem kulturního života městyse.

Obnovení fasád domů a staveb s historickou hodnotou: cílem je zvelebit a zkrášlit Černý Důl nejen vůči návštěvníkům, ale i s ohledem na lepší kvalitu života místních obyvatel. U domů a objektů, které nejsou majetkem městyse, je nutné motivovat jejich majitele k opravám, renovaci a udržování. Motivací může být forma příspěvku na opravu, nebo soutěž o nejhezčí dům s peněžitou odměnou pro vítěze (hlasovali by občané a hlavně návštěvníci obce - turisté). Jelikož by šlo o každoroční akci, jedná se o trvale udržitelný plán.

Mezi záměry městyse patří i renovace historických památek, především 2 sakrálních staveb - kostelů, kde již částečně proběhla renovace okolního prostranství a zdí. Nutné je dokončit jejich celkovou rekonstrukci, díky které se razantně změní pohled návštěvníka na celkový dojem z Černého Dolu, neboť především památky vnímají návštěvníci velice citlivě.

Pravděpodobně nebude možné zajistit rekonstrukci obou kostelů současně, ale pro urychlení renovace alespoň jednoho z nich je zapotřebí vypracovat projekt na získání finančních

prostředků. Ty mohou být pro dosažení dostatečné cílové částky čerpány z více zdrojů (granty, dotace, příspěvky, soukromý sektor, veřejná podpora a sbírky...).

Kladný dojem na návštěvníka udělá i další záměr městyse, a to již probíhající obnova a doplnění všech 14 zastavení (kapliček) původní křížové cesty, včetně odpočinkových míst. S tímto se dají spojit další turistické okruhy v kombinaci stávajících a nových tras.

Nepostradatelné z pohledu každého návštěvníka je značení, a to nejen příjezdových informačních cedulí, kde platí pravidlo „čím více, tím lépe“, ale i těch, které se nachází v obci.

Záměrem je vybudování a doplnění značení, které bude sloužit především pro návštěvníky, kteří lokalitu neznají a podpoří jejich přehlednější orientaci nejen u příjezdových komunikací, ale i přímo v Černém Dole. Usnadní jim lepší přehled o poskytovaných službách, památkách a zajímavostech, včetně turistických tras a atraktivit i sportovního a rekreačního vyžití (ubytování, cykloservis, ski-servis, kadeřnictví, restaurace, cukrárna, pošta, muzeum, turistické trasy, hřiště, obchod...).

Značení lze vybudovat i na základě ankety rekreatantů. Místní obyvatelé lokalitu již znají a mnohdy si ani neuvědomují, co je pro „cizince“ / návštěvníka z pohledu srozumitelnosti a dobrého umístění značení důležité.

Pro získání co možná nejucelenějšího a množstevně dostačujícího počtu respondentů lze umístit anketu jednak na oficiální stránky městyse a do informačního centra, ale i do této činnosti zapojit místní podnikatele a živnostníky, kteří mohou své klienty / návštěvníky o vyplnění například anketního lístku požádat (hotely, penziony, restaurace, obchody, sportoviště aj.).

Multifunkční vzdělávací centrum: u rostoucího počtu rekreatantů a návštěvníků by v lokalitě s takto dynamickým rozvojem nemělo chybět zařízení, prostor, který poskytne moderní zázemí pro vzdělávání, kulturní a společenské akce, přednášky, prezentace, výstavy a další aktivity, včetně možnosti pronájmu tohoto prostoru dalším zájemcům z řad firem, společností a podnikatelů, kteří by zde mohli pořádat v průběhu roku své firemní akce, školení, prezentace, vzdělávací programy a teambuildingy.

Toto centrum lze dále využívat také ku prospěchu místních a okolních obyvatel, například pro konání různých akcí, setkání, plesů, ale především ve prospěch jejich krátkodobého a dlouhodobého vzdělávání, rekvalifikace, preventivních přednášek, speciálních programů, prezentací veřejně prospěšných činností místních spolků, zájmových činností aj.

Vyjma této veřejně prospěšné využitelnosti multifunkčního vzdělávacího centra může být tento objekt i zajímavým finančním přínosem pro jeho provozovatele, který bude inkasovat finanční prostředky od zájmových skupin za pronájem jednotlivých prostorů v průběhu celého roku.

Možností získání vhodné budovy může být hned několik. Lze využít některého z objektů v majetku městyse, nebo soukromý objekt, který může takové prostory nabídnout, případně vybudování zcela nového objektu (škola, zámek, bývalá továrna...).

Předpokladem moderního multifunkčního centra je nabídka několika kapacitně různorodých prostorů disponujících základním technickým vybavením, sociálním zařízením, vedlejšími depozity, prostory a službami. U objektu nebo v jeho okolí by neměla chybět možnost parkování.

Dle charakteru zvoleného objektu a majetkového poměru se může jednat o předělání nebo renovaci (rekonstrukci) stávající budovy, nebo realizaci nové stavby. Za tímto účelem je zapotřebí připravit nejprve přehled vhodných budov a míst, porovnat jejich možnosti, umístění, charakter a kapacity. Následně připravit záměr s přesnou definicí funkce a požadavků, na základě kterého se vytvoří projekt s navazujícím přehledem jednotlivých možností financování (městys, soukromý investor, dotace, granty aj.).

Vyjma zmíněného muzea „Podzemí Krkonoš“ a nově vznikající expozice ve staré hasičské zbrojnici lze jako další atraktivitu cestovního ruchu v Černém Dole vybudovat pro rekreanty i další expozice, výstavy a menší muzejní místa s tématy vázícími se k historii, tradici a jejímu vývoji, sportu, přírodě, ale i prezentacemi nevšedních postav, které zaujmou především rodiny s dětmi, které tato místa vyhledávají.

Na vytvoření expozic se opět mohou podílet místní obyvatelé a zapojit lze i fantazii místních dětí. Například se může jednat o výstavu s dětskou tematikou (navazující i na zmíněnou rekreační stezku) a začleněním názvů postav, které se s městysem Černý Důl spojí a stanou se tak její tradiční součástí (horská a lesní strašidla a skřítki, horničtí permoníci, černodolští loupežníci, fořtův poustevník, bludičky...). Opět se jedná o finančně nenáročný záměr, který je však pro městyse z dlouhodobého hlediska přínosem.

3. HISTORICKÉ DĚDICTVÍ A KULTURA

Městyse Černý Důl je obcí, která jako jedna z mála může návštěvníkům ještě nabídnout pravé tradiční české horské prostředí, místní pohostinnost a služby s tímto spojené. To, co dnešní nejen čeští, ale také zahraniční turisté hledají a v mnoha případech, bohužel, již marně.

kde rekreant tápe mezi několikajazyčnými nápisy, čínským zbožím, ruskými suvenýry, polskými potravinami a anglickými a německými reklamami... To vše, bohužel, zcela degraduje českou kulturu a tradiční hodnoty.

Záměrem městyse je zachovat si veškeré možné prvky tradiční české kulturní vytríbenosti, navazující na místní historické dědictví. Toho může městyse dosáhnout cíleným rozvojem cestovního ruchu, který se bude striktně držet tradičních hodnot.

Mezi základní prvky patří vzhled městyse, jeho prezentace a národnostní cítění, typy obchodů a služeb, typ a nabídka stravování, nápojů, místní pohostinnost, ukázka tradičních řemesel a umění, pořádání klasických tradičních akcí, jarmarků, trhů a dalších typických společenských událostí pro širokou veřejnost, které prezentují tuzemský „folklor“.

Díky tomuto si velice rychle městyse Černý Důl získá zájem turistů a rekreantů, kteří v ostatních lokalitách a místech již téměř nic tradičního nenajdou a postrádají tak tento příjemný typ rekreace spojený s pocitem, že jsou součástí nějaké kulturní tradice, což má kladný vliv i pro mladší generace. Navíc je to atraktivitou i pro zahraniční klienty, pro které je to jeden z hlavních důvodů, proč cestovat do zahraničí.

4. FUNKCE INFORMAČNÍHO CENTRA

Dnes již nepostradatelným nástrojem prezentace a informovanosti turistů i rekreatů je v Černém Dole „Informační centrum“. To poskytuje všeobecné informace o možnostech vyžití, akcích, turistice, ubytování a dalších službách v městyse a jeho okolí. Poskytuje také různé doprovodné služby, propagační materiály, nabízí mapy, pohlednice, vstupenky, turistickou známku, suvenýry a další užitečné drobnosti. Zároveň plní i funkci všeobecného informačního centra pro místní obyvatele a je poskytovatelem dalších doprovodných služeb.

Zcela zásadní je pro správné fungování informačního centra úzká vazba a spolupráce s úřadem městyse a jeho pracovníky. Díky tomu jsou k dispozici návštěvníkům relevantní, přehledné a aktuální informace a je zajištěna prezentace všech důležitých služeb, bez vedlejších zájmů, které mohou návštěvníky spíše odradit v případě, že je jeho provozovatelem soukromý sektor, tedy podnikatel, který vždy hájí především své vlastní zájmy.

Informační centrum může mít pro městys i finanční přínos. Záleží však na strategii a plánu v ohledu jeho rozvoje a začlenění do fungování městyse.

Obecně platí, že základem je kvalitní personální obsazení obsluhy informačního centra, tato skutečnost je mnohdy podceňována. Mělo by se jednat o zodpovědnou osobu s velice kladným vztahem k cestovnímu ruchu, „nadšence“, který se aktivně zajímá o veškeré možnosti a aktivity městyse i jeho okolí, případně se přímo podílí na jeho rozvoji. Svým způsobem by se mělo jednat o odborníka v oblasti cestovním ruchu, s částečně obchodním duchem. Samozřejmostí je komunikativnost, příjemné vystupování, organizační schopnosti i flexibilita.

Zaměstnanec informačního centra může ve velké míře ovlivnit celkový názor návštěvníka na lokalitu a nabízené služby. Dle toho, jak informuje a městys prezentuje, jaké informace poskytuje, může zájemce nadchnout, nebo naopak zcela odradit, až „otrávit“.

Aby mohlo být informační centrum přínosem pro rozvoj městyse, mělo by plnit více funkcí. Městys Černý Důl tento rozvoj informačního centra podporuje a snaží se, aby informační centrum nejen poskytovalo veškeré dostupné a především aktuální informace, sledovala

se kvalita a dostatečné množství prezentačních materiálů, aktivně se s návštěvníky komunikovalo a informovalo je o všech možnostech vyžití, umělo se jim poradit a pomoci.

Informační centrum by zároveň mělo sledovat stav, náplň a vzhled oficiálních webových stránek městyse, zapojovat do spolupráce místní podnikatele a živnostníky a vyvíjet nátlak na externí subjekty, které se mohou na rozvoji městyse podílet. Další funkcí je funkce „obchodníka“, a to ve dvou případech.

Prvním je umět vybrat a nabízet vhodné suvenýry a propagační materiály, včetně drobného zboží, které si zde návštěvníci mohou zakoupit. Volit zajímavé produkty, které prezentují i místní podnikatele, řemesla aj. Tyto předměty pak prodávat se ziskem. (Někdy dokonce bývá informační centrum spojené s příjemným posezením, kavárnou, či jiným zázemím). Zaměstnanec lze motivovat i podílem ze zisku.

Druhým je „obchodník a organizátor“, který aktivně bude vyhledávat nové kontakty a zdroje potencionálních zájemců o návštěvu této lokality, rekreaci a dovolenou, sportovní soustředění, firemní akce, školy, sdružení, asociace, cestovní kanceláře, organizátory vzdělávacích akcí, ostatní informační centra aj., bude je oslovovat a navazovat s nimi spolupráci.

Zaměstnanec (zaměstnanci) informačního centra také aktivně v průběhu celého roku městys prezentuje, sleduje plán kulturních a sportovních akcí a dalších zajímavých aktivit, které má s dostatečným předstihem nabízet externím subjektům a postarat se o dostatek prezentačních a informačních materiálů s tímto spojených. Navíc by měl komunikovat s médii, která mohou přitáhnout pozornost široké veřejnosti.

K tomuto všemu je také nezbytné aktivně spolupracovat i s místními podnikateli a živnostníky, získávat od nich potřebné aktuální informace o nabízených službách a produktech, udržovat s nimi dobré vztahy. To samé platí i pro místní a okolní spolky či sdružení.

5. PROPAGACE A MARKETING

Propagace a marketing jsou nástroje, které umožní lokalitě její všeobecnou prezentaci, ale napomohou i k realizaci různých projektů a záměrů městyse.

Důležitá je v tomto směru ucelenost, identifikace, logo, sjednocení písma a barev u propagačních materiálů, kvalitně vypracované oficiální webové stránky, jejich pravidelná aktualizace a doplňování. V případě zájmu o zahraniční návštěvníky je nezbytné stránky spravovat i v dalších jazykových mutacích.

Mezi propagační materiály patří mapy (turistické i klasické), presentační brožurky, informace o turistických cílech a zajímavostech, služby v obci, vyžití, sport, přírodní zajímavosti a atraktivita, které by turisty zaujaly, včetně přehledu kulturních událostí a akcí městyse. Dále sem patří i sjednocení a celistvost informačních cedulí.

Na aktuálnosti a kvalitě propagačních materiálů záleží, neboť prezentují stav městyse a jejich cílem je zaujmout potenciální návštěvníky a turisty. Sjednocení barev a písma pak zajistí lepší identifikaci městyse.

Propagační materiály by také měly souviset s cílovou skupinou, na kterou se městys bude zaměřovat (rodiny s dětmi, skupiny přátel, školy, firemní klientela, senioři, milovníci sportu a turistiky...).

Základem je dobře a uceleně si stanovit, jaká bude distribuce propagačních materiálů, kdo se může podílet na jejich rozšiřování a jaké budou informační cíle. Zvolit si efektivní strategii. Udělat si přehled odběrných míst a lokalit s cílovou skupinou (velká a střední města, průmyslově zatížené lokality – úřady, informační centra, cestovní agentury a kanceláře, střední a větší firmy, asociace, sportovní kluby a svazy, školy, nemocnice a zdravotnická zařízení, ministerstva...).

Snahou by mělo být přilákat i zahraniční klientelu, což zajistí i jazykově upravené materiály (část z nich bude samozřejmě k dispozici v informačním centru, pro zahraniční návštěvníky a pro část z nich je nutné zajistit předání / zaslání do informačních center, cestovních

kanceláři a poboček cestovního ruchu v okolních zemích, které by tato lokalita mohla zaujmout).

Do propagace patří ale i různorodé propagační doplňky, jednak pro zájmové skupiny a turisty, které tyto produkty a materiály vyhledávají, ale lze jich využít i při různých akcích (turistická známka, upomínkové předměty, mince, poštovní známky, odznaky, razítka, trička, čepice, pohlednice...). Součástí propagace jsou samozřejmě informace o možnostech bydlení a příležitostech k podnikání. To může být zajímavým zdrojem informací i pro investory.

Dalším zdrojem efektivní propagace a marketingu mohou být média (televize, rádio, novináři, filmaři...). Těm je zapotřebí předávat informace především v ohledu plánovaných kulturních a společenských, případně sportovních akcí, jež jsou určeny pro širokou veřejnost, avšak vždy s dostatečným předstihem.

V neposlední řadě je zde možnost zapojení do propagace i subjekty, které by funkci propagace a rozvoje měly plnit v širším měřítku a mohou být nápomocny při budování většího zájmu a informovanosti veřejnosti (Česká centrála cestovního ruchu, Ministerstvo kultury, Ministerstvo pro místní rozvoj, různá regionální centra a sdružení...).

Velké oblibě se v různých regionech v posledních letech těší také projekty regionálních karet, díky kterým získávají jejich držitelé, tedy návštěvníci a turisté, různorodé slevy na služby, vstupenky a další vyžití v dané lokalitě. Tato služba přiláká jejich zájem a předá jim i celkem ucelený přehled o tom, co která lokalita nabízí za služby, vyžití a produkty. Díky těmto kartám se lépe propojují sportovní střediska, již spolupracující a spřátelená centra a obce. Regionální karta může být z dlouhodobého hlediska přínosem a přidanou hodnotou dané lokality.

CÍLE, DOPORUČENÍ A UDRŽITELSNOST ROZVOJE

Aby byl městys Černý Důl úspěšný v plnění jednotlivých záměrů a stanovených cílů rozvoje cestovního ruchu, je zapotřebí zlepšení vzájemné součinnosti spolků, samosprávy, podnikatelů, živnostníků i místních obyvatel. Zvýšená spolupráce a pochopení podpoří a urychlí plnění a dosažení pozitivních výsledků, které se odrazí ku prospěchu všech alepší jim úroveň života z dlouhodobého hlediska.

Nutné je stanovení priorit, které jsou nezbytné ke správnému fungování městyse a jeho efektivnímu růstu v oblasti cestovního ruchu. Maximálně podpořit rozvoj jednotlivých projektů a pomoci s jejich realizací.

Výsledek ovlivní i správné pověření konkrétních osob na plnění jednotlivých úkolů, jejich permanentní kontrola a správná koordinace jednotlivých činností. Řešením může být i stanovení komise rady městyse pro cestovní ruch.

Nápomocné může být i provázání veřejně prospěšných činností spolků a sdružení s aktivitami městyse při realizaci vybraných cílů. Samozřejmostí musí být zapojení živnostníků, podnikatelů i obyvatel do jednotlivých projektů.

V neposlední řadě bude mít na úspěšnost vliv i správné rozložení a získávání finančních prostředků, a to jak ze zdrojů městyse, tak v rámci dotací, grantů, příspěvků a investorů.

DOPORUČENÍ

- více se zaměřit na vzhled městyse, obnovu náměstí, udržování okolních staveb a domů,
- sjednotit a rozšířit značení, především u příjezdových komunikací,
- zlepšit a rozšířit činnosti informačního centra s důrazem na ucelenější propagaci,
- zvýšit propagaci místních sportovních zařízení, tělocvičny, hřiště a také muzea,
- rozvíjet turistickou infrastrukturu, vybudovat nové, atraktivní a nevšední turistické trasy a cyklotrasy, naučné stezky, pohádkové trasy s cílem oslovit širší spektrum návštěvníků,
- zvýšit počet stravovacích a občerstvovacích středisek (restaurace, vinárny, bary, kavárny, cukrárny...),

- podporovat i nadále rozvoj ski-areálu a dobudování dalších sjezdovek,
- podpořit rozšíření sítě upravovaných lyžařských běžeckých tras,
- nabídnout větší portfolio zábavných a tradičních akcí pro veřejnost, spojit méně atraktivní měsíce s akcemi typu řemeslné trhy a jarmarky, pivní slavnosti, maškarní plesy, koncerty, nevšední výstavy, různá „krajská nebo celorepubliková“ klání, soutěžení, závody aj.,
- zapojit známé osobnosti do akcí, jejich přítomnost přiláká větší množství zájemců, více medializovat lokalitu,
- zlepšit podporu místních obyvatel, podnikatelů a živnostníků, zapojit je do jednotlivých projektů, motivovat je,
- umožnit místním obyvatelům lepší přehled o historii městyse, minulosti, tradicích a vypěstovat v nich větší úctu a hrdost k této lokalitě,
- zachovat si tradiční horský ráz, historické i kulturní cítění.

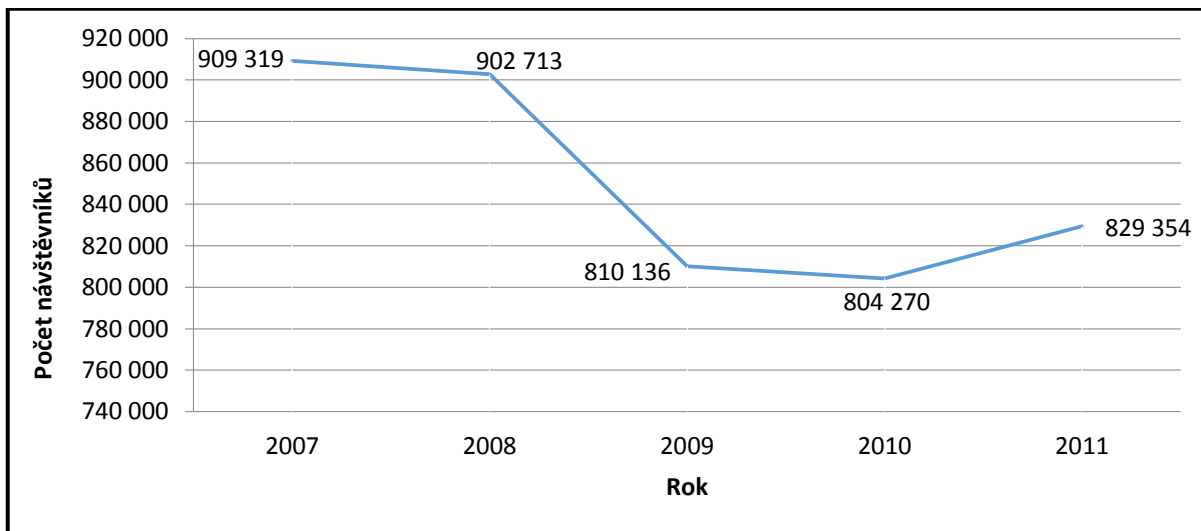
Prioritou je rozšířit nabídku služeb, zlepšit jejich kvalitu, zatraktivnit lokalitu pro širší typ zájemců, využít náměstí jako kulturního centra městyse, zvýšit návštěvnost klientů a zajistit jejich návrat – oblíbenost lokality z dlouhodobého hlediska a v méně atraktivních měsících roku.

Doporučuje se také zřízení komise rady městyse pro cestovní ruch, podpora vzniku sdružení podnikatelů pro jednání s městysem (oficiální, např. občanské sdružení, nebo i neoficiální).

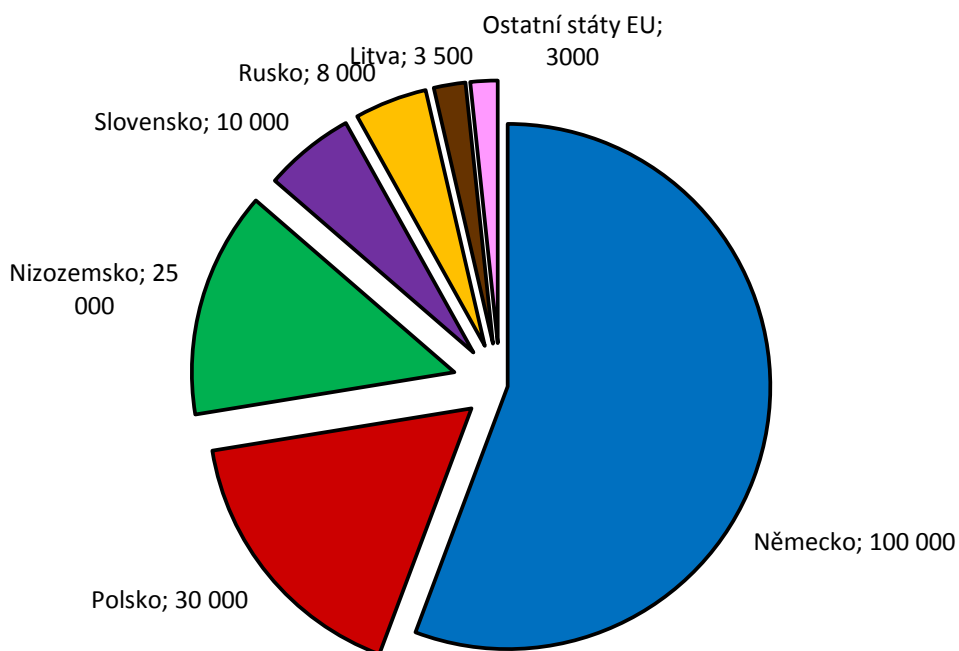
Z dostupných informací je také zřejmá potřeba rozšíření kanalizace v Černém Dole „Nad Miletou“ a kanalizace + ČOV v Čisté v Krkonoších, na podporu rozvoje podnikatelských aktivit.

STATISTICKÉ ÚDAJE

Charakteristika kraje z turistického hlediska - Královéhradecký kraj dlouhodobě udržuje téměř stejnou míru návštěvnosti, a to jak tuzemské, tak zahraniční klientely, avšak s mírně klesající tendencí.

Vyjma dovolené a rekreace se sem řadí pobyty spojené se služební cestou, návštěvou příbuzných, zdravotní a lázeňské pobyty a ostatní soukromé. Zajímavý příjem je i z tzv. kongresové turistiky, kam patří kongresy, konference, sympózia, různá setkání, firemní akce, prezentace aj.

Kongresová turistika Královéhradecký kraj		
Rok	Počet akcí	Počet účastníků
2007	138	21647
2008	159	27938
2009	328	38534
2010	299	32725
2011	392	43568
I. / 2012	84	8757
Poznámka: do roku 2009 akce od 100 účastníků		
od roku 2009 akce od 50-ti účastníků		

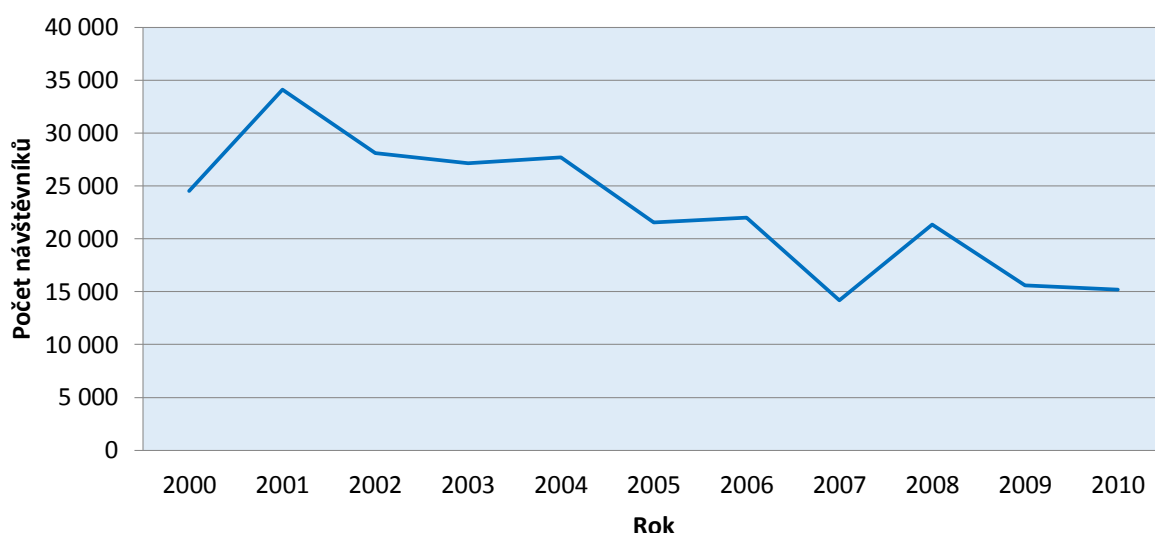
Zdroj: ČSÚ

Zahraniční klientela tvoří téměř 60 % z celkové návštěvnosti regionu, od roku 2007 do roku 2011 se na celkové návštěvnosti podílela v průměru počtem 550 000 až 620 000 návštěvníků ročně. Menší cca 40 % podíl má tuzemská klientela.

PŘEHLED NÁVŠTĚVNOSTI LOKALITY MĚSTYSE ČERNÝ DŮL

Statistika návštěvnosti městyse z dlouhodobého hlediska						
Rok	Celkový počet klientů	z toho rezidenti	Počet přenocování	z toho rezidenti	Průměrný počet přenocování	Průměrná doba pobytu
2000	24 505	18 186	112 751	87 715	4,7	5,7
2001	34 119	26 576	104 815	77 498	3,1	4,1
2002	28 077	21 018	109 842	77 292	3,9	4,9
2003	27 119	19 503	120 950	87 572	4,5	5,5
2004	27 692	17 373	116 918	68 424	4,2	5,2
2005	21 522	13 874	83 512	47 402	3,9	4,9
2006	21 984	15 257	85 129	56 441	3,9	4,9
2007	14 173	10 569	62 314	44 384	4,4	5,4
2008	21 344	13 508	78 627	52 723	3,7	4,7
2009	15 606	12 329	68 737	51 844	4,4	5,4
2010	15 199	12 801	61 797	52 046	4,1	5,1

Grafický přehled návštěvnosti městyse

Přehled příjmů městyse z poplatků ubytovacích a rekreačních											
Rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Lázeňské a rekreační poplatky	590 200	662 600	532 380	572 950	959 505	666 131	626 313	480 570	571 209	571 209	569 020
Poplatky z ubytovací kapacity	217 900	198 000	196 300	238 205	347 118	452 326	412 046	383 176	336 902	336 902	299 528

Doporučuje se větší zaměření na příjmy městyse z ubytovacích a rekreačních poplatků, neboť z přehledu vyplývá, že příjmy neodpovídají zcela počtu návštěvníků. Cílem městyse pro nadcházející období je zvednout míru návštěvnosti na minimální hodnoty z roku 2001 a výš, a tím docílit vyšších příjmů.

PŘEHLED UBYTOVACÍCH ZAŘÍZENÍ MĚSTYSE ČERNÝ DŮL

Název zařízení	Adresa	Kategorie	Ohlášený typ provozu	Počet pokojů - rozmezí
HORSKÝ HOTEL PRVOSENKA	Černý Důl 188	Hotel ***	celoroční provoz	11 až 50
HOTEL AURUM	Černý Důl 83	Hotel ***	celoroční provoz	11 až 50
HOTEL POŠTA	Černý Důl 77	Hotel ***	letní i zimní provoz	10 a méně
HOTEL ODDECH	Černý Důl 213	Hotel ***	celoroční provoz	11 až 50

Název zařízení	Adresa	Kategorie	Ohlášený typ provozu	Počet pokojů - rozmezí
LESNÍ BOUDA	Černý Důl 187	Hotel **	letní i zimní provoz	11 až 50
HORSKÁ CHATA KRAKONOŠ	Černý Důl, Bobí Louky 186	Penzion	zimní provoz	10 a méně
PENZION ASKO	Černý Důl 58	Penzion	celoroční provoz	10 a méně
PENZION ČISTÁ	Černý Důl, Čistá v Krkonoších 86	Penzion	letní i zimní provoz	10 a méně
PENZION HANTÁRKA	Černý Důl 107	Penzion	celoroční provoz	10 a méně
PENZION LUNA	Černý Důl 193	Penzion	celoroční provoz	10 a méně
PENZION LUDMILA	Černý Důl 104	Penzion	celoroční provoz	11 až 50
PENZION NATTY	Černý Důl 71	Penzion	celoroční provoz	11 až 50
PENZION KRYŠTOF	Černý Důl 129	Penzion	celoroční provoz	10 a méně
PENZION 101	Černý Důl 101	Penzion	celoroční provoz	10 a méně
PENZION MYSLIVNA	Černý Důl 160	Penzion	celoroční provoz	10 a méně
PENZION VERONIKA	Černý Důl 75	Penzion	celoroční provoz	10 a méně
CHATA ARTUR	Černý Důl 265	Penzion	celoroční provoz	10 a méně
CHALUPA ROUBALKA A ŠÍPKOVÁ	Černý Důl 269	Penzion	celoroční provoz	10 a méně
CHATA RELAX	Černý Důl 261	Penzion	celoroční provoz	10 a méně
CHATA HÁJENKA	Černý Důl 177	Penzion	celoroční provoz	11 až 50
PENZION DORO	Černý Důl 22	Penzion	celoroční provoz	11 až 50
PENZION GERLE	Černý Důl 74	Penzion	celoroční provoz	10 a méně
PENZION LUKAS	Černý Důl 251	Penzion	celoroční provoz	10 a méně
PENZION SALMA	Černý Důl 221	Penzion	celoroční provoz	10 a méně
PENZION AB	Černý Důl, Čistá v Krkonoších 47	Penzion	celoroční provoz	10 a méně
BOUDA SLOVANKA	Černý Důl, Na Lučinách 182	Penzion	celoroční provoz	11 až 50
CHATA VENDLOVKA	Černý Důl, Černá Hora 174	Penzion	letní i zimní provoz	10 a méně
HORSKÝ PENZION GENDORF	Černý Důl, Čistá v Krkonoších 15	Penzion	celoroční provoz	11 až 50

Název zařízení	Adresa	Kategorie	Ohlášený typ provozu	Počet pokojů - rozmezí
AUTOKEMP SLUNEČNÁ	Černý Důl, Čistá v Krkonoších	Kemp	letní provoz	10 a méně, karavany a stany 101 a více
NÁCHODSKÁ BOUDA - UBYTOVACÍ HOSTINEC	Černý Důl, Náchodská bouda 206	Turistická ubytovna	celoroční provoz	11 až 50
HORSKÁ CHATA HELENA	Černý Důl 183	Turistická ubytovna	letní i zimní provoz	11 až 50
TURNOVSKÁ BOUDA	Černý Důl 168	Turistická ubytovna	celoroční provoz	10 a méně
CHATA KB HRADEC KRÁLOVÉ	Černý Důl 169	Ostatní zařízení	celoroční provoz	10 a méně
NA LUČINÁCH REKREAČNÍ ZAŘÍZENÍ ČSOB	Černý Důl 27	Ostatní zařízení	celoroční provoz	11 až 50
LYŽAŘSKÁ BOUDA	Černý Důl, Liščí Hora 189	Ostatní zařízení	letní provoz	11 až 50
REKREAČNÍ CHATA	Černý Důl 103	Ostatní zařízení	celoroční provoz	
CHATA MÍR	Černý Důl, Hrnčířské Boudy 180	Ostatní zařízení	celoroční provoz	11 až 50
CHATA U TŘÍ MEDVĚDŮ	Černý Důl 137	Ostatní zařízení	celoroční provoz	
UBYTOVÁNÍ - APARTMÁNY ČERNÝ DŮL	Černý Důl, Čistá v Krkonoších 6	Ostatní zařízení	celoroční provoz	10 a méně
APARTMÁNY U ŠTASTNÝCH	Černý Důl, Čistá v Krkonoších 64	Ostatní zařízení	celoroční provoz	10 a méně
REKREAČNÍ ZAŘÍZENÍ VÁPENKA	Černý Důl 68	Ostatní zařízení	letní i zimní provoz	11 až 50
REKREAČNÍ CHATA	Černý Důl 129	Ostatní zařízení	celoroční provoz	10 a méně
CHATA JANYP	Černý Důl 175	Ostatní zařízení	celoroční provoz	10 a méně
PRIVAT JAROSLAVA	Černý Důl 252	Ostatní zařízení	celoroční provoz	10 a méně

ZÁVĚR

Cílený a účelný rozvoj cestovního ruchu má velice pozitivní dopad na finanční příjem městyse, díky kterému městys Černý Důl může tyto prostředky následně investovat do rozvoje lokality a tím zlepšit úroveň života jejích obyvatel.

Cestovní ruch přináší zvýšený příjem z daní podnikatelů a živnostníků, příjem z ubytovacích a rekreačních poplatků a zlepšuje i rozvoj a úroveň služeb, které pozitivně ovlivňují zájem

o lokalitu nejen ze strany turistů a rekreatantů, ale i v ohledu zájmu o trvalé bydlení dalších obyvatel.

Díky rozvoji cestovního ruchu se současně zvyšuje poptávka po pracovní síle, rozšiřuje se nabídka a pracovní příležitosti, jakož i možnost vzdělávání.

Bez rozvoje cestovního ruchu již v dnešní době nelze existovat...

ZDROJE INFORMACÍ

Při zpracování tohoto dokumentu bylo čerpáno z oficiálních webových stránek městyse Černý Důl (www.cernydul.cz), z dat Českého statistického úřadu a dat Krajské správy ČSÚ v Hradci Králové. Vyjma osobní návštěvy zhotovitele bylo k doplnění doprovodných informací využito i několik dalších, z dlouhodobého hlediska zajímavých zdrojů, jakou jsou turistické servery, cestovní agentury, místní obyvatelé – především podnikatelé pohybující se v sektoru cestovního ruchu a v neposlední řadě přímo turisté, návštěvníci této lokality.

KONTAKTY NA ZHOTOVITELE

REGIONSERVIS s.r.o.

držitel certifikace ISO 9001:2008

Tel.: +420 240 200 272

Adresa:

Nad Koupadly 287/5, 251 01 Říčany u Prahy

E-mail: info@regionservis.cz

Lukáš Tesař

jednatel

lukas.tesar@regionservis.cz

mobil: +420 602 387 872

Mgr. Václav Zibner

vedoucí oddělení služeb pro samosprávu

vaclav.zibner@regionservis.cz

mobil: +420 606 058 408

Kateřina Procházková

zástupce jednatele

a odborný konzultant na cestovní ruch

Katerina.prochazkova@regionservis.cz

mobil: +420 725 946 101

Příloha 6 – Seznam rozvojových projektů 2015+

Seznam rozvojových projektů byl schválen Zastupitelstvem městyse Černý Důl usnesením UZM č. 04/054/2015 ze dne 29. 01. 2015.

Prioritní oblasti: A – cestovní ruch B - doprava a technická infrastruktura C – životní prostředí

Prioritní oblast	Projekt	Charakteristika	Období realizace	Spolupracující subjekt (investor)	Stav přípravy	Cíl realizace	Odhad nákladů (mil.Kč.)
A	Rozvoj Skiparku	Prodloužení stávající lanové dráhy Alpine Pro vč. osvětlení, rozšíření sjezdovek, lyžařský vlek na „Šušmaňáku“	2015 - 2018	provozovatel SKIPARKU	projekt	Zkvalitnění podmínek pro lyžaře a letní turistiku.	40
A	Cyklostezka, turistické trasy	Vybudování cyklostezky podél silnice I/14 v úseku Lánov - Čistá v Krkonoších, vnitřní turistické trasy	2015 - 2020	Krkonoše - svazek měst a obcí Vrchlabí	studie	Odvedení cykloturistů a pěších turistů ze silnice I/14 a II/297.	22
A	Rozvoj autokempu	Vybudování nové infrastruktury autokempu - restaurace, chatky, sportoviště, stání pro karavany a obytné automobily, odbahnění nádrže, úprava břehů apod.	2015 - 2020	Vlastník nebo provozovatel autokempu	záměr	Zlepšení podmínek pro návštěvníky, zvýšení návštěvnosti.	10
A	Golfově hřiště	Výstavba golfového hřiště se zázemím a ubytovací objekty	2015 - 2020	Areál Černý Důl s.r.o.	projekt	Zvýšení návštěvnosti obce, rozšíření sportovních aktivit.	100
A	Péče o památky	Oprava kostelů v Černém Dole a ve Fořtu, rekonstrukce staré hasičské zbrojnice, obnova ostatních památek	2015 - 2020	Spolek na záchranu kostela ve Fořtu	záměr	Zlepšení vzhledu kostelů a ostatních památek, zatraktivnění městyse.	15
A	Dětská hřiště	Vybudování dětského hřiště v části Černý Důl	2016 - 2020		záměr	Vytvoření prostor pro setkávání matek s dětmi.	0,4

Prioritní oblast	Projekt	Charakteristika	Období realizace	Spolupracující subjekt (investor)	Stav přípravy	Cíl realizace	Odhad nákladů (mil.Kč.)
A	Seniorpark	Vybudování fitparku pro seniory	2016 - 2020	Klub důchodců	záměr	Vytvoření podmínek na podporu zdravého životního stylu seniorů.	0,5
A	Propagace	Soustavné vydávání propagačních materiálů městyse, vybavení infocentra (hardware, software, mobiliář, webové stránky)	2015 - 2020	Svazek obcí východní Krkonoše	záměr	Zvýšení úrovně služeb a marketingu cestovního ruchu.	0,5
B	Územní plánování	Aktualizace územního plánu	2015 - 2018		záměr	Vytvoření základní podmínky pro rozvoj městyse	0,5
B	Vodovodní řad	Postupná výměna zastaralých částí vodovodního řadu, obnova a doplňování hydrantů	2015 - 2020	Provozovatel vodovodu	záměr	Zlepšení kvality dodávané vody, zajištění požární vody, snížení ztrát.	5
B	Oprava silnice II/297	Oprava povrchu, propustků a doprovodných zařízení v úseku od bývalé továrny Menčík po křižovatku v Čisté v Krkonoších	2017 - 2020	Královéhradecký kraj	stavební povolení	Zlepšení kvality silnice, zvýšení bezpečnosti provozu.	80
B	Autobusové zastávky	Vybudování zálivů pro autobusy a montáž nových zastávek v Čisté v Krk.v návaznosti na opravu silnice II/2014	2017 - 2020		záměr	Zklidnění dopravy, zlepšení vzhledu obce.	1,5
B	Chodníky	Vybudování chodníku u silnice II/297 v úseku mezi ZŠ a MŠ a chodníku okolo "TOJIBY" při rekonstrukci silnice	2017 - 2020		záměr	Zvýšení bezpečnosti chodců, zejména dětí ZŠ a MŠ.	1,5
B	Dopravní generel	Kategorizace místních komunikací, dopravní značení pro části obce Čistá v Krkonoších a Fořt	2015 - 2016		záměr	Zvýšení bezpečnosti dopravy, podklad stavební řízení.	0,2
B	Orientační systém	Umístění sloupů se směrovkami po obci	2015 - 2018		studie	Zlepšení orientace turistů.	0,75

Prioritní oblast	Projekt	Charakteristika	Období realizace	Spolupracující subjekt (investor)	Stav přípravy	Cíl realizace	Odhad nákladů (mil.Kč.)
B	Rekonstrukce náměstí	Komplexní rekonstrukce po etapách, dopravní řešení	2018 - 2022		studie	Zlepšení vzhledu, zvýšení bezpečnosti.	30
B	Rekonstrukce místních komunikací a veřejných ploch	Postupná oprava směrového a šířkového uspořádání včetně zkvalitnění povrchů a odvodnění	2015 - 2020		díličí projekty	Zkvalitnění dopravní prostupnosti, zvýšení bezpečnosti, zlepšení životního prostředí.	3
B	Opravy a rekonstrukce objektů ve vlastnictví obce	Oprava a rekonstrukce zejména objektu čp. 61 ČD, obchod ve Fořtu, čp. 49 v Čisté v Krkonoších	2016 - 2022		záměry	Zlepšení vzhledu obce, zvýšení kvality obecních bytů a prostor.	12
B	Hřbitovy	Rekonstrukce hřbitova v Černém Dole	2015 - 2020		projekt	Zlepšení funkce a vzhledu hřbitova	1
B	Kanalizace a ČOV	Výstavba centrální ČOV a splaškové kanalizace v části obce Čistá v Krkonoších a Černý Důl	2016 - 2020		stavební povolení	Zlepšení životního prostředí.	120
B	Obnova hasičské techniky	Výměna zastaralé hasičské techniky	2016 - 2020		záměr	Zajištění provozuschopnosti hasičské techniky	6
C	Zateplení objektů ZŠ a MŠ	Výměna oken a dveří, zateplení fasád a stropů	2015 - 2020		záměr	Úspora energií.	5
C	Nakládání s odpady	Nákup zařízení pro sběr odpadů (traktor, traktorový nosič kontejnerů, nakladač, velkoobjemové kontejnery a nádoby na různé druhy odpadů), přístřešky pro kontejnery na tříděný odpad	2015 - 2020		záměr	Zlepšení životního prostředí zvýšením množství sebraného odpadu a jeho tříděním.	5
C	Péče o zeleň	údržba a výsadba zeleně (památkové stromy, stromy u silnic, místních komunikací a na veřejných prostranstvích), rozšíření zahrady u MŠ, výsadba keřů a trvalek v prostoru křižovatky v Čisté v Krkonoších	2015 - 2020		záměr	Udržování a rozšiřování zeleně v katastru městyse.	1

Zdroj: Městys Černý Důl, <http://www.cernydul.cz/>; vlastní provedení